

» Asgari ücret görüşmeleri başladı

Asgari ücret, bireysel ve toplu iş sözleşmeleriyle belirlenen ücretleri de etkilemekte, ülke genelinde ücretleri geriye çeken bir etki yaratmaktadır. Bu nedenle asgari ücretin insanca bir yaşama yetecek düzeyde talep edilmesi tüm işçi ve emekçilerin ortak talebi olmalıdır. (s.11)

» Arzu Çerkezoğlu ile konuştuk

Çerkezoğlu: Politik gündemlerin ağır bastığı bir dönemde, AKP'nin ve sermaye iktidarının politikalarının geriletilmesi anlamında seçimler öncesinde de, verilen bu mücadelelerin sadece ekonomik bir mücadele değil aynı zamanda bir politik mücadele olduğunun altını çizmek istiyoruz. (s.14-15)

» Bölgede yeni durum ve İran

Ekonomik ve askeri açıdan rejimi tahkim etmeye muvaffak olan İran, diplomatik alanda da Ortadoğu ve Kafkaslardaki etkisini arttırıyor. Oysa yakın zamana kadar İran, Baas yönetimi'nden sonra "sıradaki hedef" sayılıyordu. (s.24)

Aldatmacanın sona ermesi işçi ve emekçilere bağlıdır!

Hiç kuşku duyulmamalı ki, Kürt halkı ve onunla birlikte tüm işçi sınıfı ve emekçi kitleler "artık yeter" demedikleri müddetçe, çoktandır zıvanadan çıkmış olan AKP iktidarı müzakere aldatmacasını sürdürmekte hiçbir zorluk çekmeyecektir. Hiç değilse 2014 yerel ve 2015 genel seçimlerini geride bırakana kadar, hele de karşısında bile bile aldatılmayı tercih edenler varken, tüm dünyayla dalga geçmeye devam edecektir.

AKP tarafından görüşmelerin bir müzakere olmadığı, "çeşitli enstrümanların birarada kullanıldığı entegre bir strateji"yle PKK'ye silah bırakırmanın hedeflendiği ısrarla vurgulanmasına rağmen "İmralı süreci" büyük bir rüzgara dönüştürülebildi. Bunu ne Paris katliamı, ne KCK'lilere yönelik süre avının sürdürülmesi, ne de Rojava'ya dönük saldırgan politikalar engelleyebildi. İmralı'da istihbarat görevlileriyle, özellikle MİT müsteşarıyla görüşmeye büyük anlam atfeden Abdullah Öcalan'ın Newroz mesajıyla birlikte Kürt hareketi saflarındaki kaygılar-şüpheler de büyük oranda giderildi. Mesajın ABD, AB gibi emperyalist ülkelerde en üst düzeyden alkışlarla karşılanması, keza eşzamanlı olarak ilan edilen ateşkes ve geri çekilme kararı, Kürt hareketinin yanısıra Türkiye solunun tümüyle eklenti haline gelmiş

kesimlerindeki iyimserliği ayrıca perçinledi.

Bu denli kaba bir aldatmacadan böylesine büyük bir verim alan AKP, yaratmış olduğu atmosfer sayesinde Haziran Direnişi gibi şiddetli bir sarsıntının daha yıkıcı hale gelmesinden de sıyrıldı. Zira Kürt hareketi ve kuyrukçu sol eliyle söylemin büyümesine kapılan, dahası Tayyip ve avnesi karşısında hayırhah bir edilgenliğe itilen Kürt halkı ve işçi-emekçi kitlelerin direnişe daha geniş ölçekli katılımının önüne geçildi. Demokratik mücadeleyi büyütmekten, böylece tepeden tırnağa çürümüş cumhuriyeti güya demokratikleştirmekten bahsedenler, Türkiye'de uzun yıllar sonra gündeme gelen büyük "demokratik" direnişe mesafeli davranabildiler.

“Çözüm süreci” ve Öcalan’ın Gever açıklaması...

Aldatmacanın sona ermesi işçi ve emekçilere bağlıdır!

2013’e girilirken ilan edilen “İmralı görüşmeleri süreci” bir yılını geride bıraktı. AKP iktidarı, İmralı’da MİT heyeti üzerinden kurulan masa sayesinde, tarihinin en sancılı dönemini yaşadığı 2013 yılı boyunca hiç değilse Kürt sorunu cephesinde rahat nefes almayı başardı. O bu başarıyı, her yanında Osmanlı oyunu kokan bu aldatmacadaki maharetine değil, tümüyle Kürt hareketine borçlu. Eğer yeni-Osmanlılar’ın karşısında düzen içi çözüm çizgisine ölesiye bağlı ve temelsiz hayalleri bu denli güçlü bir muhatap olmasaydı, daha ilk anda eli böğründe kalırdı. AKP sözcülerinin en baştan itibaren kullandıkları aşağılayıcı dil veya düzenin en kirli aygıtlarından biri olan istihbarat ajanlarının yetkili kılınması bile buna yeterdi.

İyimser rüzgarlardan çöküşe “İmralı süreci”

AKP tarafından görüşmelerin bir müzakere olmadığı, “çeşitli enstrümanların birarada kullanıldığı entegre bir strateji”yle PKK’ye silah bıraktırmanın hedeflendiği ısrarla vurgulanmasına rağmen “İmralı süreci” büyük bir rüzgara dönüştürülebildi. Bunu ne Paris katliamı, ne KCK’lilere yönelik süre avının sürdürülmesi, ne de Rojava’ya dönük saldırgan politikalar engelleyebilirdi. İmralı’da istihbarat görevlileriyle, özellikle MİT müsteşarıyla görüşmeye büyük anlam atfeden Abdullah Öcalan’ın Newroz mesajıyla birlikte Kürt hareketi saflarındaki kaygılar-şüpheler de büyük oranda giderildi. Mesajın ABD, AB gibi emperyalist ülkelerde en üst düzeyden alkışlarla karşılanması, keza eşzamanlı olarak ilan edilen ateşkes ve geri çekilme kararı, Kürt hareketinin yanısıra Türkiye solunun tümüyle eklenti haline gelmiş kesimlerindeki iyimserliği ayrıca perçinledi.

Bu denli kaba bir aldatmacadan böylesine büyük bir verim alan AKP, yaratmış olduğu atmosfer sayesinde Haziran Direnişi gibi şiddetli bir sarsıntının daha yıkıcı hale gelmesinden de sıyrıldı. Zira Kürt hareketi ve kuyrukçu sol eliyle söylemin büyümesine kapılan, dahası Tayyip ve avanesi karşısında hayırhah bir edilgenliğe itilen Kürt halkı ve işçi-emekçi kitlelerin direnişe daha geniş ölçekli katılımının önüne geçildi. Demokratik mücadeleyi büyütmekten, böylece tepeden tırnağa çürümüş cumhuriyeti güya demokratikleştirmekten bahsedenler, Türkiye’de uzun yıllar sonra gündeme gelen büyük “demokratik” direnişe mesafeli davranabildiler. Kürt basınında ve milletvekilleri içinde Haziran Direnişi’ni Ergenekon işi olarak damgalayıp bunu ısrarla sürdürenler azımsanmayacak oranda oldu. Kısacası Haziran Direnişi

dinci-gerici akımda etkisi hala da süren, iç kapışmayı kızıştıran sarsıntılara yol açsa da tasfiyeci aldatmaca sahnelenmeye devam etti. Fakat artık rüzgarı kesilmiş, büyüğü bozulmuş olarak...

Eylül başında gerillanın sınır dışına çekilmesinin durdurulduğunun açıklanmasıyla, aslında “çözüm süreci” fiilen çökmüş oldu.

“Yalnızca 2013 yılı boyunca yaşananlar bile sahnelenen trajikomedinin içyüzüne yeterince ışık tutmuş olduğu halde bunlar büyük bir ciddiyetle söylenebiliyor. Kürt halkı ve onunla birlikte tüm işçi sınıfı ve emekçi kitleler “artık yeter” demedikleri müddetçe, AKP iktidarı bu kaba aldatmacayı sürdürmekte hiçbir zorluk çekmeyecektir.

Öte yandan Temmuz ortasında Rojava’dan tasfiyeci oyuna yeni darbeler gelmeye başladı. Türk devleti, Rojava Kürtlerinin özerklik adımı hazırlıklarına karşı cihatçı çeteleri harekete geçirdi. Vahşet sürülerinin Kürt halkına karşı yürüttüğü kirli savaş, Kürt halkı için olduğu kadar Kürt hareketi için de olabilecek en güçlü ayıltıcıydı. Nitekim bunun etkisi, AKP iktidarının kendi propagandası için tezgahladığı “Akil İnsanlar” heyetleri ve yine iktidarını tahkim eden sözde reform paketleri dışında herhangi bir adım atmamış olması, aldatmacanın salt oyalamaya dayalı sürdürülmesi gibi etkenlerle birleşip ilk

sonuçlarını yaz sonunda göstermeye başladı. KCK yöneticilerinden peş peşe sürecin bir oyundan ibaret olduğunu teslim eden açıklamalar gelmeye başladı.

Seçim yatırımına hayat öpücüğü

Yaşananlar bu denli açık olduğu halde, AKP, reformist Kürt hareketinin zaaflarından o kadar emin ki “çözüm süreci”ni sahnede tutmaya devam ediyor. Zira AKP seçimlere aylar kalmışken ve bu denli yıpranmışken, dahası kendi içindeki iktidar kavgası iyice su yüzüne çıkmışken, elinin altında da kullanabileceği etkili “enstrümanlar” varken bu oyundan kolay vazgeçemezdi. Nitekim “demokrasi paketi” manevrasıyla bunu tüm açıklığıyla gösterdi. Bununla eşzamanlı olarak, bir süre BDP’lilerle görüşmesine engel konulan Öcalan da tekrar devreye girdi. Ve böylece sözlerden, umutlardan, akıllamaz bir aldatmacadan ibaret olan “İmralı süreci” devam etti. Tayyip Erdoğan ve uşaklarının Diyarbakır’da Barzani ve Şivan Perwer’i kullanarak sahnelemeyi başardığı şov ise mezardaki ölüye hayat öpücüğüne dönüştürüldü.

Fakat çoktandır 2013 bahar ve yaz aylarında sık sık işittiğimiz birinci, ikinci, üçüncü aşamaların lafı edilmiyor. Artık yasal adımlar, anayasal düzenlemeler vs. seçim sonrasına kaldı deniliyor. Sürecin başarısı da seçimlerdeki başarıya bağlanmış ki 2013 boyunca yaşanan çıplak gerçekleri ve havalarda uçuşan

yalanları hatırlayabilene aşk olsun...

Gelinen yerde "çözüm süreci" denilenin, sadece AKP sözcüleri ile Kürt hareketinin burjuva şahsiyetlerinin dilinde ve Abdullah Öcalan'ın umutlarında yaşayan bir söylemden ibaret olduğu, her şeyiyle deşifre olmuş durumdadır. Tayyip Erdoğan, aylardır bir yıpranma içinde debelendiği ve iç iktidar kavgasıyla uğraştığı bir dönemde bu oyundan kolay vazgeçmeyeceğini Yüksekova cinayetlerinin ardından bir kez daha sergilemiş oldu. Kendi polisini (şüphesiz cemaati işaret ederek) provokasyon yapmakla bile suçladı.

Öcalan'ın son mesajı veya şaşırtmayan bir "umut"

Tam böyle bir aşamada BDP heyetiyle görüşen Abdullah Öcalan da artık hiç şaşkınlık yaratmayan bir tutumla; cinayetlerin sürece dönük büyük bir provokasyon olduğunu, yeni ve daha büyük provokasyonlara karşı herkesin daha uyanık ve daha dikkatli olması gerektiğini hatırlattı. Heyette yer alan BDP'li Pervin Buldan'ın aktardığına göre, Öcalan, provokasyonun arkasında "paralel devletin parmağı" olduğunu da vurgulamış. Herhalde AKP iktidarı, hem provokasyon uyarısı, hem de "paralel devlet" (bilindiği gibi Öcalan'ın aylar önce dile getirdiği bu tanımlama, cemaatle kavgada AKP'liler tarafından da kullanılıyor) denilerek aynı odakların işaret edilmesinden fazlasını isteyemezdi.

Ancak fazlası da var. Öcalan seçim hesapları konusunda küçük bir uyarı eklemiş olsa da AKP'nin sahnede tutmaya çalıştığı "çözüm sürecine", yani artık dünya alem nezdinde tabak gibi sırtan en büyük seçim yatırımına hayat vermeyi sürdürüyor: "Süreç konusunda umudumu halen korumakla birlikte Hükümetten daha olumlu bir müzakere girişimi bekliyorum. Türkiye'nin ve bölgenin kurtuluşuna ve tam bir demokratik cumhuriyetin inşa edilmesine giden süreçte her kim ki, dar seçim hesapları içerisine düşerek, demokratik hamleleri geciktirirse, kaos ve çatışma şartlarına davetiye çıkarmış olur."

Mesajın devamı ise zaten herkesin malumu olan taleplerden oluşuyor: "Büyük demokratik çözüm için üç ayak önemlidir: Bunların başında; yasal zemin ve hukuki çerçeve gelmektedir. İkinci olarak; tarafı olmayan bir müzakere düşünülmeyeceği için tarafların ve statülerinin bu yasal çerçeve içerisinde tanımlanması gerekir. Üçüncü olarak da; bir izleme kurulunun ya da bir hakem heyetinin sürece dâhil olması gerekir. Bu süreçte inisiyatif ve sorumluluk sahibi olmam dolayısıyla, barışın ve yeni demokratik cumhuriyetin inşası hakkındaki düşüncelerimi bütün Türkiye kamuoyuna anlatabilmem için basın ve diğer iletişim ve temas olanaklarının ivedilikle sağlanması gerekir."

2011 Haziran seçimlerinden önceki aldatmacalar bir yana, yalnızca 2013 yılı boyunca yaşananlar bile sahnelenen trajikomedinin içyüzüne yeterince ışık tutmuş olduğu halde bunlar büyük bir ciddiyetle söylenebiliyor. Hiç kuşku duyulmamalı ki, Kürt halkı ve onunla birlikte tüm işçi sınıfı ve emekçi kitleler "artık yeter" demedikleri müddetçe, çoktandır zıvanadan çıkmış olan AKP iktidarı bu kaba aldatmacayı sürdürmekte hiçbir zorluk çekmeyecektir. Hiç değilse 2014 yerel ve 2015 genel seçimlerini geride bırakana kadar, hele de karşısında bile aldatılmayı tercih edenler varken, tüm dünyayla dalga geçmeye devam edecektir.

Hakkari'de polis üç kişiyi katletti!

Yüksekova'da PKK'lilerin mezarlarının tahrip edilmesinin protesto edildiği eylemde polis kitleye saldırdı, iki kişiyi katletti.

Yüksekova'da 6 Aralık'ta PKK'lilere ait mezar yerlerinin tahrip edilmesiyle ilgili protesto eylemi yapıldı. Öğlen saatlerinde kitle mezarlıkta biraraya gelerek tahrip edilen mezarları düzenledi. Sökülen PKK ve KCK bayrakları tekrar takıldı. Mezarlık başında, "Ey Reqip" marşı eşliğinde saygı duruşunda bulunuldu. Anmada "TC bir daha şehitliklerimize dokunma!", "Ya şehitliğimize şimdi sahip çıkalım ya da hiçbir zaman!" pankartları açıldı.

Polis saldırdı, iki kişiyi öldürdü

Anmanın ardından merkezdeki Oslo Oteli önüne gelindi. Burada MEYADER Yüksekova yöneticilerinden İdris Kırkağaç açıklamada bulunarak, mezarlıkların tahrip edilmesine tepki gösterdi. Açıklama devam ederken polis herhangi bir uyarıda bulunmadan gaz bombaları ve tazyikli suyla kitleye saldırdı. Polisin saldırısının ardından başlayan çatışmada kitle taş, havai fişek ve molotfokteyleriyle yanıt verdi.

Polis, kitlenin üzerine ateş açarak Veysel (32) ve Reşit İşbilir (34) isimli amca-yeğeni vurdu. Vurulan iki kişi de kaldırıldıkları Yüksekova Devlet Hastanesi'nde hayatlarını kaybetti.

Vali polislere sahip çıktı

Olayın yaşanmasının ardından ilk resmi açıklamayı

Hakkari Valiliği yaptı. Valilik polislerin işlediği cinayete sahip çıkarak "olayların başlamasından bir saat sonra eylemcilerin '8-9 uzun namlulu silahla değişik mevkilerden TOMA araçlarına ateş etmeye başladıklarını', bundan sonra 'zırhlı araçlarda zarar oluşunca polis özel hareket timlerinin devreye sokulduğunu' iddia etti.

Bemal Tokçu da hayatını kaybetti

7 Aralık'ta Veysel ve Reşit İşbilir'in cenazelerinin kaldırılmasının ardından kitleye saldıran polisin yaraladığı Bemal Tokçu kaldırıldığı Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Hastanesi Dursun Odabaşı Tıp Merkezi'nde 11 Aralık sabahı yaşamını yitirdi.

Öfke sokaklarda

Gever'de yaşanan ilk günkü katliamın ardından kitlenin öfkesi sokaklara taştı. Hakkari'de aralıksız süren eylemlerde nöbetçi eczane ve fırınlar dışındaki esnaf da kepenk kapattı. Eylem yapan kitleye polisin plastik mermi, gaz ve ses bombalarıyla yaptığı saldırıya kitle de ateşe verdikleri barikat başlarından havai fişek, molotfokteyli ve taşlarla karşılık verdi.

Hakkari dışında başta Kürdistan'daki iller olmak üzere İstanbul ve birçok kentte de katliama karşı yapılan protesto eylemlerinde polis saldırısı yaşandı.

Roboski'de insan hakları eylemi!

İnsan Hakları Haftası nedeniyle Roboski'de eylem yapıldı. Eylemde katliamın üzerinden geçen zamana ve insan hakları ihlallerine dikkat çekildi. Ayrıca katliamda hayatını kaybeden 34 Roboskili anıldı.

Mezarlıkta konuşan Diyarbakır Barosu Başkanı Avukat Tahir Elçi, Roboski'de katledilenleri anarak bunun en büyük insan hakları ihlali olduğunu ifade etti. Roboski Katliamı'nın Kürtlerin yaşadığı ilk katliam olmadığını kaydeden Elçi, katliam emrini verenlerin yargılanması gerektiğini ve bunun sorumluluğunun da devlette olduğunu söyledi.

Vedat Encü'nün annesi Mercan Encü, çocuklarını katleden faillerin 2 yıldır bulunmadığını belirterek şunları ifade etti: "Nerede bizim çocuklarımızın failleri hala ortada yok. Hiçbir şey ortaya çıkmamıştır. Kim isterdi ki çocuğunu şu karın içine göndersin. Biz güzellik için çocuğumuzu göndermedik, elbette kıyamet günü de bunun hesabı sorulacaktır."

Erbil'deki hesap Bağdat'tan döndü!

Tüm hesapların gelip tıkanıdığı ve geri döndüğü yer Bağdat olmuştur ve tabii ki Bağdat aslolarak ABD'yi temsil etmektedir.

Türk Sermaye Devleti'nin Irak İşgali'nden beri Irak ile ilişkilerde izlediği politikalar her ne kadar kendi içerisinde çelişkileri barındırıyor olsa da, ABD'nin Ortadoğu politikalarına karşı tam bir uyum halinde ilerlemesi bakımından tutarlıydı. Lakin, Ortadoğu'da değişen dengeler ile birlikte özellikle Suriye konusunda bozulan ilişkiler ve Türkiye'nin Bağdat yönetimini devre dışı bırakarak Güney Kürdistan ile yapmış olduğu enerji anlaşması ile daha kötü bir duruma girdi.

En nihayetinde efendisi ile köklü bir kopuş yaşayamayacak olan AKP iktidarı, içerisinde bulunduğu çıkmaz aşması bakımından kimi riskleri alarak politika yürütme zorunluluğuyla karşı karşıyadır. Bu zorunlulukların ilk başında ise ekonomi gelmektedir. Ekonomi alanındaki kötü gidiş ve çalan tehlike sinyalleri AKP hükümetini belirli bir takım yaptırımları hayata geçirme zorunluluğunda bırakmıştır.

Öyle ki geçmekte olduğumuz yılın ikinci yarısına dair hiçbir ekonomik beklenti karşılanmamış, işsizlik artmış ve döviz kurlarında olağanüstü bir yükselme gözlemlenmiştir. Haziran Direnişi'nin hemen ertesinde ülkeden çıkmaya başlayan sıcak para - uluslararası para sermaye-, iflas eden ve ekonomisiyle güven vermeyen Türkiye'ye geri dönmemiştir. Bunun kendisi, sermayenin ülkeye akan sıcak paranın etkisiyle bunalımdan görece daha az etkilenmesi, diğer bir taraftan AKP hükümetinin iktidarını da garantiye alması demektir. Durum bu iken, "hamdolsun kriz bizi teğet geçti!" dedirten sıcak paranın ülkeden çıkışı ile dengeler değişti. Para girişindeki azalma hayatın her alanında etkilerini göstermeye başladı. Öyle bir aşamaya gelindi ki AKP iktidarı, kredi ve kredi kartı kullanımlarına müdahale etmek zorunluluğuyla karşı karşıya kaldı.

İşte tam bu noktada Güney Kürdistan, Türkiye'yi içerisine girdiği ekonomik krizden çıkaracak bir coğrafya olarak, bizzat gerici-faşist AKP hükümetinin şefi Erdoğan tarafından "Kuzey Irak Bölgesel Kürt Yönetimi" mertebesine getirildi. Erdoğan, Güney Kürdistan petrolleri ve bu petrollerin işlenip dağıtılması ile oluşacak ekonomiyi kendi açığının yaması olarak gördü ve tüm ilişkilerini bu zeminden ilerletti.

İzlenilen senaryonun çok basit olduğunu söyleyebiliriz. Şöyle ki, Güney Kürdistan petrolleri Türkiye üzerinden geçecek dağıtım sistemi ile dağıtılacak ve Türkiye bu işlemde iki yönlü kazanç sağlayacaktı. Bu kazançların ilki, bu işlemin kendisinden alacağı pay -komisyon- iken bir diğeri ise tüm bu ekonomik alan içerisinde harekete geçecek olan paranın Türk Bankaları'nda toplanması olacaktır. Paranın Türkiye'deki bankalarda toplanması ile Türkiye kapitalizminin ihtiyacı olan sıcak para, başka kaynaklardan da olsa tekrardan ülke sınırlarına girecek ve içerisinde bulunulan ekonomik krizden çıkılacaktır.

İşte, Türk sermaye devleti nazarında Güney Kürdistan'ın "Kuzey Irak Bölgesel Kürt Yönetimi" mertebesine erişmesi, "aşiret reisi" Barzani'nin ise "Kuzey Irak Bölgesel Kürt Yönetimi Başkanı Mesut Barzani" olmasının arkasında yatan gerçekler bunlardı. Tabii ki burada politik hamleleri, barış -tasfiye- sürecindeki tikanıklıkları ve seçim hesaplarını göz ardı etmemek gerekmektedir.

Lakin, tüm bu hesapların gelip tıkanıdığı ve geri döndüğü yer Bağdat olmuştur ve tabii ki Bağdat aslolarak ABD'yi temsil etmektedir. ABD, bu ekonomik pazarlıklara Bağdat Hükümeti üzerinden müdahalede bulunmuş ve tüm paranın ABD bankalarında toplanmasını dayatmıştır. Irak hükümetinin kendilerinin izinleri alınmadan böyle bir anlaşmanın imzalanamayacağına dair müdahalesi, uşaklarını kendisine getirmiş ve önce Enerji Bakanı sonra da Erdoğan'ın kendisi Irak'ın yolunu tutmuştur.

Tüm bu gelişmelerin ardından tarafların her biri Bağdat'ın onayı olmadan bir anlaşmanın olamayacağını deklare ederek -aslında ABD'nin önünde tekrardan el etek öper vaziyete- yani gerçek konumlarına geri dönmüşlerdir. Anlaşmanın son hali ise önümüzdeki günlerde belirginleşecektir.

Sonuç olarak AKP, kendi kısacık tarihinin en zorlu dönemlerinden birini yaşamaktadır. İç ve dış politika gibi alanlarda tamamıyla başarısız bir tablo ortaya koyan AKP iktidarının, ekonomik alandaki başarısızlığı kaldırma şansı yoktur. Çünkü onlar da çok iyi bilmektedirler ki, dış politikada yaşanan "kıymetli yalnızlık" AKP'yi devirme nedeni olmayabilir, fakat açlık ve yoksulluğun acısıyla yoğrulmuş kitlelere karşı yapabileceği hiçbir şey yoktur.

Binler savaş politikalarına karşı alanlara çıktı!

KESK, TMMOB, DİSK ve TTB Suriye'ye yönelik emperyalist saldırganlığa karşı Antep'te miting düzenledi.

Miting alanında KESK Antep Şubeler Platformu Dönem Sözcüsü ve Eğitim Sen Şube Başkanı Ömer Faruk Koç açılış konuşması yaptı. Suriye'ye yönelik emperyalist saldırganlığa değinen Koç, Suriye'nin geleceğine Suriye'de yaşayan halkların karar vermesi gerektiğini belirtti.

Koç'un ardından DİSK Genel Başkanı Kani Beko konuştu. Kani Beko, konuşmasında, başta 1 Mayıs 1977 katliamı olmak üzere, Roboski ve aydınlatılmayan pek çok katliamın faillerinin bulunup yargılanmasını istedi. Ayrıca dışta savaş politikası güden AKP'nin içeride de yaklaşık 12 milyon işçiyi etkileyen kıdem tazminatı hakkının gaspına hazırlandığına değindi. Kıdem tazminatını gasp ettirmeyeceklerini belirten Beko'nun konuşmasına işçiler sloganlarla karşılık verdi.

KESK Genel Başkanı Lami Özgen de AKP'nin Ortadoğu ve Kürt halkına yönelik politikalarını eleştirdi ve "utanç duvarı" ile Rojava halkının nefessiz bırakılmak istendiğini vurguladı. AKP hükümetinin sınır kapılarını çetelere peşkeş çektiğini belirtti.

Mitinge Antep çevresindeki birçok ilden de katılımlar oldu.

Gerici çetecilerin bomba üssü Konya!

Konya'da polisin düzenlediği baskında bomba yapımında kullanılan kimyasal madde ele geçirildi. Konya İl Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şubesi'nin ihbar üzerine başlattığı operasyonda merkez Selçuklu ve Karatay ilçelerindeki 3 ayrı yer basıldı.

Baskınlarda, patlayıcı madde yapımında kullanılan malzemeler bulundu. El-Kaide örgütüyle ilişkileri olduğu açıklanan 3 kişi, gözaltına alındıktan sonra mahkeme tarafından tutuklandı.

Ecel korkusu pervasızlaştırıyor!

Haziran Direnişi'ne karşı sermaye devletinin geleneksel refleksleriyle karşılık veren Erdoğan, saldırı politikalarını her geçen gün pervasızlaştırıyor.

Son birkaç haftalık süreçte sermaye devletinin resmileşen ya da planlandığı açıklanan uygulamaları baskının daha da tırmandırılacağına işaret ediyor.

Yapılanlar devletin bu yöndeki orta vadeli hedeflerini gösteriyor. Öncelikle savcılık izni olmaksızın "önleyici gözaltı" uygulamasına imza atılırken şimdi de "demokratikleşme paketi" ile eylemlere yönelik ceza kanunlarından, eylem ve etkinliklerde polislerin çekim yapma hakkı verilmesine kadar bir dizi yeni adım atılıyor.

"Demokrasi paketi" ile sözde reform vaatleri sunan sermaye hükümeti pratikte baskıyı yoğunlaştırıyor. Bunun kendisi AKP'nin saldırganlıktaki ısrarını da gösteriyor.

Polisin fiili uygulamalarına yasal kılıflar hazırlanarak saldırganlık tırmandırılıyor. "Önleyici gözaltı" adı altında herhangi bir somutluk olmadan herkesi gözaltına almaya zemin hazırlayan düzenleme bunun bir adımı. AKP şeflerinin çizdikleri pembe tablolara karşın, en ufak bir protesto eyleminden bile duydukları korku OHAL uygulamaları ile bir kez daha görülüyor.

Atılan adımlar geçtiğimiz günlerde ete kemiğe bürünmüş olarak karşımıza çıkmaya da başladı. AKP şefi Erdoğan'ın seçim ziyaretleri için gittiği illerde adı konmamış sıkıyönetim uygulamaları hayata geçirildi. İlk adım Muğla'da atıldı. Muğla Valisi'nin 4 günlük eylem yasaklarıyla birlikte sokaklarda darbe günleri yaşandı. Cadde başlarında polis konuşlandırmaktan sivil polis ordusuna, özel hareket timlerinin devriyelerinden Yatağan'da özelleştirme karşıtı işçilere Jandarma barikatı örülmesine kadar kentte düzen kolluğu, varlığını hissettirecek şekilde sokağa salındı. Ardından polis, ilerici kimlikle bilinen kişileri sırf caddede gördüğü için gözaltına aldı. Muğla'da bakışları "şüpheli" bir kişi saatlerce karakolda alıkonulduktan sonra bırakıldı. Aynı pervasızlık Erdoğan'ın gittiği Tekirdağ ve Kırklareli'de de devam etti. Polis "eylem yapma ihtimali" ile Erdoğan Kırklareli'ne gelmeden 16 kişiyi gözaltına almıştı bile. Bu örnekler polise verilen yetkilerin genişletildiğinde olacaklara dair fikir vermeye yetiyor.

Polisin "önleyici gözaltı" yetkisinde dünden bugüne değişense sadece fiili baskının resmileşmesidir. Polisin

düne kadar neredeyse savcı izniyle gerçekleştirdiği gözaltı yok denecek kadar azdır. Polis saldırır, gözaltına alır savcıyla irtibat kurar. Bugün yine aynısını uygulamakta fakat fark "yasal" olarak! Düzenin aldatmacalarla kullandığı yasalar hiçbir şekilde baskı politikalarının uygulanmasında bir sınırlama getirmemiştir, getirmeyecektir. Türkiye'de Anayasa'ya "işkence insanlık suçudur" tanımını sokan 12 Eylül darbecileridir. Bugün AKP'nin yaptığı da kaşıkla veriyorum dediği "demokrasi"yi kepçeyle almasıdır.

Polis devleti uygulamalarının bu birkaç haftalık bilançosu dolaysız olarak AKP ve şefi Erdoğan'ın korkusunu gösteriyor. Düzen kurumlarında tam hakimiyet kuran, toplumsal mücadelenin önüne baskı politikalarıyla set çeken sermaye hükümeti AKP, Haziran Direnişi ile bu setin yıkıldığını, elindeki tüm baskı ve saldırı aygıtlarının acz içinde kaldığını gördü. Deyim yerindeyse etekleri tutuşan Erdoğan ve ekibi iktidarlarında sarsıntıyı hissetti.

Haziran Direnişi'ne karşı sermaye devletinin geleneksel refleksleriyle karşılık veren Erdoğan, saldırı politikalarını her geçen gün pervasızlaştırıyor. Köşeye sıkışan kedi gibi saldırganlaşan Erdoğan ve müritleri "çapulcu" açıklamasıyla başlattığı saldırganlığı tüm düzen kurumlarıyla sürdürüyor. Geline yerde gerici-burjuva medyanın direnişe yönelik çarpıtma haberleri ve ivmelenerek arttırılan yargı terörü ile bu saldırganlık karşımıza çıkıyor.

Tırmanan devlet terörü de direnişi yenemez!

Onlarca tutuklama, yüzlerce dava, binlerce gözaltı, ağır yaralananlar ve katledilenler... Polis devletinin direniş sürecine yönelik saldırganlık bilançosu hiç de hafif değil.

Bugün sermaye hükümetinin uyguladığı ya da uygulayacağı hiçbir saldırının, işçi ve emekçilerin hareketini durduramayacağı açıktır. Ne katliamlar ne 90 günlük gözaltı süresi ile en ağır saldırıların uygulandığı 12 Eylül darbesi bu topraklarda işçi sınıfının, emekçilerin, ezilen halkların mücadelesini bertaraf edebildi ne de çürümüş devletin 90 yılı bulan tarihindeki diğer saldırıları.

JİTEM merkezine yürüyüş!

Diyarbakır'da, İnsan Hakları Haftası kapsamında 11 Aralık'ta yapılan eylemle JİTEM protesto edildi. Eylem için Sur İlçesi Dağkapı Meydanı'nda biraraya gelindi. Buradan, '90'lı yıllarda JİTEM merkezi olarak kullanılan İçkale'ye yüründü. Eylemde "Kayıplar bulunsun, failleri yakalansın!" sloganı sık sık atıldı.

Eski JİTEM binası olarak bilinen bina önüne gelen kitle, kayıpların fotoğraflarının yer aldığı dövizleri taşıdı. İçkale'de ilk olarak Diyarbakır Barosu Başkanı Tahir Elçi söz aldı.

Elçi, adaletin işlemeyen bir süreç olduğuna vurgu yaparken şunları ifade etti: "Burası aynı zamanda adliye sarayıydı. İşlenen bu ağır suçları soruşturmakla görevli savcılar da bu mekandaydı. Ama mağdurlara devletin, adaletin kapısı ne yazık ki kapalıydı. Yüzlerce insan bu şekilde kaybedilirken, failer soruşturulmadı. Mağdurların yıllarca süren adalet arayışları sonuçlandırılmadı."

Elçi'nin ardından İHD Diyarbakır Şube Başkanı Raci Bilici Kürtçe açıklama yaptı. İnsan Hakları Haftası kapsamında düzenlenen etkinliklere Roboski'deki eylemle başladıklarını ifade eden Bilici, "bugüne kadarki faili meçhul cinayetler aydınlatılmış olsaydı Roboski Katliamı'nın da faili meçhul kalmayacağını" ifade etti. Bilici, açıklamada "Bu zamana kadar failer devlet tarafından bilerek gizlendi, ödüllendirildi. Bazıları aday gösterildi, bazıları vali yapıldı. Bazıları bakan oldu. AKP iktidarı da bu işin içinde" dedi.

Bilici'nin ardından kayıp yakınları da konuşmalar gerçekleştirdi. Kayıp yakınları, kayıplar bulunana ve failerden hesap sorulana kadar mücadele edeceklerini söylediler.

Başbakan Erdoğan da sorumlu!

Cumartesi Anneleri, kaybedilişinin 20. yıldönümünde Hüseyin Taşkaya'nın akıbetini sordu. Eylemde Fehmi Tosun'un eşi Hanım Tosun ve Hüseyin Taşkaya'nın kızı Serpil Taşkaya konuşma yaptılar.

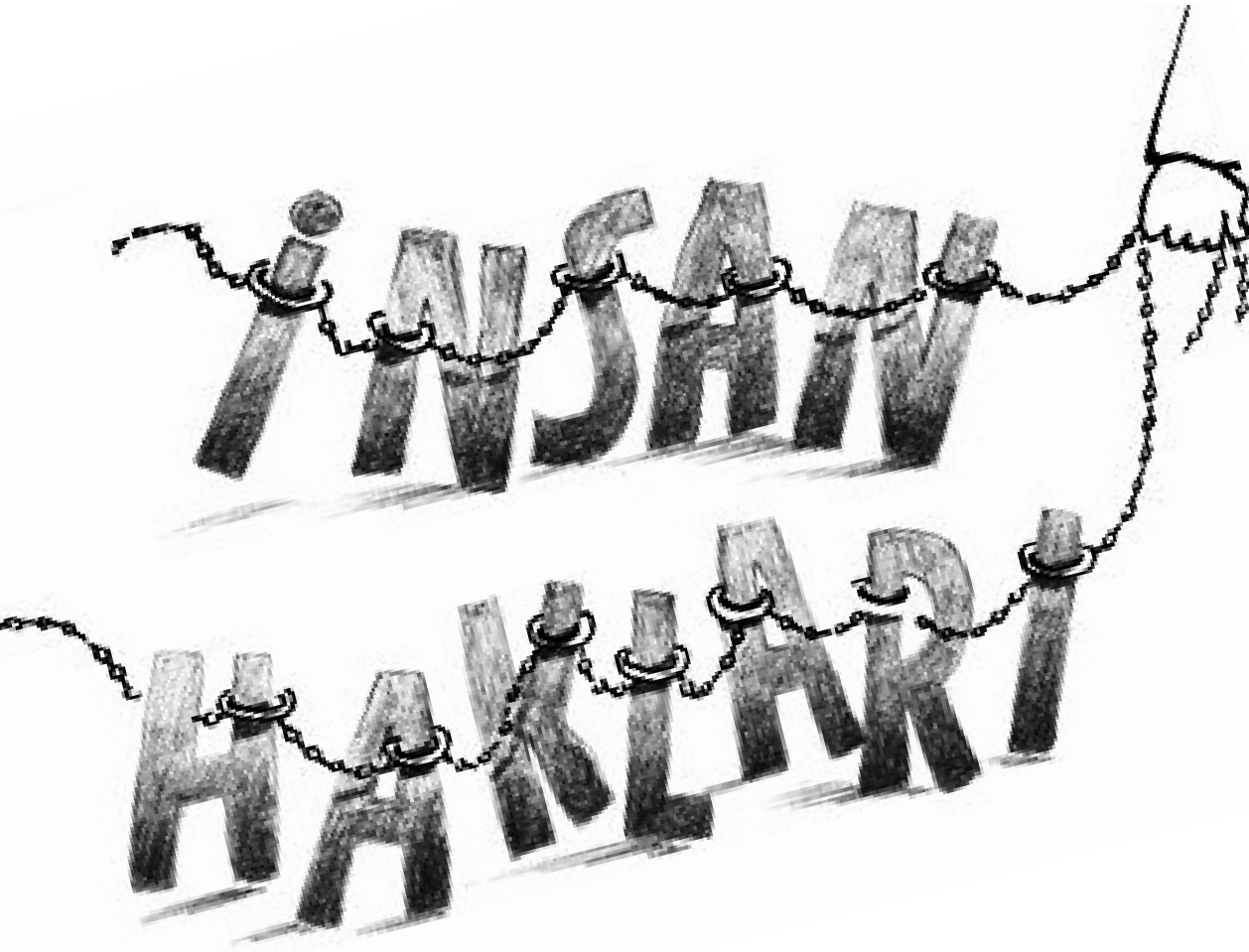
Basın açıklamasını okuyan Serpil Solaklı 20 yıldır arayışını sürdüren Taşkaya ailesinin, 5 Eylül'de çıkan toplu mezar ile umutlandığını ancak savcılığın "soruşturmaya gerek yoktur" kararı vererek dosyayı kapattığını ifade etti.

Daha sonra Taşkaya'nın kaybedilmesinden sorumlu devlet yetkililerinin isimleri açıklandı. Dönemin bakanları ve devletin en üst kademesinin de isimleri okundu ve Başbakan Erdoğan'ın da aynı derecede sorumluluk taşıdığı dile getirildi.

Hak ve özgürlükler mücadele ile kazanılır!

İnsan Hakları Haftası insanlığın maruz kaldığı zulüm, sömürü ve katliamları bir kez daha hafızalara getirdi. Sermaye iktidarının hiçbir sorunu çözemediği, işçi ve emekçilerin hak ve özgürlüklerini mücadeleyle kazandığını hatırlattı.

10 Aralık 1948'de Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda ilan edilen "İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi"nin ardında, Nazi faşizminin eşine az rastlanır dehşeti durmaktaydı. Faşizmi yenilgiye uğratan Sovyet ve her ulustan Avrupa halklarının bu büyük zaferi, emperyalist-kapitalist dünya düzeni tarafından görmezden gelinemezdi.

10-17 Aralık tarihleri arasında ne kadar "demokrat ve insan haklarına saygılı" olduklarını güzel demecilere konu ettiler. "İnsanların; özgür, onur ve haklar bakımından eşit doğdukları, akıl ve vicdanla donatılmış olmaları nedeniyle bir "değer" taşıdıkları, bundan dolayı da belirli şekilde muamele görmeleri gerektiği" ile gerekçelendirilmekteydi bu bildirge. Gerçekte ise bu belge, Nazi faşizminin maskesini kuşanan bu uygar devletlerin dünya halklarına kan kusturan vahşetini perdelemekten başka bir anlam ifade etmiyordu. Tıpkı bugünlerde de örneklerini çokça gördüğümüz gibi.

Bu bildirgenin imzacılarından Türkiye'de ise elbette hak ve özgürlükler de ancak kâğıt üzerinde kalabilirdi. Tarihinin tüm evrelerinde ise terör, bizzat devletin ilk başvurduğu yöntemdi. AKP'de kuşkusuz kendinden öncekilerin tecrübesiyle davranacaktı.

2013: Baskıların tırmandığı bir yıl

Her yıl bildirgenin yıl dönümü vesilesiyle insan hakları kurumları tarafından kapsamlı açıklamalar yapılır. Artık Haziran Direnişi vesilesiyle devletin

maskesinin düşmüş olması gerçeği bu raporların daha kolay anlaşılmasını sağlayacaktır. Bu verilere göre insan hak ve özgürlüklerine devletin 2013 yılındaki yaklaşımı şöyledir;

*2013 yılında hastalık veya "intihar" sonucu cezaevlerinde en az 25 kişi yaşamını yitirdi.

*Yargısız infaz sonucu yaşamını yitirenlerin sayısı ise en az 33'tür. AKP iktidarı boyunca yargısız infaz/rastgele ateş veya dur ihtarına uymadığı gerekçesiyle öldürülenlerin toplam sayısı 456'dır.

*Her ne kadar Erdoğan faili meçhul cinayetlerini sonlandırdıklarını iddia etse de bu yıl da faili meçhul cinayetlerde 7 kişi yaşamını yitirdi.

*Temel bir hak olan toplantı ve gösteri yürüyüşlerine yapılan müdahalelerin doğrudan veya dolaylı sonucu olarak bu yıl 9 kişi hayatını kaybetmiştir.

*Milli Savunma Bakanı'nın bir soru önergesine verdiği yanıtı göre bu yılın ilk on ayında 52 şüpheli asker ölümü gerçekleşti. Böylece AKP döneminde yaşanan şüpheli asker ölümü sayısı 1036'ya çıkmıştır!

*Suriye politikasının bir sonucu olarak Reyhanlı, Cilvegözü, Ceylanpınar başta olmak üzere sınır hattında yaşanan patlamalar veya Suriye'deki çatışmalardan seken kurşunlar neticesinde bu yıl 71 kişi hayatını kaybetmiş, 219 kişi de yaralanmıştır.

*28 Aralık 2011 yılında Roboski'de 34 Kürt uçaklardan atılan bombalarla katledildi. Devlet çoğu 18 yaşından küçük bu insanların ailelerinin adalet arayışlarını ise kendilerine çok görmektedir. Katledenler değil köylüler yargılanmaktadır.

*AKP'nin Ottawa Sözleşmesi uyarınca 2014'e kadar tamamen temizlemeyi taahhüt ettiği, ancak bu konuda kayda değer bir yol almadığı kara mayınları da can almaya devam etti. Bu yıl 7 ölüm ve 18 yaralanma kara mayınlarından kaynaklanmıştır.

*Örgütlenme faaliyetleri nedeniyle 2013 yılında 1280 kişi gözaltına alınmış, bunların 445'i tutuklanmıştır. Yine önemli bir kısmı KCK davaları olmak üzere 1288 kişi toplam 2502 yıl 11 ay 15 gün hapis cezası almıştır.

*2013 yılında eylemlere müdahaleler sonucu gözaltına alınan 6447 kişiden 217'si tutuklanmıştır. Toplantı ve gösterilere müdahaleler sonucu doğrudan veya dolaylı olarak ölenlerin sayısı 9'dur. 3097 kişi ise yaralanmıştır. 52 kişi 184 yıl 6 ay 12 gün hapis cezası almıştır.

*AKP iktidara geldiğinde 59 bin 429 olan tutuklu/hükümlü sayısı Ekim 2013 tarihi itibariyle 140 bin 716'dır. Ağır hapis hane koşullarından çocuklar da muaf değildir. Zira 1878 çocuk halen zindanlarda bulunmaktadır. Hasta tutuklu-hükümlülerin tahliyesi için TBMM'ye sunulan teklifin görüşülmesi AKP çoğunluğu tarafından reddedilmiştir. Oysa halen 526 tutuklu-hükümlünün ciddi sağlık sorunları bulunmakta ve bunlar içinde kendi kişisel bakımını dahi sağlayamayacak durumda olanlar vardır.

*Kadına yönelik şiddet ve kadın cinayetleri 2013 yılında hız kaybetmeden devam etmiştir. Bianet'in verilerine göre 11 ay içinde 191 kadın öldürülmüştür.

*İş cinayetlerinde de Türkiye yine birinciliği kimseye bırakmamıştır. 1145 işçi, tedbirsizlik sonucu yaşanan kazalarda hayatlarını kaybetmiştir.

*Türk Tabipler Birliği verilerine göre Haziran Direnişi süresince 8163 kişi yaralanarak veya kimyasal gazdan etkilenerek hastanelere/gönüllü revirlere başvurmuştur. Polis terörü sonucu 7 kişi katledilmiştir.

*Emniyet Genel Müdürlüğü verilerine göre Bayburt hariç 80 ilde Gezi Parkı eylemlerine destek amaçlı düzenlenen 4 bin 900 eyleme toplam 3 milyon 545 bin kişi katılmış, gözaltına alınan 5 bin 300 kişiden 185'i tutuklanmıştır.

*Şu ana kadar hazırlanan toplam 30 iddianamede 1204 kişinin "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri" ve "görevini yaptırmamak için görevli polis memuruna direndikleri" gerekçesiyle yargılanması talep edilmiştir.

*Devletin Kürt ulusunun haklı talepleri karşısında nasıl bir açılım peşinde olduğu son olarak Gezer'de katledilen 3 kişi ile de açıkça görülmektedir.

*Aveli emekçilerinin yaşadıkları 2013 yılında da değişmemiştir.

*Sermaye devleti, terörünü uyguladığı tetikçilerini yedirtmemeye dün olduğu gibi bu yılda devam etmiştir.

Bu rakamlar tüm eksikliğine rağmen sömürüye dayalı olan bu kapitalist düzenin hak ve özgürlüklerden ne anladığını göstermektedir. Sadece yaşadığımız ülkeye mahsus olmadığı gibi bu saldırılar AKP hükümetinin icraatlarıyla da sınırlı değildir.

“Yargılanan değil, yargılayan olacaklar!”

24-25-26 Aralık'ta ÇHD'li devrimci avukatların mahkemesi üzerine, Avukat Engin Gökoğlu ile konuştuk.

18 Ocak 2013 tarihinde başta Halkın Hukuk Bürosu, Çağdaş Hukukçular Derneği Genel Merkezi, İstanbul Şubesi ve pek çok devrimcinin faaliyet yürüttüğü yasal dernek, dergi bürosu ve kültür merkezi “yasadışı örgüt operasyonu” adı altında basılmış ve keyfi tutuklamalar yaşanmıştı. İşbirlikçi katil AKP hükümeti derneğimizin ve bürolarımızın çalışanlarının aralarında bulunduğu 9 arkadaşımızı “11 çelik kapı, kozmik oda, ajanlık yapıyorlar” yalanlarıyla tutsak etmişti. Arkadaşlarımız o günden bu yana tecrit koşullarında tutsaktırlar. Bir yıldırma politikası olan bu uygulama AKP hükümeti açısından hiçbir işe yaramadı. Arkadaşlarımıza ve bürolarımıza yönelik baskılar sonuç vermedi. Bizler; hapiste ya da dışarıda ülkemizin dört bir yanında yaşanan infaz, işkence, katliam davalarında tüm ezilenlerin hukuk ve adalet mücadelesini sürdürmekten vazgeçmedik. Bakın Haziran ayaklanmasında halkımızın hep yanındaydık. Meydanlardan karakollara; adliyelerden F tipi hapisanelere her yerde direnenlerin safında olduk. Günümüz geldi adliye binalarını eylem alanlarına çevirdik; tartaklandık, coplandık, hakkımızda soruşturmalar,

davalar açıldı. Ama asla yılmadık, susmadık.

İstiyorlar ki Engin Çeberler'in, Çağdaş Gemikler'in, Ferhat Gerçekler'in, Şerzan Kurtlar'ın davalarını sahiplenmeyelim. Gecekondu yıkılmak istenen yoksulları, işinden atılan emekçileri, okuldan atılan öğrencileri, sürgün edilen kamu çalışanlarını sahiplenmeyelim. Ezilen, şiddet gören kadınların, inanç ve değerleri yok sayılan Alevilerin, inkâr, imha ve asimile edilerek yok sayılmaya çalışılan Kürt halkının yanında olmayalım. Bu yüzden bürolarımıza, derneklerimize gece yarılarında kapılarımızı kırarak giriyorlar.

Bizler AKP iktidarının bize biçtiği avukatlık tarzını reddediyoruz, tarihin bize verdiği sorumlulukla hareket ediyoruz. Hapsedilmek istendiğimiz duvarları aşarak devrimci avukatlık geleneğini büyütüyoruz. Bu yüzden meslektaşlarımız, müvekkillerimiz yani tüm halkımız tutsak arkadaşlarımıza destek veriyor ve vereceklerdir. 24-25-26 Aralık'ta devrimci avukatlar “yargılanan” değil “yargılayan” olacaklardır. Sizin aracılığınızla tüm halkımızı bu tarihsel günde devrimci avukatların yanında olmaya çağırıyoruz.

Avukat Tuncer'e yönelik saldırıya suç duyurusu

Çağdaş Hukukçular Derneği (ÇHD) ve Özgürlükçü Hukukçular Derneği (ÖHD), 6 Aralık Cuma günü Avukat Gülizar Tuncer'in saldırıya uğramasını protesto etmek için İstanbul Adliyesi önünde basın açıklaması gerçekleştirdi.

Basın açıklamasını ÖHD Genel Başkanı Fırat Epözdemir okudu. Bir basın açıklamasına dahi tahammül edemeyen ve hemen müdahale eden kolluk kuvvetlerinin bu saldırıyı sadece izlemekle yetindiklerinin belirtildiği basın metni şu sözlerle devam etti: “*Av. Gülizar Tuncer'e yapılan saldırıyı nefretle kınıyor ve sorumlularının bir an önce yakalanarak adalet önüne çıkarılmaları için gerekli çalışmaların yapılmasını talep ediyor ve diyoruz ki; hiç bir saldırı bizi bu kutsal mesleği yapmaktan alıkoyamayacaktır.*”

Basın metninin ardından İHD İstanbul Şube Başkanı Ümit Efe söz aldı. Efe, Tuncer'in dernek yönetiminde yer alan bir avukat olduğunu hatırlattı. Efe, saldırının İHD'ye yapılmış saydıklarını ifade etti.

Eylemin ardından avukatlar, savcılığa suç duyurusunda bulunmak için adliye içerisine geçti.

Tuncer, 6 Aralık günü sanık müdafisi olarak girdiği davadan sonra yaklaşık 10-15 civarı kişinin saldırısına uğramıştı. Sözlü ve fiziki her türlü saldırıya maruz kalmış ve bunun üzerine 1 haftalık iş göremez raporu almıştı.

Kızıl Bayrak / İstanbul

Erol Zavar serbest bırakılsın!

İnsan Hakları Derneği tarafından Galatasaray Meydanı'nda yapılan F eyleminde bu hafta hasta tutsak Erol Zavar'ın sağlık durumuna dikkat çekildi.

İHD İstanbul Şubesi Cezaevi Komisyonu adına basın açıklamasını Nur Sürer okudu.

13 yıldır hapisnede olan müebbet cezası verilen hasta tutsak Erol Zavar'ın sağlık durumu anlatıldı. Zavar'ın 2004'ten bu yana mesane kanseri dolayısıyla 28 defa ameliyat olduğu, bunun dışında fitik, koah, taşikardi gibi birçok hastalıkla da boğuştuğu anlatıldı. 6 Kasım 2013'te Sincan F Tipi Hapishanesi'ne takılmak istenen kameraları protesto ettikleri için koşullar basılarak 60 mahpusun tekli hücrelere konulduğu anlatıldı. Bu saldırı sonrasında Erol Zavar'ın eski hücrelerine dönmek için açlık grevi başlattığı anlatıldı. Sonrasında ise hapishane yönetiminin görüşmeye başlaması üzerine açlık grevine son verdiği anlatıldı.

Kızıl Bayrak / İstanbul

ÇHD'den dayanışma konseri

Çağdaş Hukukçular Derneği ve İzmir Barosu tarafından 8 Aralık günü İsmet İnönü Kültür Merkezi'nde dayanışma konseri düzenlendi.

Etkinlikte ilk olarak 1974 yılından bugüne ÇHD'nin yaptığı eylem, etkinlik ve eğitimlerin görüntülerinden oluşan sinevizyon gösterimi yapıldı. Ardından ÇHD Yönetim Kurulu adına Av. Dinçer Özgür Çalım bir

konuşma yaptı.

Çalım, ÇHD'nin sürdürdüğü mücadeleyi anlatarak başladığı konuşmasında 2011 ve 2013 yıllarında karşı karşıya kaldıkları tutuklama terörünü hatırlattı. ÇHD'li avukatlara yönelik saldırının nedenlerini anlatan Çalım, ÇHD'nin kurulduğu günden beri susturulamadığını ve bundan sonra da susturulamayacağını söyledi.

Daha sonra çeşitli sendika, meslek odası ve sivil toplum örgütü temsilcileri söz alarak devrimci avukatların yanlarında olduklarını ifade ettiler.

Konserde Sokak Orkestrası, Grup Gün Işığı, Grup Yel Değirmeni ve son olarak Suavi sahne aldı.

Kızıl Bayrak / İzmir

Maraş Katliamı'nı unutmamak, unutturmayacağız!

Aynı katliamcı devlet geleneğinin taşıyıcısı olan sermaye hükümeti AKP, Sivas ve Maraş katliamlarının tetikçilerinin bir kısmını milletvekili bir kısmını da parti yöneticiliğine getirmiştir.

Sermaye devletinin tarihi katliamlarla doludur. Ezilen sınıfların mücadelelerini bastırma araçlarından biri olan katliamlar bu topraklarda defalarca gerçekleştirildi. Maraş Katliamı da bu katliamlardan biridir.

Sol hareketin yükseldiği, işçilerin, emekçilerin ve ezilen toplulukların sol sosyalist düşünceye ilgisinin arttığı bir dönemde Maraş'ta yaşanan provokasyon ve katliam kendinden öncekilerden farklı değildi. Sonraki katliamlardan da farklı olmadığına tarih tanıklık etmiştir.

Emekçilerin yaşadığı sorunlara karşı duydukları öfkenin düzene yönelmesi Amerikancı sermaye düzenini ve hükümetlerini rahatsız ettiği için katliam tezgâhlandı. Katliam CIA ve MİT tezgâhlarında planlandı. Ülkücü katiller sürüsü ise katliamın taşeronluğunu üstlendiler.

İnsana ve insanlığa dair ne varsa hepsinden uzak bu katiller güruhu kadın, çocuk, yaşlı, genç, sakat, bebek, demeden canice bir katliamın altına imzalarını attılar. Döneme dair açığa çıkan belgeler bu vahşetin boyutlarını ve faillerini açıkça gösteriyor. Fakat her katliamda olduğu gibi Maraş'ta da Amerikancı sermaye devleti maşalarını korumaya alarak düzmece mahkemelerle akladılar.

Maraş insanlığın vicdanında kanayan bir yara olarak hala yerini koruyor.

Maraş'ta neler olmuştu

19 Aralık 1978 de, Maraş Çiçek Sineması'nda "Güneş ne zaman doğacak?" adlı film gösterime girer. Faşizme övgüler dizen filmin doğal olarak izleyicileri de bu zihniyetten insanlardır. Film esnasında salon

yakınında bir ses bombasının patlaması ile Maraş Katliamı'nın zemini hazırlanır. Ses bombası provokasyon yaratmak amacı ile CIA, MİT ve ülkücü çeteler tarafından sinema salonunda patlatılmıştır. Kurgulanan senaryo olduğu gibi işlemektedir. Ses bombasının patlaması ile provokatörler Maraş sokaklarında 'görevdedirler'. Komünistler ve Aleviler provokasyonun temel hedefidir. Faşistlerin öncülüğündeki güruh ilk olarak CHP binası ve çeşitli ilerici kurumları hedef haline getiriler. Daha sonra 20 Aralık tarihindeki kanlı saldırıların ve daha geniş çaplı provokasyonun zemini hazırlanır. Devletin tüm imkânları provokasyon ve kanlı katliam için seferber edilir. 21 Aralık'ta Alevilerin yoğun olarak gittiği bir kahve bombalanır. Şans eseri patlamada kimse hayatını kaybetmez. Bir sonraki hedef ise bölgede faaliyet yürüten TÖB-DER'dir. TÖB-DER'li ilerici öğretmenler katillerin hedefi olurlar, katledilirler. Katliamla birlikte gerici provokasyon devam eder. Bir yandan da Maraşlı devrimci ilerici güçler, Kürt ve Alevi emekçiler TÖB-DER'li öğretmenlerin cenazesini kaldırmak için hazırlık yaparlar. Cenaze cuma gününe denk gelir. Cenaze namazının kılınacağı caminin imamı ve Maraş'ın tüm devlet erkânı faşist güçlerle birlikte kışkırtıcılığı sürdürürler. Cenazeyi sahiplenen on binlerce Maraşlının üzerine faşistlerin öncülüğündeki gerici güruh saldırır. Saldırıları cenaze ile sınırlı kalmaz. Devletin tüm kurumları belediye, valilik, askeriye vb. imkânları kullanılarak Maraş'ta tam bir Alevi, Kürt ve komünist karşıtlığı üzerinden kışkırtıcılık yükseltilir. Faşist çetelerin daha önceden nüfus sayımı bahanesi ile oluşturdukları listelerdeki evler ve dükkânlar talan edilir. Yakalanan emekçiler en iğrenç yöntemlerle katledilir. Hamile kadınların karnı deşilerek çocuğunu öldürmeye varacak kadar vahşi katliamlar

gerçekleştirilir.

Gerici saldırı karşısında Maraşlı devrimci-ileri güçler ve hedefe çakılan emekçiler barikat kurarak direniş gerçekleştirirler. Direnişte devlet destekli faşist çetelerin birçok mahalleye girmesi engellenir ve geri püskürtülür. 25 Aralık gece yarısına kadar süren vahşi katliamda yüzlerce emekçi katledilir binlercesi yaralanır. Çok sayıda dükkân ve ev talan edilir. Faşist güruh geçtiği her yeri talan etmekle kalmaz. Yakar ve yağmalarlar. MHP ve üç hilal yazılamaları yaparlar. 26 Aralık'a kadar katliamları seyreden CHP hükümeti Maraş'ta olağanüstü hal ilan eder. Dönemin hükümetinin başı Ecevit, Maraş Katliamı'ndan "Maraş toplumsal olayları" olarak bahseder. Olağanüstü hal hiçbir katliamcı faşiste dokunmaz. İlk elden devrimci ve ilerici güçler, Maraşlı Alevi ve Kürtler tutuklanır. İşkencelerden geçirilir. Sivil faşistlerin bıraktığı yerden devletin polisi, askeri Maraşlı emekçileri işkenceden geçirmeye, katletmeye devam eder. Göstermelik olarak yargılanan faşistler bir bir aklanır. Ceza alanların cezaları ise 12 Eylül faşist darbesinden sonra kurulan hükümetlerin çıkarıldığı yasalarla düşürülür. Müebbet hapis cezası alan fakat cezaları iptal edilen faşistlerin bir kısmı MHP, AKP, DYP gibi partilerden milletvekili seçilerek meclise girerler.

Maraş'ın faili sermaye devleti, tetikçileri ise ülkücü çetelerdir!

Maraş Katliamı da işçilerin emekçilerin ve ezilenlerin haklı ve onurlu mücadelesinin önünü kesmek için yapılmıştır. Maraş'ı Çorum, Sivas ve Gazi gibi katliamlar izlemiştir. Bu katliamların hepsinde ülkücü-dinci çeteler devlet adına tetikçilik yapmışlardır. Bunların en tanınmışları Muhsin Yazıcıoğlu, Ökkeş Kenger, Hüseyin Yıldız, Ünal Ağaoğlu, Haluk Kırıcı, Mustafa Özmen, Mustafa Düğer, Remzi Çayır, Mustafa Demir, Bünyamin Adanalı, Ahmet Ercüment Gedikli, Mustafa Korkmaz ve İsmail Ufuk'tur. Hepsinin katliamdaki rolleri ile ilgili sandık dolusu belge olmasına rağmen hiçbiri ceza almamıştır. Dönemin ülkü ocağı başkanı olan Muhsin Yazıcıoğlu öldüğünde "üstün demokrasi kahramanı" ilan edilmiştir.

Devlet eliyle yürütülen bu kampanya ile katiller kutsanmıştır. Fettullah Gülen cemaatinin de örgütleyicisi olduğu bu kampanya devletin ve tüm müttefikleri ile birlikte hükümetin katliamların arkasında durduğunu kanıtlamaktadır. Aynı katliamcı devlet geleneğinin taşıyıcısı olan sermaye hükümeti AKP, Sivas ve Maraş katliamlarının tetikçilerinin bir kısmını milletvekili bir kısmını da parti yöneticiliğine getirmiştir.

Emekçilerin baskı altında tutulması için her yolu mübah gören sermaye düzenine karşı yapılması gereken ise işçileri, emekçileri ve ezilenleri "düzene karşı devrim, kapitalizme karşı sosyalizm" mücadelesi altında birleştirmektir. Sömürü, baskı ve katliamların hesabı ancak böylesi bir mücadele ile sorulacaktır.

'Kızılma' ve Alevi gerçekleri

TRT'de yayınlanmaya hazırlanan bir dizi, Alevilere yönelik çarpıtma, kara propaganda tartışmalarının yeniden başlamasına neden oldu.

Daha yayınlanmayan bir dizinin böyle bir tartışmanın merkezinde yer almasının nedeni ise dizi fragmanıydı. Bir buçuk dakikalık tanıtımda dizinin başrol oyuncusu Türk bayrağı, silah ve Kuran üzerine yemin ediyor. Yemin sırasında "Zülfikar tutan şahit olsun" denerek Alevilere ilk gönderme yapılıyor, ardından Pir Sultan Abdal'ın güftesiyle Alevi deyişi olan ezgi giriyor. Karakter, dizi ve Alevilik arasındaki bağ böylece tamamlanıyor. Kuran'ın görünmesiyle durumla çelişmiyor zira gerici düzen güçleri Aleviliği İslam'ın alt grubu saydığı için bu mantığa uygun bir kurgu şekilleniyor.

Dizinin daha yayınlanmadan tartışma gündemi olmasının bir ikinci nedeni İngiltere Alevi Kültür Merkezi Cemevi Başkanı İsrail Erbil'in konuya dair eleştirilerini aktarması oldu. Erbil diziyeye dair şunları ifade etmişti: "Türk Devleti'nin tüm azınlıklar ve halklarla sözde barış sürecine girdiği ama Aleviler'in hiçbir hakkını vermediği bu dönemde Alevileri kendi içinde parçalamak yozlaştırmak üzere çalışmalar yürütmektedir. Alevilere de 'birleşin de gelin öyle hak isteyin' demektedir. Bu tür dizilerin üstelik devletin kanalı olan TRT 1'de yayınlanacak olması devletin Aleviler üzerinde asimilasyon politikasının devam ettiğini gösteriyor."

İsrail Erbil eleştirilerini; Aleviliğin ırkçılık, milliyetçilik, ulusalcılık, ayrımcılık gibi kavramlarla yanyana getirilemeyeceğini, bunu getirmek isteyenlerin amacına ulaşamayacağını söyleyerek tamamlamıştı.

Gündemde yer bulan görüşlerle dizinin Alevi kimliğine yönelik bir içerik taşıdığı tartışılmaya başlandı. Erbil görüşlerinde dizi için, Aleviliğe saldırının kültürel boyutlarıyla birlikte Türkiye'de en üst düzeyde devam ettiğinin bir göstergesi olduğunu ifade ediyordu. Erbil'in bu görüşleri üzerinden tartışma hızla büyürken TRT karşı bir açıklama ile durumu kurtarmaya çalıştı.

TRT mağdur edebiyatına sarılarak yayınlanmamış diziyi eleştirmenin haksızlık olduğunu savunuyordu. Dizinin daha TRT yöneticileri tarafından dahi

görülmediği vurgulandığı savunmada yapılan eleştiriler hakkında "hukuki suçun yanında insafsızlıktır" deniyordu.

TRT açıklamasındaki asıl vurguysa Alevilere yönelik yayıncılık politikasında toplanıyordu. "Bugünün TRT yönetimi" tanımıyla AKP dönemine işaret edilen açıklamada şunlar ifade edilmişti: "Alevileri incitmek bir yana Alevi vatandaşlarımız için devrim sayılabilecek bir yayın planı hazırlanmıştır. Muharrem ayında özel yayına geçen TRT kanalları, çok değil daha geçtiğimiz ay Alevilerle ilgili tam 27 farklı program hazırladı."

Zorunlu din dersi tartışmalarında da sıkça öne sürülen "ama şu kadar sayfa da Alevilik var" düşüncesinin TRT'deki yansıması da bu oluyor. "Devrim" sayılan programlarla Muharrem ayını işleyen TRT, Alevilerin ev işaretlenmesini, linç girişimlerini görmezden geliyor. Gerici politikalara zemin sunan yapısıyla da ayrıca Alevilere yönelik ayrımcılığın parçası oluyor.

TRT açıklaması esasen haklı eleştirinin de teyidi oluyor. Zira dizinin eleştirilmesine vesile olan tek başına iki dakikalık fragman elbette değil. Bugüne kadar Aleviliği işleyen program, dizi, film gibi her yapımın kara propaganda amacı gütmüştür. Kızılma dizisi için gösterilen erken refleksin nedeni Kurtlar Vadisi'nde Alevileri devletin kontra örgütlenmelerinde yer alan, "derin devlet" üyeleri olarak yansıtan senaryoyu anımsatmasıdır.

Alevilerin bir tarafını ülkeyi parçalamak isteyen dış güçlerin işbirlikçisi, diğer tarafını ise milliyetçi, muhafazakar yapılanmanın sadık dostu olarak sunan Kurtar Vadisi unutulmadığı için Kızılma eleştiriliyor.

Eleştiri, dizinin bir buçuk dakikalık tanıtımında Aleviliğin öne çıkmasıyla devlete hizmet için silaha yemin eden zihniyetin buluşmasına duyulan tepkinin ürünüdür.

Bu yanı sıra TRT yönetiminin yayınlanmamış dizi savunması ancak aldatmaca olabilir. Evleri işaretlenen Alevilere "çocuk işi" diyerek açıklama yapan İçişleri Bakanı'nın konuşması hala tazeyken bu inkarlar hiçbir gerçeği örtbas etmiyor.

Alevilere yönelik ayrımcılığın ve çarpıtmanın dizi tartışması üzerinden yansıyan kadari dahi devletin gerici ve baskıcı yüzünü bir kez daha ortaya seriyor.

İnsan haklarına polis barikadı

İnsan Hakları Derneği ve Türkiye İnsan Hakları Vakfı, İnsan Hakları Haftası kapsamında eylem ve etkinlikler düzenlediler.

10 Aralık'ta İnsan Hakları Haftası'nın açılışı vesilesiyle Gezi Parkı merdivenlerinde gerçekleştirilmek istenen basın açıklaması polis tarafından engellendi.

İHD üyeleri, dernek binasından çıktuktan sonra "Barış bir insan hakkıdır" başlıklı bildirin dağıtımını yaparak Taksim Meydanı'na doğru ilerlerken polis barikadıyla karşılaştılar. İHD İstanbul Şubesi Başkanı Ümit Efe ve Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TIHV) Başkanı Şebnem Korur Fincancı burada gerçekleştirdikleri konuşmalarda devletin yasakçı tutumunu teşhir ettiler.

Polisin yasakçı tavrını sürdürmesi üzerine insan hakları savunucuları, yürüyüşlerini ters yöne dönerek sürdürdü. Daha sonra Büyükparmakkapı sokak üzerinden sloganlarla İHD önüne gelindi. Burada gerçekleştirilen basın açıklamasını Ümit Efe okudu.

Ümit Efe "İnsanı, insanlığı mahveden bu düzenin yerine adil, özgür, temel hakların güvence altına alındığı yeni bir yaşam için direnmekten, haklarımızın korunması ve geliştirilmesi için tüm vatandaşlar ve dünya halkları için Gezi ruhuyla yeniden canlanan bir mücadele geleneğinden başka bir seçenek göremiyoruz. Çünkü 'İnsan haklarıyla insandır' diyoruz" açıklamasını yaptı.

Cinsel, ulusal, sınıfsal baskıya son!

11 Aralık'ta İstanbul Valiliği önünde basın açıklaması gerçekleştirilerek kadına yönelik şiddete dikkat çekildi. Açıklamaya geçtiğimiz günlerde kızı vahşi bir biçimde öldürülen Ayhan Torun da katıldı.

Basın açıklamasını Hatun İldemir yaptı. Açıklamaya "Anadolu, Mezopotamya, kısacası tüm Ortadoğu'da yaşayan kadınların yaşam hakları tehdit altındadır" sözleriyle başlayan İldemir, son on bir ayda 219 kadının erkekler tarafından öldürüldüğünü belirtti.

Daha sonra Ayhan Torun bir konuşma yaptı. Torun, kızının beş yaşında bir çocuğunun olduğunu, genç yaşında olmasına rağmen 17 yerinden bıçaklanarak paramparça edildiğini söyledi. Acısının büyük olduğunu söyleyen baba, hiçbir devlet kurumunun kendilerine yardım etmediğine dikkat çekti. Ayhan Torun kızı için daha önce koruma talebinde bulduklarını, ancak yetkililerin çeşitli bahanelerle kızını korumadığını söyleyerek, katillerin dışarıda gezdiğini dile getirdi.

Kızıl Bayrak / İstanbul

Kazanmak için bir adım ileri!

Üç ayı aşan Feniş direnişini değerlendiren Gebze'den sınıf devrimcileri, mücadelenin önündeki engellere işaret ederek, bir adım daha ileri gidilmesi gerektiğine vurgu yaptılar.

Feniş direnişi üç ayı aşkın bir süredir kendine özgün birçok soruna ve zaafiyetine karşın devam ediyor. Yaklaşık 20 milyon liralık bir soygun gerçekleştiren Sedat Aloğlu hala elini kolunu sallayarak dolaşmakta. İşçilerle şirket arasında haciz işlemlerine yönelik bir protokol imzalanmasına rağmen arsalar ve makineler ipotekli olmasından dolayı herhangi bir sonuç da elde edilemedi. Meclis, bakanlık ve benzeri yollar da denenip tüketildiği için buralardan bir sonuç elde edileceğine dair umutlar da tükendi. Uzun süredir sendika genel merkezine ve HAK-İŞ'e karşı direnişe destek, dayanışma bir tarafa konuyu gündemine bile almayan tavrından dolayı Feniş işçileri tarafından tepkiler yoğunlaşmıştı. Sendikaya karşı eylemli bir tepki ortaya konulacağına açıklanmasının ardından direnişi ziyarete gelen konfederasyon ve sendika yöneticileri bir süreliğine de olsa tepkileri dizginledi. Konfederasyon sözcüleri şu an hükümetle konu ile ilgili görüşmeler olduğu için eylemli süreçlerin olmaması gerektiğini söyleyerek işçilerin geri bilincine oynarak harekete geçmelerinin önüne geçmeye çalıştılar.

Bugün mecliste, yürütmede bulunanlar işçilerin sorunlarına bir çözüm üretmek yerine bu sorunları yaratan sistemin ve patronların yanında yer almaktadır. Muhalefette bulunanlar ise direniş alanlarına birkaç defa gelerek, işçilerin ve emekçilerin yaşadığı sorunlardan nemalanmak, oy tüccarlığı için yarışmaktadır. Geçmişte yaşanan ve hala devam eden direnişlerde her birinin aldığı tutumlar ortadadır. Sendikalaştıkları için işten atılan, haklarını alamadıkları için işten atılan, özelleştirme, taşeron çalışma gibi sorunları dile getirerek eyleme, direnişe geçen işçilerin sorunlarına çözüm üretmek onların ne programlarında, ne eksenlerinde, ne gündemlerinde ne de ilkelerinde vardır. Ancak işçilerin genelde umutları buralara bağlanmakta, kapıların kapanması ile birlikte çaresizlik hali yaşanmaktadır. Bu nedenle kriz dönemlerinde sıkışan patronların vergi indirimleriyle, bankalarıyla, yeni yasal olanaklarıyla yardımına yetişen, işçilerden kesilen vergiler ve işsizlik fonu gibi birikimleri patronlara karşılıksız peşkeş çekenlerden umut beklemek ham hayaldir.

Oysa işçilerin biraraya geldiğinde ortaya çıkardığı güç hiçbir şeyle ölçülemez. Ötesi birliğimizden başka, harekete geçmekten başka çaremiz yoktur. Bugüne kadar yaşadıklarımız, bugün yaşadıklarımız bunun kanıtıdır.

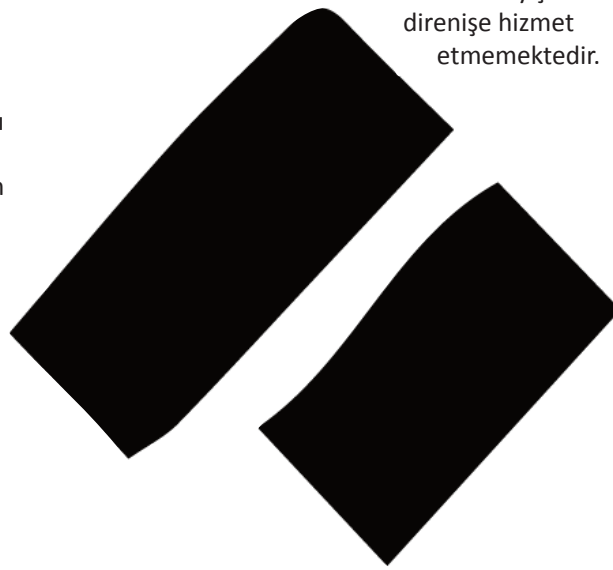
Açık, samimi ve gerçekçi olmak birarada hareket etmenin olmazsa olmazıdır. Aynı zamanda direnişi kazanıma götüreceği olan da bunlardır. Bu doğrultuda Feniş işçilerinin her birinin gasp edilen hakları noktasındaki kaderi birbirine bağlıdır. Her bir işçinin atacağı adım direnişi ya kazanıma ya da erimeye, gerilemeye sürüklemektedir. Gasp edilen haklarımız için başlattığımız direnişin gün geçtikçe eridiğini gözeterek bir hedefe kilitlenmek zorundayız.

Her geçen gün özenli bir şekilde değerlendirilmek zorundadır. Aloğlu her gün zaman kazanmakta, üzerinde bir baskı hissetmediği gibi var olan durumdan da rahatsız olmamaktadır. Rahatsız

olmaması demek direnişin olması gereken seyrinde gitmediğini göstermektedir.

Direnişin en önemli sorunu bir hedeften yoksun olmasıdır. Evet, amaç tazminat ve ödenmeyen maaşları almaktır. Ancak bunun için işçileri birarada tutacak, dayanışmayı yükseltecek, direnişe soluk alıracak, gündem oluşturacak hedefe kilitlenmektir. Bu hedef her krizde patronları koruyan, kollayan işsizlik fonunu onlara peşkeş çeken bakanlıklar veya devletten başkası değildir. Bu konuda birçok kurumu harekete geçirmesi gerekirken harekete geçmeyen devlet muhattap olarak görülmelidir. Aileleri ile birlikte binleri aşan bir sayıda insan sorun yaşamakta bu da sorunu toplumsal bir sorun haline getirmektedir. Devletten bu konu üzerine bir ödenek çıkarması ve alacağını her nasıl alıyorsa Aloğlu'ndan tahsil etmesi talep edilmelidir. Bu bir hedeftir. Aloğlu'nu her gittiği yerde rahatsız etmek, üzerinde bir baskı oluşturmak bir hedeftir. Ancak bunlar sürekliliği sağlanarak bir hedef olmuş olur. Bir kereye mahsus söylemek ve çekilmek sadece söylemek olarak kalır. Bir hat ortaya konulmadan, izlenmeden haklar noktasında kazanım Aloğlu'nun olmayan insafına bırakılmış olacaktır.

Böylesi bir hattın ortaya konulmasında öncelikle bazı engeller aşılmalıdır. Hareketsizlik ve hareketsizliği savunan anlayışlar direnişe hizmet etmemektedir.

Bir süre sonra 'aslında şu da yapılabilirdi' gibi yakınmalar için geç olacaktır. Hala birarada iken, haklılık noktasında kuşkuya yer yokken engellerden, ataletten bir şekilde arınılmalıdır. Bu engellerden birisi şu anki sendikal anlayıştır. İşçilerin tepkisi ve baskıcı ile direnişe gelmek zorunda kalan sendika ve konfederasyon yöneticileri ile tam anlamı ile hesaplaşamadı. Geldikleri gibi gittiler. Bir daha ne zaman teşrif ederler belli değil. Sorun da zaten tek tek kişilerle değil o anlayışla hesaplaşmaktır. Bu da demek oluyor ki onların izlediği, saptadığı çizgi ile hesaplaşmaktır. Onlar 'iş barışı' diyorlar. Oysa iş barışı diye bir şey yok bu ülkede. Her yer süt liman olarak gösterilmeye çalışılıyor onlar tarafından. Onlar eylemsizlik diyorlar, oysa hangi hak eylem olmadan kazanılmış burada veya dünyanın başka bir ülkesinde.

İşte sorunlara gözlerini kapamış bu sendikal anlayış, kendi durdukları rahat yerden işçilerin atalet içerisinde olmalarını istemektedirler. Bu da işçileri denetlemelerini sağlamaktadır. Feniş'te de bunlar yaşandı. Sendikanın 'haydi şunu yapalım, harekete geçelim' dediği duyulmamıştır. İşçiler eylem kararlarını kendileri almış, önüne geçemedikleri koşulda onlar da katılmak zorunda kalmışlardır. İşlerini yapıyor olsalardı işçi ve emekçilerin durumu emin olunmalı ki bu durumda olmazdı. Demek ki onların denetiminden, ataletinden kurtulmak bir engeli aşmaktır.

Düzenin işçilerin bilinçlerini yönlendirerek bölüp parçalaması Feniş direnişinin bu sürecinde hala görülmektedir. Bu da diğer bir engeldir. Her bir işçinin hakları açısından kaderi birbirine bağlı iken hükümete, sendikaya zeval gelmesin anlayışı bölünmeye neden olmaktadır. Bugün başka bir hükümet olsa idi, sendika farklı bir sendika olsa idi izlenilmesi gereken hat değişmeyecekti. Her biri birbirinin aynı olan düzen partileri karşısında işçilerin hangi parti hükümette diye bakmadan hareket etmeleri esastır. Diğer türlü sömürü düzeninin ve Aloğlu'nun fazlası ile geçmişte işine yaramıştır, bugün de işine yaramaktadır.

Direnişin geleceğinin hüsrana dönüşmemesi, sınıf dayanışmasının güçlendirilmesine, Feniş işçilerinin ve özellikle öncü işçilerin atacağı adımlara bağlıdır. Benzer sorunlar ve engeller yaşayan ve bu sorunları çözemeyen, engelleri aşamayan direnişlerin hüsrana bittiği unutulmamalıdır. Aynı akıbeti paylaşmamak, geçirilen günlerin boşa geçmemesi komitenin, öncü işçilerin süreci dinamik bir şekilde ele almasına, sınıf dayanışmasının güçlendirilmesine bağlıdır.

Gebze'den sınıf devrimcileri

Asgari ücret görüşmeleri başladı

Asgari ücret, bireysel ve toplu iş sözleşmeleriyle belirlenen ücretleri de etkilemektedir. Asgari ücretin insanca bir yaşama yetecek düzeyde talep edilmesi tüm işçi ve emekçilerin ortak talebi olmalıdır.

Asgari ücrete yapılacak zammın belirlenme dönemi yaklaşiyor. Asgari Ücret Tespit Komisyonu ilk toplantısını 6 Aralık'ta gerçekleştirdi. İkinci toplantı 18 Aralık'ta, üçüncü toplantı ise 23 Aralık'ta gerçekleşecek. Ancak bu görüşmelerin gerçekte bir mizansenden öteye gitmediğini bundan önceki deneyimlerden biliyoruz. Genelde önceden hükümetçe ön görülen rakamlar oranında zam yapılmaktadır. Bu yılki görüşmelerde hükümetin öngördüğü zam oranı ise 2014 yılının ilk yarısında %3, sonraki yarısında ise %3'tür. Bu oran, zaten sefalet düzeyinde olan asgari ücrette esaslı bir değişiklik yapılmayacağını göstermektedir.

Tarihçe...

İşçilere ödenecek en düşük ücret anlamında asgari ücret, emeğin koruması mücadelesinde çalışanların toplumsal zenginlikten aldıkları payda, gelir dağılımını düzenleyici olması amacıyla ileri sürülen bir taleptir.

Tarihçesine kısaca baktığımızda; dünyada ilk kez 1890 yılında Avustralya ve Yeni Zelanda'da başlamış, 1900'lü yıllarla birlikte Avrupa'da, sonrasında ise işçi hareketinin gelişimiyle birlikte tüm dünyada yaygınlaşan bir uygulama olmuştur.

Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) 1928'de kabul ettiği 26 sayılı "Asgari Ücret Belirleme Yöntemleri ile İlgili Sözleşme" ile uluslararası bir ölçüt getirilmiş, Türkiye bu sözleşmeyi 1973 yılında imzalamış ve 1974 yılında da onaylamıştır.

Türkiye'de, asgari ücret belirlenmesi ile ilgili ilk uygulama, 1969 yılında altı farklı bölgeye ayrılan 26 ilde yapılmış, daha sonraki dönemde bu illerin sayısı artırılmıştır. 1973 yılında da bazı illerde tarım işçileri için asgari ücret uygulamasına gidilmiştir.

Bu uygulama 1989 yılına dek ülke geneline

yaygınlaştırılarak sürdürülmüştür. Asgari ücret, 16 yaşını doldurmuş ve 16 yaşını doldurmamış işçiler için ayrı ayrı olmak üzere, tarım ve orman kesimi ile sanayi ve ticaret kesimi işçileri için sektörel düzeyde belirlenmiştir. Bu tarihten sonra, her iki iş kolu için de tek bir asgari ücret belirlenmesine gidilmiştir.

Asgari ücret, kişinin ve işin özelliklerinden bağımsız; herkes için ve her iş için ödenmesi gereken ücretin en alt sınırını göstermesi ve uygulanması zorunlu olan bir ücret düzenlemesi olduğu için emeğin korunması mücadelesinde önemli bir taleptir. Yasal olarak belirlenen bu ücretin tarafları bağlayıcı yanı olması, patronlarca, bu ücretin altında bir ücret ödenmemesinin yasal güvenceye alınması anlamına gelmektedir. Kuşkusuz bu durum işçilerin örgütlü güçlerinin sağlamlığı ölçüsünde uygulanabilir.

Sermaye düzeninde patronlar, işçilerin kazanılmış haklarına karşı her zaman saldırı hazırlığı içinde olduklarından, işçi örgütlerinin zayıflığıyla birlikte bu hak tam tersine dönüşmüştür. Gelinek yerde Türkiye koşullarında hem asgari ücretin miktarı açlık sınırının dahi altındadır, hem de çoğu işçi asgari ücretin altında ücretlerle çalıştırılmaktadır. Yani asgari ücret, emeği korumaya yönelik bir önlem olmaktan çoktan çıkmıştır. Patronların kar hırsları durmak bilmediğinden sefalet düzeyindeki asgari ücretin bile aranır hale gelmiş olması kapitalizmin vahşi yüzünü tüm açıklığıyla ortaya sermektedir.

Türk-İş'in yaptığı açlık ve yoksulluk sınırı araştırmasına göre, Ekim ayında dört kişilik bir ailenin açlık sınırı **bin 64 TL**, yoksulluk sınırı ise **3 bin 467 TL** olmuştur. Şu anda 16 yaşından büyük işçiler için net asgari ücret **803.68 TL**, 16 yaşından küçük işçiler için ise **700.73 TL** olarak uygulanıyor. Gelinek yerde bu ücrete %3'lük bir zam yapılması planlanıyor!

Oysa 4857 sayılı İş Yasası uyarınca çıkarılan Asgari

Ücret Yönetmeliği'ne göre, asgari ücretin belirlenmesinde ülkenin içinde bulunduğu sosyal ve ekonomik durum, ücretliler geçim indeksleri, bu indeksler yoksa geçim indeksleri, fiilen ödenmekte olan ücretlerin genel durumu ve geçim şartları göz önünde bulundurulmak zorundadır.

Ayrıca, yönetmeliğe göre asgari ücret, "işçilere normal bir çalışma günü karşılığı ödenen ve işçinin gıda, konut, giyim, sağlık, ulaşım ve kültür gibi zorunlu ihtiyaçlarını günün fiyatları üzerinden asgari düzeyde karşılamaya yetecek ücret" olarak tanımlanmıştır. Ancak gerçekte bu asgari ücret insanca yaşam koşulları için oldukça yetersizdir.

Patronlar doymak bilmiyor!

Asgari Ücret Tespit Komisyonu'nun toplantısında sadece yapılacak zam değil, uygulamanın yapısı da tartışılmıştır. Patronlar sefalet ücreti dayatmasından daha fazla yararlanmak için 25 yaş sınırı için öneri getirmiştir. Mevcut durumda asgari ücret 16 yaşından küçükler ve büyükler için ayrı ayrı belirleniyor. Patronlar ise bu yaş sınırının 25'e çekilmesini istiyor. Bu, düşük ücretle çok daha fazla işçinin çalışması anlamına geliyor. Hali hazırda açlık sınırının dahi altında olan asgari ücret üzerinden daha fazla kâr elde etmek isteyen patronlar bir türlü doymak bilmiyor!

İnsanca yaşama yeten vergiden muaf asgari ücret!

Asgari ücret tüm çalışanları etkileyen bir uygulamadır. Asgari ücret, bireysel ve toplu iş sözleşmeleriyle belirlenen ücretleri de etkilemekte, ülke genelinde ücretleri geriye çeken bir etki yaratmaktadır. Bu nedenle asgari ücretin insanca bir yaşama yetecek düzeyde talep edilmesi tüm işçi ve emekçilerin ortak talebi olmalıdır.

Asgari ücretin yükseltilmesi ile birlikte asgari ücretin vergi dışı bırakılması için de mücadele edilmesi gerekmektedir. Şu an asgari ücretli bir işçi brüt asgari ücret olarak 1.021 TL alıyor. Ancak eline geçen net asgari ücret 803 TL. Yani asgari ücretin yüzde 21'i vergi ve sigorta primlerine gidiyor.

Milyonlarca işçi ve emekçiyi ilgilendiren asgari ücretin belirlenmesi, "devletin toplumla yaptığı en büyük toplumsal sözleşme" niteliğindedir. Böylesi önemli bir süreç milyonlarca işçinin yaşam koşulları ve talepleri görmezden gelinerek geçiştirilmektedir. Sermaye temsilcileri ve onların hükümetleri her zaman böyle davranmış, işçilere kölece çalışmaları karşılığında sefalet ücretlerini reva görmüşlerdir. Ancak bununla da yetinmeyen sermaye sınıfı ve devleti, Ulusal İstihdam Stratejisi'nin bir parçası olarak gündeme gelen esnek çalışma modelleri, istihdam paketleri, kiralık işçi büroları, kıdem hakkının gaspı ve bölgesel asgari ücret uygulaması gibi saldırılarla tam olarak köle işçi istemektedirler.

Sefalet ücretine hayır!

2014 için asgari ücrete % 3+3 zam dayatılıyor.

Her yıl olduğu gibi bu yıl da asgari ücret üzerinden aynı senaryo sergilenmeye başlandı. 2014 yılında uygulanacak olan asgari ücretin belirlenmesi için 6 Aralık'ta ilk görüşme gerçekleşti. Biz bugüne kadar sefalet ücretinin belirlenmesi görüşmelerinden yararımıza çıkan bir sonuç görmedik.

2014 Ocak ve Temmuz ayları için yapılması planlanan zammın ne olduğuna geçmeden önce bu zammı belirleyenlerin kimler olduğuna bakmak gerekiyor. Asgari Ücret Tespit Komisyonu'nda işçi, işveren ve hükümet temsilcilerden oluşan 15 kişi var. Ama ne hikmet ise işçi temsilcileri de dahil tek bir asgari ücretli yok. Şöyle bir baktığımızda, kurulda 5 özel sektör işvereni ve 5 kamu işvereni olmak üzere toplam 10 işveren temsil ediliyor. Biz işçileri temsilen ise sadece Türk-İş katılıyor. Bu kurulun bizlere reva görecekleri zammı tahmin etmek zor olmayacaktır. Zira zaten sermayedarların belirleyeceği ücret sefalet ücreti olacaktır.

Asgari ücret, bizlerin normal bir çalışma günü karşılığı ödenen ve bizlerin zorunlu ihtiyaçlarını asgari düzeyde karşılamaya yetecek ücret olarak tanımlanmaktadır. Peki sormak lazım asgari ücret belirlenirken bu kıstaslara uyuluyor mu? Elbetteki hayır?

Peki şimdi gelelim öngörülen zam oranına. Ocak 2014 ve Temmuz 2014 dönemleri için yüzde 3 oranında bir artışı reva görüyorlar bize. Yani ilk altı ay için yapılacak 24 TL'lik ücret artışı, sefalette ısrar anlamına geliyor. Geçen sene ise 4+4 zammı reva görenler bu yıl da bize aynı sefalet ücretini dayatıyorlar. Bu komisyonun kime hizmet ettiği de orta yerde duruyor.

Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu Araştırma Enstitüsü DİSK-AR'ın asgari ücret raporuna göre, "Eşi çalışmayan ve iki çocuklu bir asgari ücretli 2014 Hükümet Programı'nda öngörülen ücret artışı

kabul edilirse Ocak 2014 tarihinde elde edeceği geliri ile gıdaya günlük ancak 9 lira 73 kuruş ayırabilecek. Buna göre asgari ücretlinin üç öğün için kişi başına ayırdığı tutar 2 lira 43 kuruş olurken, öğün başına bu tutar sadece 81 kuruş düzeyinde kalmakta.

2014'ün birinci altı ayı için öngörülen ücret artışı ile eşi çalışmayan ve 2 çocuklu bir asgari ücretlinin eline asgari geçim indirimi dahil net 866 TL geçecek. Buna göre asgari ücretli gelirinden gıda için günlük ayırdığı 9 lira 73 kuruş TL ile hem eşinin hem kendinin hem de çocuklarının karnını doyurmak zorunda kalacak."

Yine DİSK-AR'ın son hesaplamalarına göre, aylık sınırı Kasım 2013 itibarı ile 1121 TL'ye ulaştı. Yoksulluk sınırı 3 bin 544 TL seviyesinde. Evli, eşi çalışmayan bir işçinin asgari geçim indirimi ile eline geçen ise yalnızca 840 TL'dir.

Bizlere verilen sefalet ücretiyle yaşamsal ihtiyaçlarımızı (barınma, ulaşım, gıda, eğitim, sağlık vb.) karşılamamızı, yani 840 TL ile geçinememizi istiyorlar. Elektriğe, suya, doğalgaza yapılan zamlar yüzde 10-15'leri bulurken, asgari ücrete yüzde 3+3 zam yapıyorlar.

Bunun yanında bir de patronların 25 yaş önerisi var. Patronlar sefalet ücreti dayatmasından daha fazla yararlanmak için 25 yaş sınırı için öneri getirdi. Mevcut durumda asgari ücret 16 yaşından küçükler ve büyükler için ayrı ayrı belirleniyor. Patronlar ise bu yaş sınırının 25'e çekilmesini istiyor. Bu, düşük ücretle çok daha fazla işçinin çalışması anlamına geliyor.

Her yıl yaşadığımız sahneler bunlar. Ama artık yeter demeliyiz. Bizleri sefalete, açlığa ve yoksulluğa itenleri tarihin çöplüğüne atma vakti geldi.

Gün sınıfa karşı sınıf şiarını yükseltip, sermayeye karşı örgütlenme günüdür. Nasırlı ellerimizle yarattığımız dünyada, işçi tulumuyla özgürce dolaşacağımız günler gelecektir.

Bir metal işçisi

"Sonuna kadar mücadeleyi sürdüreceğiz!"

Kıdem tazminatının gaspı ile ilgili Genel-İş Sendikası İstanbul Anadolu Yakası 1 No'lu Şube yöneticilerinden Emrah Şahin ve Erol Kanberoğlu ile konuştuk.

Emrah Şahin:

Kıdem tazminatının gasp edilmesi öncelikle işçilerin işten atılmasını kolaylaştıracak ve işçilerin dayanışma gücünü de ortadan kaldıracaktır. Öncelikle tepkilerimizi buna gösteriyoruz. Bununla birlikte kıdem tazminatı, uğruna bedeller ödenilerek kazanılmış bir haktır. Geçmişte DİSK ve öncül işçiler uğruna bedeller ödemiş, kazanılmış haklarımızı geri vermeyiz diyerek patronlara ve iktidarlara karşı tavırlarını net bir şekilde koymuşlardır.

Biliyoruz ki patronlar bizlere durup dururken bizlerin yaşam koşullarını düzeltebilecek iyileştirmeler yapmazlar. Mevcut haklarımızı korumak ve yeni haklar kazanmak için mücadele edilmesi gerekiyor. İktidar ve sermaye sınıfı daha çok kar edebilmek için, işçileri daha rahat işten atabilmek için ve sendikasızlaştırmak için işçi sınıfına bir darbe yapmayı düşünüyor. Bizler de mücadele ederek haklarımızı koruyacağımızı ve bu doğrultuda mücadelemize devam edeceğimizi belirtiyoruz.

Erol Kanberoğlu:

Kıdem tazminatı işçilerin sigortası, yani iş güvencesi demektir. Bu güvencemizi de AKP iktidarı elimizden almak için yeni düzenlemeler yaparak önümüze koyuyor. Kıdem tazminatını işverenler üzerinde bir yük olarak gören iktidar, işçilerin daha rahat işten atılmalarını sağlayarak kime hizmet ettiklerini de bu şekilde göstermiş oluyor.

Bizlere kıdem fonu kurulacağından bahsediyorlar. Ama bundan önce kurulmuş olan fonların (konut edindirme fonu, deprem fonu, işsizlik fonu) burada biriken paraların nerelerde kullanıldığını da iyi biliyoruz. İşverenlere peşkeş çekilmiştir bu fonlar. Bugün kıdem tazminatının gaspı için Hak-İş ve Türk-İş konfederasyonlarının tavırlarını da iyi biliyoruz. DİSK de birkaç eylem yaparak kıdem tazminatının gasp edilmesine karşı mücadele ettiklerini söylüyor. Ama bunlar bugün için yeterli, iktidara geri adım attırarak eylemler değil. Biz şube olarak sonuna kadar mücadelemizi sürdüreceğiz.

Kızıl Bayrak / Kartal

Saldırı paketi, güç dengeleri ve sendikal hareket...

Güvencesizlik, düşük ücretler ve kölece çalışma koşullarının hüküm sürdüğü tüm çalışma alanlarında sert süreçlere hazırlık yapılmadan ve güç biriktirmeden atılacak her adımın sonu sınıf hareketi adına hiç kuşku yok ki hüsrana olacaktır.

Sınıflar mücadelesi içerisinde sermaye ile işçi sınıfının karşı karşıya kaldığı her anda belirleyici olan güç dengeleridir. Bu iki karşıt sınıftan hangisi daha örgütlü veya ataksa üstün gelen o olur. Bu genelleme günümüz Türkiye'sindeki gelişmeler için de geçerlidir.

Kıdem tazminatının fona devri adı altında gaspı planı ve sermaye hükümeti AKP'nin ajandasındaki saldırı paketi üzerinden dönen tartışmalar takip edildiğinde bu güç dengelerinin ve güçlerin tablosu mücadelenin önümüzdeki dönemki seyri hakkında fikir verir. Uzunca bir süredir sermaye örgütleriyle paralel olarak kıdem tazminatının gaspı için planlar yapan AKP iktidarı, işçi sendikaları ile devam eden pazarlık sürecinde, saldırı paketini hayata geçirme konusunda önemli ipuçları vermiştir. "Sosyal diyalog" sosuna bulanmış pazarlıklarla saldırı paketini ağırsız ve sancısız hayata geçirmenin hesaplarını yapan AKP'nin bu planı istediği sonucu vermemiştir. Bu planların sonuç vermemesinde çeşitli etkenler rol oynamıştır.

Saldırı paketi rafa mı kaldırıldı?

Kıdem tazminatı, alt işveren ve esnek çalışmayı kapsayan saldırı paketini görüşmek üzere defalarca toplanan Üçlü Danışma Kurulu'ndan sermaye örgütleri ve hükümetin isteği doğrultusunda herhangi bir sonuç çıkmaması yanlıcı olmamalıdır. Her şeyden önce, oldukça kapsamlı bir içeriğe sahip olan saldırı paketi ve AKP'nin bu paketi ateşli biçimde savunması işbirlikçi-icazetçi sendikal yönetimleri dahi korkutmuştur. Sendikal cepheden saldırı planlarının en ateşli savunucusu ve destekçisi olan Hak-İş bile destek verdiği kıdem uygulaması konusunda, kıdem miktarının azaltılmasına karşı çıkarak hükümetle "ters" düşmüştür. Dolayısıyla böyle bir atmosferde sendika ağaları pazarlık masalarından mutsuz ayrılmışlardır. Bu tutumun sergilenmesindeki temel neden ise tüm geriliklerine rağmen bu sendikal yönetimlerin tabanlarından duydukları çekincelerdir. Bu süreçte kıdem tazminatının fona devri ve diğer saldırı adımlarını hayata geçirmek noktasında AKP'yi dizginleyen diğer bir temel etken ise ülkenin seçim atmosferine girmiş olmasıdır. Taksim Gezi Direnişi'yle saltanatı sarsılan dinci-gerici iktidar, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik ve AKP'nin şefi Tayyip Erdoğan'ın yaptığı açıklamalardan da görüleceği gibi saldırı paketlerini hayata geçirmekte daha temkinli açıklamalara imza atmak zorunda kalmışlardır. Kuşkusuz ki, sermaye hükümetinin şeflerini, kendilerine "çekidüzen vermeye" zorlayan şey isyan dalgasının kendisidir. Paketle ilgili sendikalarla yapacakları toplantıda karar alacaklarını belirttiği açıklamasında Bakan Çelik'in kullandığı ifadeler hayli dikkat çekicidir. Çelik, "Hangi konularda uzlaş sağlanıyorsa bu konularda adım atılması gerektiği inancıyla yoğun bir şekilde sosyal taraflarla bir arada bulunacağız. Ön yargıya dayalı değerlendirmeler yapılıyor. Bu kadar önemli, geniş kitleleri ve ekonomimizi ilgilendiren alt işverenlik, kıdem

tazminatı ve çalışma hayatıyla ilgili düzenlemeleri kapalı kapılar ardında kimsenin yapması bu devirde mümkün mü? Uzlaşabildiğimiz konuları birlikte çözüme kavuşturmak çok önemli. İşçi ve işveren sendikalarıyla ilgili beraber bu sorunlara çözüm bulmamız gerekiyor."

Çok açıktır ki, AKP iktidarı, 2014 yerel seçimlerine minimum sorunla girmeyi hedeflemektedir. Dolayısıyla kıdem tazminatının fona devri planı ve diğer başlıklar bugün için hayata geçirilmesi mümkün olsa da AKP'nin şeflerini korkutmaktadır. Ne var ki, sermaye örgütleri ve AKP'nin bu planları uygulamaktan başka da çareleri yoktur. Her şeyden önce, sermaye sınıfının ihtiyaçları böylesi bir saldırı dalgasını kaçınılmaz kılmaktadır. Diğer yandan, her ne kadar seçimlere kadar AKP cephesinden sert bir hamle yapılması beklenmese de, eğer istediği sonuçları elde ederse AKP'nin seçim sonrası atacağı ilk adımlardan biri kıdem tazminatının fona devri ve diğer saldırı başlıkları olacaktır.

Son olarak, mevcut saldırı programının yerel seçimlerin sonrasına ertelenmesi, bürokrasi batağına saplanmış bir sendikal harekete rağmen ülkemizde kıdem tazminatı hakkını ortadan kaldırmanın sanıldığı kadar kolay olmadığını da göstermiştir. Tüm eksik ve zaafına rağmen SSGSS süreci ve TEKEL direnişinde olduğu gibi, büyük bir patlama ve eylem dalgası sermayeyi ve AKP'yi güç bir duruma sokabilir.

Sendikal bürokrasi ihanet batağında

Sermaye sınıfı cephesinden atılan adımlar oldukça kararlı ve ince hesaplara dayanırken mevcut üye sayılarıyla, işçi sınıfının çok küçük bir kesimini kapsayan sendikalara tam bir amatörlik hakimdir. Hükümet ve sermayenin hayata geçirmek konusunda adeta yemin ettiği bu saldırı paketi gündemdeki yerini korurken sendikal hareket ise tam bir suskunluk içerisinde. DİSK'in çeşitli illerde, örgütlü olduğu sınırlı sayıdaki işyerinden sınırlı sayıdaki üyeye örgütlediği basın açıklamaları ise suskunluğu

değiştirmeye yetmemektedir. DİSK, bu mücadeleyi daha geniş kesimlere yayarak birleştirici bir rol üstlenmenin sorumluluğunu almaktan kaçmaktadır. Dahası, eylemlere katılım planındaki zayıflık DİSK'in kendi tabanını dahi hareket ettirme noktasındaki tutukluğunu göstermektedir.

Genel başkanı AKP'nin sendikalardan sorumlu bakanı gibi hareket eden Ergün Atalay olan Türk-İş ise sessiz kalarak saldırı paketini onaylar duruma düşmüştür. Türk-İş ile ilgili yapılacak en önemli değerlendirme, Türk-İş yönetimine "muhalif" olduğunu iddia eden Sendikal Güç Birliği Platformu'nun saldırı dalgası karşısındaki suskunluğudur. Tabanına dahi güven vermekte zorlanan SGBP bileşenleri, üstten örgütledikleri bir muhalefet tarzıyla süreci götürceklerini zannetmişlerdir. Ancak, sınıf mücadelesinin gerçekleri acımasız biçimde karşılıklarına çıkmıştır. Diğer yandan birlik bileşenleri AKP yönlendirmesindeki (Hava-İş'te AKP'li Reform Hareketi'nin yönetime gelmesi gibi) çeşitli oluşumlar tarafından büyük darbeler yemekle yüzyüzedirler.

Hazırlıklı olmalıyız!

Başta kıdem tazminatının gaspı olmak üzere sermaye ve AKP'nin saldırı paketi şimdilik rafa kaldırılmış gibi gözükse de önümüzdeki seçim sürecinden sonra işçi sınıfı ve emekçilerin önüne getirilecektir. Ancak sürecin bu şekilde işlemesi sermaye ile işçi sınıfı arasındaki mücadelede ve güç dengelerine bağlıdır. Güvencesizlik, düşük ücretler ve kölece çalışma koşullarının hüküm sürdüğü sanayi havzalarında ve tüm çalışma alanlarında sert süreçlere hazırlık yapılmadan ve güç biriktirmeden atılacak her adımın sonu sınıf hareketi adına hiç kuşku yok ki hüsrana olacaktır. Bunun için, önümüzdeki süreçte saldırı paketinin ertelenmiş olmasına aldanmadan sınıf kitleleri saldırının kapsamı konusunda sürekli uyarılmalı ve eylemli tepkiler örgütlenmelidir.

“İşçi sınıfı kazanılmış hakları konusunda ortaya bir irade koydu!”

Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK) Genel Sekreteri Arzu Çerkezoğlu ile ‘#Direnişçi’ eylemleri ve asgari ücret dönemine ilişkin konuştuk.

- Kıdem tazminatı, esnek çalışma ve kiralık işçilik gibi bir dizi temel saldırının olduğu bir dönemde bir eylemlilik süreci ördünüz. DİSK olarak nasıl bir süreç planladınız? Bu eylemlilik sürecinde neler yapıldı, nasıl bir tablo ortaya çıktı?

- Hükümetin bu yeni dönemde emekçilere, işçi sınıfına dönük saldırı programı ve planladığı yasal düzenlemeler aslında uzunca bir zamandır gündemdeydi. Hem Ulusal İstihdam Stratejisi belgesinde hem Orta Vadeli Program’da, hem de AKP Hükümetinin 2014 Yılı Programı’nda açıkça ortaya koyduğu üzere hükümet güvencesiz çalıştırmayı, esnek çalıştırmayı daha da yaygınlaştıracak bir dizi düzenleme yapacağını açık bir biçimde ilan etmişti.

Aslında hükümetin planına, programına baktığımızda işçi sınıfına dönük dört temel noktada düzenleme hazırlığı içerisinde olduğunu gördük.

Bunlardan birincisi, 77 yıllık bir kazanım olan kıdem tazminatı hakkının fona devredilmek suretiyle ortadan kaldırılarak gaspedilmesi. Çünkü kıdem tazminatını patronlar yıllardır kendi üzerlerinde yük olarak gördüler.

İkincisi, taşeron çalıştırmayı daha da serbestleştirecek İş Kanunu’nun 2. maddesini düzenleyerek, asıl işin de taşerona verilmesi önünde hiçbir hukuksal engel kalmayacak şekilde düzenleme yapmak ve bu ülkeyi taşeron cumhuriyetine çevirmek idi.

Üçüncüsü, daha önce çıkardıkları ve tepkiler nedeni ile Cumhurbaşkanı’nın veto etmek zorunda kaldığı kiralık işçilik büroları dediğimiz, zaten var olan Özel İstihdam Büroları’nın faaliyet alanını ve çalışma esaslarını yeniden düzenleyerek yaygınlaştırmayı hedefliyorlardı.

Dördüncüsü de, bunlara paralel olarak, son dönemde çokça söyledikleri ‘kadınların iş gücüne katılımını arttıracamız’ adı altında kadın işçilerin daha

da güvencesiz, daha da ucuz çalıştırılmasının önünü açacak bir kadın istihdam paketi idi.

Yani esas olarak bu dört temel başlıkta ifade edebileceğimiz, kazanılmış hakları daha da geriye götüren, işçi sınıfı açısından bütünüyle güvencesiz ve ucuz çalıştırma anlamına gelen, sendikal hak ve özgürlükleri fiilen kullanılamaz hale getiren bir yasa hazırlığı içerisinde hükümet.

Biz aslında hükümetin bu planını, bütün kamuoyu gibi uzunca bir zamandır gördük ve izledik. İlk olarak 3 Eylül’de Çalışma Bakanı ile bir randevu talep ettik. Bir dosya hazırladık ve bu dört konuda da bunların DİSK açısından kırmızı çizgiler olduğunu, hiçbir biçimde kıdem tazminatının gaspına, taşeronlaştırmaya ve özel istihdam bürolarına izin vermeyeceğimizi, bu konuda kararlı bir mücadele içerisinde olacağımızı hem bakana ilettilik dosyayla, hem de bunu kamuoyuyla paylaştık. Bunun ardından 26-27 Eylül’de Çalışma Meclisi toplantısı yapıldı, başbakanın açılış konuşmasını yaptığı. Orada da hem DİSK Genel Başkanı yaptığı konuşmada hem de bu üç konuda gerçekleştirilen panellerde DİSK adına katılan arkadaşlarımız, bu konudaki görüşlerimizi, önerilerimizi ve bunların bizim kırmızı çizgilerimiz olduğunu, hiçbir şekilde kazanılmış hakların ortadan kaldırılmasına izin vermeyeceğimizi buralarda ifade ettiler.

Hükümetin bu konudaki çalışmalarına patronların talepleri doğrultusunda devam ettiğini gördük. Biz de 26-27 Eylül’deki Çalışma Meclisi toplantısından sonra bir DİSK Yönetim Kurulu ve Başkanlar Kurulu toplantısı yaparak bu eylem ve etkinlik programını -kampanya demek çok doğru değil- bu süreçte bütün bu yasaları durduracak mücadele programını ortaya çıkardık. Bu mücadele sürecini ‘#Direnişçi’ adı altında başlattık. İlk Ankara’da Çalışma Bakanlığı önünde ve İstanbul’da Mecidiyeköy’de aynı gün aynı saatte yaptığımız birer basın açıklaması ile bu mücadele

sürecini başlattık. Ve tüm işçi sınıfını, yani sadece DİSK üyelerini değil, DİSK’in üyesi olsun, olmasın tüm işçileri, emekçileri, emekten yana tüm siyasi partileri, tüm demokratik güçleri de bu süreçte birlikte omuz omuza yürümeye davet ettik.

Ardından Türkiye’nin her tarafında yaklaşık bir ay boyunca şu gün itibari ile toplam 26 noktada eylemler gerçekleştirdik. Ve gördük ki bu eylemlere katılım gerçekten de herkesin beklediğinden daha da fazla oldu. DİSK üyeleri, çoğu yerde DİSK üyesi olmayan işçi arkadaşlarımız bu eylemlere katıldılar. Kıdem tazminatını sahiplenmek konusunda, ‘bizim paramız ve hakkımız olduğu, çocuklarımızın bize emaneti olduğu’ bilinciyle bu süreçte mücadele içerisinde çok geniş kesimlerin yer aldığını gördük. Yüz bin bildiri dağıttık, bildiriler kapış kapış okundu. Duvar gazeteleri hazırladık, yine kıdem tazminatı ağırlıklı olmak üzere ve önerilerimizi de içeren. Özellikle işçi semtlerinde, işçilerin yoğun olarak bulunduğu yerlerde, değişik yerlere astık. Duvar gazetelerinin bugüne kadar görmediğimiz kadar çok okunduğunu gördük tüm bölgelerde. Birçok bölgede Temsilciler Kurulu toplantıları yaptık. Oralarda, farklı sektörlerdeki temsilcilerin bu sürece dair önerilerini aldık, bunları paylaştık. Tüm bu süreç DİSK açısından, daha sonra yaptığımız Örgütlenme Dairesi başkanları toplantısında, bütün sendikalarımızın ortak değerlendirmesi de bu yöndedir ki, DİSK açısından son derece başarılı ve ciddi bir hareketlenmeyi sağlayan bir süreç oldu. DİSK’in merkezi olarak örgütlediği eylemler dışında tek tek sendikalarımız da bir dizi eylem yaptı bu sürece paralel olarak. İşyerlerinde iş çıkışlarında yürüyüşler, eylemler yaptılar. Aynı çizgide sendikalarımızın da eylemleri oldu. Aslında bu süreç bizim açımızdan işçi sınıfının kazanılmış hakları konusunda gerçekten ortaya irade koyduğu bir süreç oldu.

- Önümüzde asgari ücrete yapılacak zammın belirleneceği bir süreç var, bundan sonrası için ne düşünüyorsunuz?

- Tüm bunlar karşısında aslında gördük ki; hem siyasal iktidar, hem de sermaye cephesi ve görüntüde karşı çıkıyormuş gibi görünen ama kapalı kapılar ardında bu sürece teslim olmak eğiliminde olan örgütler açısından bizim yürüttüğümüz bu mücadele süreci gerçekten etkili oldu. Şu an bu sürecin nasıl evrileceğine dair bir resmi açıklama olmamakla birlikte, en azından hükümet şu ana kadar bu üç konuda da temel yaklaşımlarının yanında herhangi bir yasa taslağı hazırlayıp önümüze koymuş değil. Ve şu anda meclisin işleyiş takvimi açısından bakıldığında çok büyük olasılıkla bu hazırlıklar ertelenmiş gibi görünüyor. Ama tabii ki bu bizi rehavete sürüklemeyecek.

Biz biliyoruz ki bu ülkede bir gece vakti torba yasa içerisinde çok önemli yasalar geçirilebiliyor. Dolayısıyla biz eylem ve etkinliklerimize devam ediyoruz. Bir

yandan bu dört temel başlıkta sıraladığımız temel saldırılara karşı bir yandan belirlenme süreci başlayan asgari ücret ile ilgili olarak eylem ve etkinliklerimizi sürdürüyoruz. Asgari ücretle ilgili olarak geçtiğimiz hafta ilk basın açıklamasını yaptık, görüşmelerimizi kamuoyuyla paylaştık. 18'inde asgari ücret tespit komisyonunun ikinci toplantısı var. Ona hazırlıklarımızı yapıyoruz. Bütçe görüşmelerinde başbakan çalışma yaşamına dair bir dizi rakam açıkladı kendi açısından. Asgari ücretin ne kadar arttığından, kaç çay kaç simit alındığına kadar, işsizliğin ne kadar azalıp istihdamın ne kadar arttığına, AKP döneminde rakamlarla ortaya koymaya çalıştı. Ülkenin gerçekliği ise bambaşka. Baktığımız yer farklı. Bunlar konuştuğunda biz şey diye düşünüyoruz, acaba başka bir Türkiye'den mi sözediyorlar. Gerek uluslararası toplantılarda, gerekse de Türkiye'de yaptıkları her toplantıyı dinlediğimizde başka bir ülkede mi yaşıyorlar, ya da biz başka bir ülkede mi yaşıyoruz diyoruz. Oysa ki işçi sınıfının, emekçilerin Türkiye'deki gerçekliği apaçık ortada. Dolayısıyla bu dönemde başlattığımız bu mücadele sürecini bir yandan örgütlenme programı ile diğer yandan sokakta olarak devam ettireceğiz.

- Mücadele programını biraz açabilirmisiniz?

- Özellikle bu dört başlık altındaki hükümetin hazırlıklarını durduran bir programımız var. Aynı zamanda durdurmayı hedefleyen değil, kazanılmış hakları geliştirmeyi hedefleyen bir yaklaşım içerisindeyiz. Her bir konuda. Örneğin kıdem tazminatının gasp edilmesine karşıyız, hiçbir biçimde bunu tartışmıyoruz, çünkü kıdem tazminatını fona devretmek kıdem hakkını ortadan kaldırmak demektir. Çünkü kıdem tazminatı işçinin ücretinin bir parçasıdır, kazanılmış bir haktır. Ve patronların ödemesi gerektiği bir paradır. 13. ay ücreti olarak tanımlarız biz bunu. 12 ay çalışır ve 13. ay ücretini almaz onu patrona bekletir ve deriz ki: sen beni işten çıkardığında ben bu parayı senden alırım. Bu işçinin parasıdır. Patronlar bizim bu paramızı yük olarak görüyorlar. Bunun fona devredilmesi demek bunun tanımının ortadan kaldırılması demektir. Biz bunu kesinlikle kabul etmiyoruz. Bizim kıdem tazminatı için bir takım başka önerilerimiz de var. Bütün işçilerin kıdem tazminatı

almasını sağlayacak, patronların iflas ettiği durumda devletin bu konuda patronlar üzerinde yaptırımını arttıracak, aynı zamanda kıdem tazminatı tavanının ortadan kaldırılması gibi. Çünkü bu işçinin bir yıllık kıdem tazminatı alacağını kısıtlayan bir durum. Kıdem tazminatının bir yıllık şartının ortadan kaldırılması da var. İşçi bir gün bile çalışsa kıdem tazminatı hakkını almalıdır. Buna yönelik önerilerimiz de var. Aynı şekilde diğer başlıklara yönelik de önerilerimiz var. Dolayısıyla bu mücadele programı sadece hükümetin getirdiği önerileri ya da yapmaya çalıştığını reddeden değil, işçiler emekçiler açısından daha da iyileştiren hedefleri içeriyor.

Bir diğer noktası da şu. Aslında Türkiye'de özellikle 2013 1 Mayıs'ı ile başlayan Haziran isyanıyla devam eden önemli bir tarihsel kesit içerisindeyiz. Hem de üç seçimli bir döneme gidiliyor, üç buçuk ay sonra yerel seçimler var. Böylesi bir dönemde Türkiye'de toplumun siyasallaştığı, politik gündemlerin ağır bastığı bir dönemde, AKP'nin ve bu

sermaye iktidarının politikalarının geriletilmesi anlamında seçimler öncesinde de, verilen bu mücadelelerin aynı zamanda sadece ekonomik bir mücadele değil aynı zamanda bir politik mücadele olduğunun da altını çizmek istiyoruz. Keza asgari ücret süreci de öyle. Asgari ücret süreci işçi sınıfı açısından, asgari ücretin üç beş kuruş artırılması mücadelesi değildir. Doğrudan sınıfsal bir mücadeledir. Bölüşüme müdahale etmek anlamına gelir, işçi sınıfı lehine. Dolayısıyla tüm bu mücadeleler bir yanı sıra hem ekonomik bir mücadeledir, işçi sınıfının çalışma ve yaşam koşullarını iyileştirmek anlamında, böylesi tarihsel konjoktürde de sermayenin ve onun iktidarının politikalarının geriletilmesi açısından da doğrudan politik bir mücadele programıdır.

Tekrar vurgulamak gerekirse, kampanya gibi bir süreç değil bu. Bir mücadele programıdır. Bu süreç, içerisinde örgütlenme faaliyetini de kapsıyor. Sendikalara yönelik artık e-devlet yoluyla yapılıyor. Bugün 26 yerde eylemler yaptık, önümüzdeki günlerde 55 yerde de masalar açacağız ve bütün işçileri DİSK'te örgütlenmeye davet edeceğiz. Yoğun bir örgütlenme kampanyası ile de süreci devam ettireceğiz.

Kızıl Bayrak / İstanbul

“Kıdem hakkının gaspına karşı mücadeleye!”

Kıdem tazminatı hakkının gaspına karşı Sanayi İşçileri Derneği bünyesinde yürütülen çalışmalar kapsamında 8 Aralık'ta dernekte bir forum gerçekleştirildi.

Etkinliğin açılış konuşmasında kıdem tazminatının öneminden ve bunun için sınıf devrimcilerinin yürüttüğü çalışmalardan bahsedildi. Sonrasında yapılan sunumda kıdem tazminatı hakkının tarihçesi, yasalarda kıdem hakkının durumu, kıdem tazminatı fonu aldatmacasının içeriği, işçi sınıfının mücadele talepleri ve örgütlenme üzerine konuşuldu.

Forum sunumunda; esnek üretimin kalıcılaştırılmak istendiği vurgulanarak, kazanılmış hakları korumanın yanında yeni haklar elde etmenin bir görev olduğu bunun için de devrimci sınıf mücadelesini yükseltmek gerektiği ifade edildi.

Haziran Direnişi'ne de değinilen sunumda, işçi sınıfının kendi bağımsız sınıf çıkarı doğrultusunda talepleriyle yer alamadığı için, direnişin başarısını da zayıflatığına dikkat çekilerek işçi sınıfı içinde örgütlenmenin önemi vurgulandı. Sunum, taban örgütlenmelerinin önemine işaret edilerek sonlandırıldı.

Sunumdan sonra söz işçilere bırakıldı. Söz alan işçiler çalışma yaşamından deneyimlerini aktararak örgütlenmenin önemine değindi. Ayrıca sendikalara hakim bürokratik çizgi eleştirildi. Devrimci önderlik boşluğuna dikkat çekilerek sürdürülen tartışmalarda ayrıca emeğin korunması mücadelesinin sosyalizm yolunda işçilerin siyasallaşmasında önemli yeri olduğu belirtildi.

Kızıl Bayrak / Adana

Hava-İş'te AKP kazandı!

Hava-İş Sendikası'nın 7-8 Aralık'ta yapılan 27. Genel Kurulu'nda, AKP'nin ve THY yönetiminin desteklediği Reform Hareketi'nin adayı seçildi.

133 oy alan grev kırıcı Ali Kemal Tatlıbal, Hava-İş'in yeni genel başkanı seçildi.

Hava-İş Genel Kurulu'nun ilk oturumu ise polis ablukasında yapılmış, Atılav Ayçin'in AKP'yi eleştirerek başladığı konuşması sırasında Reform Hareketi salonu terk etmişti. Salonu terk eden AKP'liler ile mevcut yönetimi destekleyen delegeler arasında gerginlik yaşanmıştı.

Grev, soluklu bütçe parçası olarak de

Ağustos ayında AKP ve Memur-Sen arasında bir oldu bittiyle imzalanan ve bizim de "satış sözleşmesi" olarak değerlendirdiğimiz toplu sözleşme; 2014-2015 bütçelerinde kamu emekçilerine daha fazla yoksulluk ve güvencesizlik dayatılacağını önceden bize anlatmıştır. 2014 bütçe görüşmeleri 10-20 Aralık'ta TBMM'de görüşülüp onaylanacak. Bütçe dönemleri, kaynakların nasıl ve kimlerden sağlanacağını ve bu kaynakların kimlere ve nasıl harcanacağını belirlediği dönemlerdir. Bütçe gelirlerinin %86,5'i vergilerden oluşurken, bu oranın %17,6'sı ise maaşlarımızdan kesilen gelir vergilerinden oluşmaktadır. AKP'nin 2014 yılı bütçe taslağına göre işçi ve emekçilerden toplanan kaynaklar, sermayeye aktarılacaktır. AKP hazırlamış olduğu bütçe taslağıyla sermayenin hizmetinde olduğunu bir kez daha göstermiştir. Bununla birlikte Diyanet İşleri Başkanlığı'na ve güvenliğe ayırdığı pay ile de kendi siyasal tercihlerine uygun davranmaktadır. Yeni bütçe ile dinsel gericilik daha fazla beslenirken polis devleti uygulamalarının mali desteği de sağlanmış olacaktır. Kısacası işçi ve emekçilerden toplanan vergiler, kamusal ve nitelikli hizmet olarak değil, sermayenin daha fazla palazlanması, dinsel gericilik ve polis şiddeti olarak dönecektir.

Toplu sözleşme dönemine hiçbir ön hazırlık yapmadan giren ve adeta sürecin seyircisi konumuna düşen KESK ve bağlı sendikalar, Memur-Sen'in satış sözleşmesini imzalaması sonrasında da etkili bir kampanya ve mücadele süreci örgütlememiş, birkaç bildiri çalışması ve basın açıklaması dışında bir tutum geliştirmemişti.

"Memur-Sen'in imzaladığı satış sözleşmesinin programlı bir mücadele ile yırtılması, Memur-Sen'in etkili bir teşhirini de içeren "satış sözleşmesini tanımlıyoruz" eksenli bir kampanyanın örgütlenmesi bugün önemli bir ihtiyaç olarak durmaktadır. KESK ve bağlı sendikalar toplu sözleşme sonrası birakalım bir mücadele programı ortaya koymayı, Memur-Sen'in etkili bir teşhirine dahi yönelmemiş, ikide bir yapılan açıklamaların ötesine geçen bir tutum geliştirilmemiştir. Her ne kadar sefalet artışlarını öngören toplu sözleşme imzalanmış olsa da, kamu emekçilerinin yakıcı talepleri orta yerde duruyor. Her türlü ek ve yan ödemenin emekli keseneğine dahil edilmesinden iş güvencesine, insanca bir ücret ve ücret adaleti talebinden geçmiş kayıpların giderilmesi talebine kadar bir dizi talep ile kamu emekçilerini harekete geçirmek ve önümüzdeki bütçe dönemini bir mücadele sürecine dönüştürmek bugünün güncel görevleri olarak durmaktadır. "Yaz dönemi"nden şikayet edenlere "kış"ın geldiğini hatırlatmak ise öncü kamu emekçilerine düşmektedir." (Sosyalist Kamu Emekçileri broşürü - İşçi Bülteni Özel Sayı: 1046 Ekim 2013)

Erken bir tarihte Ekim ayı içerisinde kamuoyu ile paylaştığımız bu değerlendirme ile KESK'in 19 Aralık "uyarı grevi" çağrısı arasında söylemde bir benzerlik bulunsa da, özde farklı iki tutumu ifade etmektedirler. Sosyalist Kamu Emekçileri olarak burada yaptığımız çağrı, yılların pratiğinden çıkartılan deneyimler ile sürecin aylar öncesinden ve talepleri örgütleyerek işletilmesini öngörürken, KESK'in çağrısı ise bilindik ve alışıldık bir tutumla "yumurta kapiya dayanınca"

alınmış bir kararı ifade ediyor. Birinci tutum kitlelerdeki güvensizlik duygusunu da açacak bir biçimde talepler etrafında bir mücadele sürecini tariflerken, ikincisi, yani KESK'in tutumu ise "taleplerin propagandasına" indirgenmiş bir "uyarı grevini" öngörmektedir. Birinci tutum grevi uzun soluklu bir sürecin parçası olarak ele alırken, ikinci tutum onu bir "uyarı" ve "protesto" aracı olarak görmektedir. Fakat emekçi kitleler bizzat kendi deneyimleri ile yıllardır gerçekleştirilen "uyarı" grevlerinin ötesine geçilmediğini, bir günlük grevlerin ya da günübirlik eylemlerin kazanımlar doğurmayacağını biliyor. Bu ise dönüp dolaşip emekçilerin mücadeleye ve sendikalara duyduğu güveni zayıflatıyor.

Kuşkusuz tüm eleştirilerimize ve bölge toplantılarında öncü kadroların dile getirdiği eleştirilere rağmen, kamu emekçilerine sefalet zammının dayatıldığı, kamu hizmetlerinin piyasalaştırılıp tasfiye edildiği ve buna bağlı olarak da kamu emekçilerinin iş güvencesi dahil birçok hakkının gasp edilmeye çalışıldığı bir dönemde, KESK'in "Satış Sözleşmesini Kabul Etmiyoruz, Bütçeden Hakkımızı İstiyoruz" şiarıyla yapmış olduğu uyarı grevi çağrısını önemsiyor ve anlamlı buluyoruz. Fakat mevcut tablo, 19 Aralık grevinin kendi başına bir amaç olarak görülmesi durumunda, emekçilerdeki güvensizliği derinleştiren bir rol oynayacağını da anlatıyor bize.

Peki ne yapmalı? 19 Aralık grevi bir günlük bir "protesto" olarak mı gerçekleştirilmeli, yoksa uzun soluklu bir mücadelenin ilk basamağı olarak mı ele alınmalı? Aslında bu tartışma gerek bizim bugüne kadarki değerlendirmelerimizde, gerekse de üye ve temsilci toplantılarında sendika kadroları tarafından sürekli olarak yapılmaktadır. Ne var ki, hem kendi deneyimlerinden ve hem de kadroların görüş ve önerilerinden ders çıkarmayan bir KESK ve sendikalar tablosu var orta yerde. Eylemi kendi başına bir "propaganda" veya "protesto" aracı olarak gören, grev gibi etkili bir silahı da günübirlik bir uyarı aracı olarak algılayan ve uzun soluklu bir mücadele programından yoksun bir sendikal çizginin hareketi ilerletici değil, çoğu kez geriletici bir rol oynadığı neredeyse tüm sendika kadroları tarafından dile getirilmektedir. Biz burada çıplak bir gerçeklik karşısında neden KESK ve bağlı sendikaların bu deneyimlerden ders çıkarmadığını tartışmayacağız. Bunun nedeni hiç de öyle çoğunlukla sanıldığı gibi "öngörüsüzlük"te değil, - başka etkenlerin yanı sıra- gerek sınıf mücadelesine ve gerekse de toplumsal olay ve olgulara siyasal bakışta aranmalıdır.

Bir grevin nasıl da dönüp dolaşip kamu emekçileri hareketini zayıflatan bir araca dönüşebileceğini, ülke tarihinde kamu emekçilerinin en geniş katılımı gerçekleştirdiği grevlerden biri olan 23 Mayıs (2012) grevi fazlasıyla anlatmaya yetmektedir. Yukarıda alıntı

ir mücadeledenin ğerlendirilmelidir

yaptığımız değerlendirme içerisinde 23 Mayıs grevini de değerlendirmiş ve şunları söylemiştik: “2012 yılında gerçekleştirilen ilk toplu sözleşmelere de KESK bütünüyle hazırlıksız girmiş, ancak hükümetin sefalet dayatmasının kamu emekçilerinde yarattığı geniş tepki KESK’i grev kararı almaya itmiş, kamu emekçilerinde gelişen güçlü mücadele dinamikleri Memur-Sen tabanının ve kimi sendikalarının dahi 23 Mayıs grevine katılması sonucunu doğurmuştu. Bu gelişmeler Memur-Sen’in masadaki dilencilikliğini geniş kitleler önünde mahkum ederken, KESK’i bir kez daha kamu emekçilerinin fiili mücadele adresi haline, sokaktaki sözcüsü konumuna getirmişti. 23 Mayıs grevi geniş kitlelerin Memur-Sen’den yalıtılması açısından da önemli olanaklar sunmasına karşın KESK, tabandan gelen eleştirileri de görmezden gelmiş, Kamu-Sen ile birlikte Memur-Sen’e “hakem kuruluna katılmama” çağrısı yapmasına karşın, kendisi de bu çağrıya uymayarak “hakem kuruluna” katılmıştır. Böylece, kamu emekçilerinde gelişen özgüveni ve mücadele dinamiklerini sokakta geliştirmek yerine düzenin “yasal” cenderesine hapsedmiştir. Kısacası KESK en uygun koşullarda 23 Mayıs grevine ve bu grevle özgüven kazanan kamu emekçilerinin mücadele dinamiklerine -ihanet etmiştir demiyoruz- sırtını dönmüş, hakem kurulunu yeni bir grevle karşılamak yerine, gerisin geri Memur-Sen’in kuyruğuna yedeklenmiştir.” (Sosyalist Kamu Emekçileri broşürü - İşçi Bülteni Özel Sayı: 1046 Ekim 2013)

Başlangıçta KESK’in grev çağrısına olumsuz yanıt veren Kamu-Sen, tabandaki basıncın etkisiyle “miting” kararını iptal edip KESK’in tutumuna yedeklenmiş ve greve katılım kararı almış, 23 Mayıs milyonları saran bir grev olarak tarihe geçmiştir. Ne var ki, tabandaki coşku ve beklentiye rağmen KESK izlediği çizgi ile Hakem Kurulu’nu bir kez daha grevle karşılamak yerine -ki koşullar alabildiğine olgundu- Memur-Sen’in peşi sıra Hakem Kurulu’na katılarak bir yandan Memur-Sen’e can simidi olurken, öte yandan da kamu emekçilerinin yüzünü KESK’e çevirdiği bir dönemde hareketin darbelenmesine ve dinamiklerin heba edilmesine hizmet etmiştir. Bu deneyim sonrasında ise 2013 Haziran ayına kadar KESK “ortalıkta” görünmemiştir. Kamu emekçilerinin güven duygusunun alabildiğine darbelendiği böyle bir dönemde bir ölçüde Haziran Direnişi imdada yetişmiş, ancak 17 Haziran eylemleri ve toplu sözleşme dönemi,

emekçilerdeki güvensizliği büyüten bir rol oynamıştır. (Belirtmek gerekir ki, ilgili dönemde henüz Hakem Kurulu toplanmadan önce 23 Mayıs grevi sonrasında yapmış olduğumuz değerlendirmede bir çağrı yayınlamıştık. İlgili duyan okur bu çağrıya http://kizilbayrak.org/2012/sykb.%2012.22/sayfa_07.html linkinden ulaşabilir.)

Tüm bu tablo 19 Aralık grevinin zorluklarını göstermesi bakımından önemli olsa da, sorun, 19 Aralık’ın örgütlenmesinin zorluklarından ibaret değildir. Aslolan 19 Aralık sonrasında nasıl bir süreç örüleceğidir. Kamu emekçileri hareketinin içinde bulunduğu -daha doğrusu bizzat KESK’in çizgisi ile içine sürüklendiği- bugünkü tablo, 19 Aralık’ın hemen bir gün sonrasında bir grev daha örgütlemeyi neredeyse olanaksız kılıyor. Bu nedenle 19 Aralık grevini uzun soluklu bir mücadele programının bir parçası olarak ele almak ve devamında, grevin talepleri doğrultusunda ayları bulan ve fiili kazanımı hedefleyen bir program oluşturmak büyük önem taşıyor. Ne var ki bu konuda da en büyük zorluk yine bizzat KESK’in çizgisinden ve hakim

anlaşımların sınıf mücadelesine bakışlarından ileri geliyor. Bu da öncü kamu emekçilerine önemli görevler yüklüyor.

19 Aralık grevi, örgütlü-örgütsüz tüm kamu emekçileriyle buluşmanın manivelası olarak, kamu emekçilerini birleştirmek ve harekete geçirmek amacıyla uzun soluklu bir mücadele programının bir parçası ve örgütlenme aracı olarak değerlendirilmelidir. Bunu başarmak ise öncü kamu emekçilerinin bu yönde göstereceği iradeye bağlıdır.

İşyerlerinden başlatılmalı, uzun soluklu bir mücadeledenin manivelasına dönüştürülmeli!

Yıllardır yapılan grevlerde kamu emekçileri bir alan belirlenerek o alana çağrılmaktadır. Birçok alanda grev çağrısı “iş bırakıp alana gitme” biçiminde hayata geçirilmekte, hizmet üretimini durdurma yönünde bir irade gösterilemediği durumlarda grevin toplam etkisi zayıflamaktadır. Üstelik grevi örgütleyemeyen işyerlerinden alana katılım da öncü kadrolarla sınırlı kalmaktadır. Örneğin Eğitim-Sen’de önemli oranda, işyerlerine gitmeden alana gelme alışkanlığı bulunmakta ve bu grevin işyerlerinde gündemleşmemesini beraberinde getirmektedir. Greve katılan bir emekçi üretimden gelen gücünü ancak işyerinde fark edebilir. Bu durum hem greve katılanın kendi öz gücüne güvenmesini hem de greve katılmayan emekçilerin grev sayesinde duyarlılık kazanmasını sağlayacaktır. Bundan dolayı işyerinde asılan bir pankart, ozalit veya giyilen bir grev önlüğü o işyerinde grev günü ve sonrasında kamu emekçilerinin zihninde bir yer tutacaktır. Bu amaçla grev 19 Aralık günü okullar da dahil tüm işyerlerinde başlatılmalı, pankart, önlük, işyeri önü eylemleri gibi araçlarla kamu emekçileri motive edilmeli ve hizmetten yararlanan emekçilerin greve kazanılması da amaçlanmalıdır.

19 Aralık grevi, örgütlü-örgütsüz tüm kamu emekçileriyle buluşmanın manivelası olarak, kamu emekçilerini birleştirmek ve harekete geçirmek amacıyla uzun soluklu bir mücadele programının bir parçası ve örgütlenme aracı olarak değerlendirilmelidir. Bunu başarmak ise öncü kamu emekçilerinin bu yönde göstereceği iradeye bağlıdır.

Sosyalist Kamu Emekçileri

Köksüz bir yazarın kök arayışı -2

Burjuva cumhuriyetini anlamak!

K. Toprak**“Genç burjuva cumhuriyeti”ni anlamak**

Marksizm, bir başka anlamıyla bilimsel sosyalizm, doktriner bir teori değil canlı bir savaş çağrısı ise, bu çağrısı sahiplenen her komünist için, içinde yaşadığı toplumu değiştirip dönüştürmek, mevcut **burjuva devlet aygıtını paramparça etmek** öncelikli bir hedef olarak ön plana çıkar. Bunun için ise her şeyden önce içinde yaşanan toplumu ve toplumsal düzeni doğru bir şekilde tahlil edebilmek gerekir.

Yazarımız, kısmen marksist bakış açısından hareketle, ama esas olarak sahip olduğu **küçük burjuva milliyetçi kimliğin** doğal bir sonucu olarak, bilimsel sosyalizmin kurucuları üzerinde yaptığı tahrifatların ardından sözü Türkiye’ye bağlıyor ve “Türkiye yurtseverliğe yakışmıyor mu?” diye soruyor. Bu sorunun yanıtını ise, Türkiye’de burjuvazinin sınıf iktidarının gelişim sürecini anlamak ve anlamlandırmak çabasından öte genç burjuva cumhuriyetinin kuruluş sürecine dair bir tarihsel anlatım içerisinde arıyor.

Anlaşılan o ki yazarımız burada, halen Kemalist ideolojiden beslenen ve ona **bağımsızlıkçı** bir hâle giydirmeye çabasında olan kitleye sesleniyor, onların **çarpık algılarını** düzeltme çabasına giriyor. Zira kitabının girişinde meselesini “cumhuriyetin tarihsel kazanımlarını sorgulatmamak” olarak ifade eden yazarımız, bu bölümde temel vurguyu Türkiye Cumhuriyeti’nin ve Kemalist ideolojinin burjuva sınıfsal karakterine yaparken, Kurtuluş Savaşı’nı da bir bağımsızlık savaşı değil, **daha iyi koşullarda bağlanma savaşı**¹ olarak yorumluyor. Ama o, bir yandan Kemalizm’in burjuva sınıfsal karakterine vurgu yapar, ondan daha fazlasının beklenemeyeceğini söylerken, bir yandan da “Hiç kuşkusuz Ekim Devrimi’nin sarsıcı atmosferinde, ideolojik olarak şark pragmatizminden kopan bir ekip daha farklı bir yönelime zorlayabilirdi burjuva devrimini...”² diyor, beklenmemesi gerekir dediği şeyi aslında kendisinin beklediğini itiraf ediyor. Bir marksist olarak dünyaya sınıfların penceresinden bakan ve her türlü gelişmeye karşı tutumunu emperyalizm olgusu ile birarada şekillendirme çabasında olan birisi için ne hazin bir tablo!

Bu dönemi doğru kavrayabilmek, tek başına Mustafa Kemal’in ve silah arkadaşlarının sınıfsal kimliklerini tanımlamak ile değil, bir bütün olarak dönemin Osmanlısı’nın sınıfsal şekillenişini kavramak ile mümkün. Zira o dönemde Türk sermayesinin zayıflığına, burjuva ideolojisinin etkisini ilk olarak askerler arasında hissettirmesine neden olan başka olgular var.

O dönemde sermaye yoğunluklu olarak gayrimüslim azınlıkların elinde toplandığı gibi, yeni şekillenmekte olan işçi sınıfının büyük çoğunluğunu da aynı gayrimüslim azınlıklar oluşturuyor. Örneğin Osmanlı’nın son döneminde sanayileşmenin kendisini en fazla hissettirdiği kent Selanik’tir. Dönemin ilk işçi hareketleri de buradaki gayrimüslim işçiler üzerinden

Türk burjuvazisinin ilk andan itibaren azınlık uluslara karşı düşmanlığı, daha ilk yıllarında mübadelelerle onları kapı dışarı etmesi ve malvarlıklarına el koyması, yine 6–7 Eylül’lerin temel dinamiği, kendi ulusal sermayesini yaratma çabasının milliyetçilik sosuna bulandırılmış hali değil mi? Türk burjuvazisinin 90 yıllık tarihi boyunca Kürt halkına karşı uyguladığı inkâr ve imha politikalarının altında da kendi ulusal sermayesini büyütme hedefi ve yayılcı emelleri bulunmuyor mu?

yaşanıyor. Henüz vasıflı bir niteliği olmayan Türk işçileri harekete geçtiklerinde ise, temel talepleri, azınlık uluslara mensup işçilerin ülkeden ve işyerlerinden kovulması üzerinden şekilleniyor.

Yani milliyetçilik hiç de yazarımızın iddia ettiği gibi çürük bir zeminde bulunmuyor. Tabii, milliyetçiliği emperyalizm koşullarında olgunlaşan bağı ve bağımlı bir düşünce sistematiği sınırlarında ele almayacaksak. Zira **bir burjuva ideolojisi olarak milliyetçilik** zaten ilk ortaya çıktığı andan itibaren bu çerçevede bir bağıllık ve bağımlılık taşıyor. Ortaya çıkışı ve ilerleyişi burjuvazinin kendisini güçlendirmeye yönelik bir ulusal pazar inşa etme, bu pazarı güçlendirme arayışı üzerinden şekilleniyor.

Keza, Kurtuluş Savaşı’nı tetikleyen temel dinamiğin, emperyalist işgalin kendisi değil de, bu işgale Yunanlıların ortak edilmesinin olmasını da benzer bir kapsamda değerlendirebilmek mümkün. Orada, kendi ulusal pazarını yaratabilmek için emperyalizm ile kol kola yürümekten başka bir seçeneği olmayan genç Türk burjuvazisi, kendisine rakip başka bir eşdeğer ulusal burjuvazi karşısında dehşete düşmüş ve bu dehşet karşısında milliyetçilik silahına sarılmış değil mi?

Türk burjuvazisinin ilk andan itibaren azınlık uluslara karşı düşmanlığı, daha ilk yıllarında mübadelelerle onları kapı dışarı etmesi ve malvarlıklarına el koyması, yine 6–7 Eylül’lerin temel

dinamiği, kendi ulusal sermayesini yaratma çabasının milliyetçilik sosuna bulandırılmış hali değil mi?

Türk burjuvazisinin 90 yıllık tarihi boyunca Kürt halkına karşı uyguladığı inkâr ve imha politikalarının altında da kendi ulusal sermayesini büyütme hedefi ve Osmanlı’dan kalma yayılcı emelleri bulunmuyor mu?

İşte tam da bu yüzden, Türk milliyetçiliğinin bağı ve bağımlı yapısından yola çıkarak onu köksüz ve sentetik ilan etmek, dahası **ciddiye almamak** yazarımızı tarihsel bir yanılığa götürüyor. Tabii, niyeti Kemalizm’in altı okundan birine karşı **hayırhah** bir tutum geliştirmek değilse!

Kürt sorununa dair bir ara değinme

Hazır bir gönderme yapmışken, burada Kürt sorununa ve yazarımızın Kürt sorunu karşısındaki konumuna dair belli hatırlatmalar yapmak gerekiyor. Zira konumuzu doğrudan kesmemekle birlikte geliştirilen **yurtseverlik** kavramının kendisi tam da bu noktada onun **küçük burjuva milliyetçi** kimliğini ele veriyor.

Bilindiği gibi, yazarımız ve geleneği bugün Kürt ulusal hareketini emperyalistlerle girdiği dirsek teması ve onlardan medet uman politikaları nedeni ile eleştiriyor. Bu gerekçenin kendisi kuşkusuz yapılan eleştirilere haklı bir zemin de sağlıyor. Ancak yazarımız

ve geleneği Kürt ulusal hareketi cephesinden yaşanan evrimi nasıl tanımlıyor ve ona nasıl bir çıkış yolu öneriyor? İşte sorun tam da burada başlıyor. Zira *Türk ve Kürt işçilerin sermayeye karşı birleşik mücadelesi* demek tek başına yeterli olmuyor.

Eğer yazarımız için yurtseverlik, tek başına yetiştiğin toprakların doğal-kültürel dokusundan gelen toplumsal-kültürel bir olgu değil de sınırları çizilmiş bir siyasal coğrafya üzerinden şekillenen bir siyasal olgu ise -ki kuşkusuz öyle-, kendisini ifade etmesine dahi izin verilmeyen bir bireyin o yurdu sevmesini istemek boş bir beklenti olmanın ötesine geçmiyor. Hele hele yıllardır yaşadığınız ezilmenin en temel aktörü, o sınırları çizilmiş coğrafya ve o coğrafyada hüküm süren egemenler ise. Ve siz ezen ulusun işçi sınıfı ve ilerici özneleri olarak onun mücadelesine devrimci olduğu dönemlerde dahi gereken desteği vermeyi başaramadıysanız. Bu işin bir tarafı.

İşin diğer tarafında ise toplumsal devrimin çıkarları var. Yazarımız kitabının ilk bölümlerinde Marx ve Lenin'in bir dizi sorunda tutumunun temelinde devrimin çıkarları üzerinden şekillendiğini ifade ediyor. Ulusal soruna dair yaptığı bir ara değinmede de Marksizmin ulusal soruna üç farklı tarihsel evreye denk düşen üç yönden yaklaştığı tespitini yaptıktan sonra, **ulusların kendi**

kaderini tayin hakkının da temel bir ilke olarak ele alınmaması gerektiğini, bu önermeler ışığında değerlendirilmesi gerektiğini söylüyor.³ Bu açıdan Marx'ın İrlanda sorunu konusundaki tutumuna da değinen yazarımız, bize, Marx'ın önce İrlanda'daki ayrılıkçı harekete karşı mesafeli durduğunu, ancak belli bir aşamadan sonra İngiliz işçisini İngiliz burjuvazisi ile baş başa bırakmak adına desteklediğini hatırlatıyor.⁴ Meseleye bu açıdan baktığımızda, pekâlâ aynı yaklaşımı bugünün Türkiye'sinde Kürt sorunu üzerinden de dile getirmek mümkün. Mevcut durumda ne derece gerçekleşebilir olduğundan bağımsız olarak, emperyalizmin güdümünde bir Kürdistan bile bugün şovenizm ile zehirlenmiş Türk işçisini kendi burjuvazisi ile baş başa bırakabilir örneğin. Hatta bu tutumundan dolayı emperyalizme karşı öfkesi bile bilenebilir işçi sınıfının!!! Hatta böylece, sizin düşmanınız olan Türk burjuvazisi, egemenlik sahası daralarak güçten düşmüş, Osmanlı'dan kalma yayılcı heveslerine okkalı bir samar bile yemiş olabilir!

İşin bu kısmı kuşkusuz oldukça uç ve farazi bir tartışma. Ancak meselenin özü şu ki, hiçbir devrimin çıkarı ezilen ulusu kendisini ezen ulusun sınırlarını sahiplenmeye zorlayamaz. Ezilen ulus ile kuracağınız devrimci bağ onun haklı taleplerini sahiplenebildiğiniz, onun yaşadığı zulme neden olan güçlerle, yani sömürgeci burjuvazi ve emperyalizm ile hesaplaşabildiğiniz kadar güçlüdür. Siz bunu yapamadığınız oranda, *o reel politik hesaplarla* kendi yolunu çizmeye devam edecektir.

Kemalizm'in sınıfsal karakteri ve siyasal bağımsızlık sorunu

1920'ler Türkiye'sinden başlayalım. Zira orada yazarımızın da ötesinde nerede ise bütün bir Türkiye

sol hareketini kesen önemli bir tartışma var.

Mustafa Kemal'in burjuva siyasal kimliğine ilişkin genelde temelli bir tartışması bulunmuyor. Ancak yazarımızın da haklı olarak yakındığı gibi, bu durum çoğu zaman 1920'ler Türkiye'sinde yaşanan siyasal-toplumsal dönüşümün önemini yeterince bilince çıkartamama, onu kavrayamama sorununa yol açıyor.

Mustafa Kemal, Türk burjuvazisini temsil etmesi anlamında Jöntürk geleneğini devam ettiriyordu. Siyasal toplumsal hayata ilk ciddi müdahale girişimlerini 1908 yılında gerçekleştiren İttihak ve Terakkiciler'in temel rahatsızlığı, ülkede birikmeye başlayan sermayenin gayrimüslim azınlıklar elinde toplanmasıydı. Onlar sermayenin Müslüman Türklerin eline verilmesini istiyor, bu nedenle sarayla ve emperyalist devletlerle iyi ilişkiler geliştirmeye çalışıyorlardı. Osmanlı'nın Birinci Dünya Savaşı'na girişindeki belirleyici faktörlerden biri de, İttihak ve Terakkiciler'in bu amaçlarına ulaşabilmek için Alman emperyalizmine yanaşma ihtiyacı duymalarıydı. Ne var ki Osmanlı, Alman İmparatorluğu ile birlikte savaştan yenik ayrılınca,

savaşın galibi olan İngiliz ve Fransız emperyalistleri büyük bir iştahla, çoktan bir sömürge haline gelen Osmanlı'yı tamamen ilhak etmek için harekete geçtiler. İşte "milli kurtuluş mücadelesi" bu atmosfer içinde sömürgeciliğe karşı bir mücadele biçiminde şekillendi.

Bu mücadelenin önderliği, ilk andan itibaren Mustafa Kemal şahsında burjuvazinin elinde idi. Onun temel hedefi ise kendi sermayesini ve pazarını oluşturacağı bir siyasal bağımsızlık kazanabilmektir. Bu yüzden kapitülasyonlara, benzer emperyalist kölelik dayatmalarına karşı dururken, bir yandan da daha

barış anlaşmaları bile imzalanmamışken, TBMM'de aldıkları kararlar ile emperyalist tekeller ile ticari anlaşmalar yapıyorlardı.⁵ Yine İzmir İktisat Kongresi'nde de *Türk devletinin koyduğu şartlara uymak kaydıyla* emperyalist tekeller bizzat Mustafa Kemal tarafından ülkeye davet ediliyordu. Bu durumun hangi gelişmelere kapı araladığına daha sonra değineceğiz.

Elbette bu gelişmelerin hiçbiri Mustafa Kemal önderliğindeki "milli kurtuluş mücadelesi"nin anlamını ve önemini karartmamalı. Bu açıdan bir kez daha dönüp Lenin'e bakmakta fayda var. Tarihin o evresinde ülkeleri gelişmişlik düzeylerine göre üç gruba ayıran Lenin, gelişmemiş ülkeler için şöyle diyordu:

*"Doğu Avrupa'nın tümü, bütün sömürgeler ve yarı-sömürgeler bu gruba girer. ... Bu bölgelerde, kural olarak, hala ezilen ve kapitalist açıdan gelişmemiş uluslar vardır. Nesnel olarak, bu ulusların önünde henüz başarımları gereken genel ulusal amaçlar, özellikle demokratik amaçlar, yabancı baskısının ortadan kaldırılması amaçları vardır."*⁶

İşte bu amaçlarla yola çıkan genç Türk burjuvazisi, henüz işçi sınıfının olgunlaşmadığı ve mücadele sahnesinde yerini almadığı koşullarda, bir yandan "milli mücadele" sayesinde, gerçekte sahip olduğunun çok daha ötesinde etkisi olan gücü ile, eski feodal düzenin siyasal-toplumsal kurumlaşmalarına yöneliyor, Türkiye'de kapitalist gelişmenin önünü açıyordu. Ancak tüm bunlardan, yazarımız gibi, *"burjuva devrimlerin sınırları belli olduğundan, henüz Türk sermayesi zayıfken, ülkede geleceğe çok şey devredecek bir kırılma yaratılabildi"* türünden ham hayaller çıkartmak gerekmiyor.

Ankara-Moskova hattı

Söz konusu olan 1920'ler Türkiye'si ve "milli mücadele" olunca, Lenin'in ve Sovyetler Birliği'nin meseleye yaklaşımına değinmeden olmaz. Ancak biz bu değinmeyi yazarımız gibi *reel politik* hesaplar üzerinden yapmayacağız. Bu *reel politik* hesaplar Sovyet Rusya'nın genç Türk burjuvazisine yaklaşımını, Mustafa Suphi'lerin katline karşı tepki

verilmemesinde olduğu gibi zaman zaman zaafa uğratsa da, Lenin'in Türkiye'deki milli mücadeleye yaklaşırken sahip olduğu çok daha temelli ilkeler var.

Toplumsal devrimin ancak ileri ülkelerde proletarya ile burjuvazinin iç savaşı ile şekillenebileceğini ifade eden Lenin, gelişmemiş uluslarda ise, bunun daha çok ulusal kurtuluş hareketleri de dâhil, bir dizi devrimci ve demokratik hareketi içererek ilerleyebileceğini söylüyordu. Ulusal sorun üzerine tartışırken ise, yine onun toplumsal devrim ile bağıni kurarak, "Biz, bir ulusun Ortaçağ'dan burjuva demokrasisine, burjuva demokrasisinden proleter demokrasisine yürüyüşünde eriştiği aşama hesaba katılmalıdır, diyoruz.", "Her ulus, kendi kaderini tayin hakkını elde etmelidir, bu, emekçi halkın kendi kaderini tayin etmesini kolaylaştıracaktır."7 diyordu.

Lenin'den devam edelim:

"...Çin, İran ve Türkiye gibi yarı-sömürge ülkeler ve tüm sömürgeler ki bunlar bir milyarlık bir nüfusu barındırmaktadır. Bu ülkelerde, burjuva demokratik hareketler ya henüz başlamıştır, ya da bu hareketlerin aşacakları daha uzun bir yol vardır. Sosyalistler, yalnızca sömürgelerin ödünsüz olarak derhal ve kayıtsız şartsız kurtuluşunu istemekle kalmamalıdır (ki böyle bir istem, siyasal ifadesinde, ulusların kaderlerini tayin hakkını tanıtmaktan başka bir anlam taşımaz), onlar bu ülkelerdeki ulusal kurtuluşu amaçlayan burjuva demokratik hareketlerdeki daha devrimci olan öğeleri en kararlı bir biçimde desteklemeli, bu öğelerin kendilerini ezen emperyalist devletlere karşı ayaklanışına (eğer böyle bir şey varsa, devrimci savaşına) yardımcı olmalıdırlar."8

Yani Lenin, Ankara'daki yeni iktidar odağını "Sovyet Rusya'nın açıklarını kapatmaya yardımcı olacağını düşündüğü için"9 değil, toplumsal devrimin gereklerini gözeterek ve *Ulusların Kendi Kaderini Tayin Hakkı* ilkesine sıkı sıkıya bağlı olduğu için destekliyordu. Oysa attığı her adımı pragmatizm ile malul olan yazarımız, bu temel ilkeleri başka bazı şeyler diyerek geçiştirme yoluna giderken Lenin'i de pragmatizmine ortak etmek için çabılıyor.

Ancak yine de Lenin ve Bolşevikler'in, genç Türk burjuvazisine karşı tutumunun, III. Enternasyonal'in II. Kongresi'nde alınan geri kalmış ülkelerdeki burjuva ulusal hareketlerin, ancak geleceğin proleter partilerinin öğelerinin, gruplar oluşturmaları ve kendilerini sınıfsal görevleri için eğitebilmeleri kaydı ile desteklenebileceği kararı ile çok örtüşmediği açık. Zira genç Türk burjuvazisinin, bırakalım geleceğin proleter partilerinin öğelerinin kendisini inşa edebilmesini, Lenin'in burjuva demokratik devrimlerde asıl devrimci öğe olarak tanımladığı köylü kitlelerinin örgütlenmesine karşı bile oldukça soğuk bir tutum aldığı biliniyor.

Bu arada şunu da belirtelim ki, yine Lenin, *Devlet ve Devrim*'i kaleme alırken Paris Komünü üzerine yürüttüğü bir tartışmada, Türkiye'deki burjuva devrimine başka bir açıdan gönderme yapıyordu. Marx'ın 18. Brumaire'deki "her gerçek halk devriminin ilk koşulu hazır devlet makinesini parçalamak,

yıkmaktır." ifadesini hatırlatan Lenin, buradaki "gerçek halk devrimi" ifadesine özel bir vurgu yapıyor, halkın geniş çoğunluğunun, kendine özgü ekonomik ve siyasal istemlerle, etkin ve bağımsız bir şekilde devrim sürecine katılmamasından hareketle, birer burjuva devrimi olan Portekiz ve Türk devrimlerinin, aslında birer "halk" devrimi olmadığını söylüyordu.¹

Elbette burada sözümüz 1920'ler Türkiye'sine ve genç Türk burjuvazisine değil. Biz halk yığınlarının kendine özgü istemlerle ve bağımsız bir şekilde görünmediği devrimleri başka bir yerden daha hatırlıyoruz. Sahi, yazarımızın ve geleceğinin sosyalizmin güzelliklerini anlatması için hazırlattıkları *Devrimden Sonra* filminde, tam da bir proleter devrimin(!) ardından işçiler ne olduğunu anlamaya çalışır, halk şaşkın şaşkın etrafına bakarken, ne olup bittiğinin farkında olan tek insan ay yıldızlı bayrağa gururla bakan Türk subayı değil miydi?

“

Lenin'in bilimsel sosyalizme emperyalizm kadar önemli bir diğer katkısının, illegal-ihtilalci leninist parti teorisi olduğunu siz de en az bizim kadar iyi biliyorsunuz! Ama kökünüz Lenin'e ve Bolşevizme değil, Kautsky'e ve Alman Sosyal Demokrasisi'ne dayanıyor.

”

"Birinci Cumhuriyet"ten "İkinci Cumhuriyet"e...

Genç Türk burjuvazisinin ilk andan itibaren emperyalist tekelleri ülkeye davet ettiklerini daha önce söylemiştik. Her ne kadar elde ettiği *siyasal bağımsızlık* ile görece daha onurlu bir duruşu temsil etse de, Türk burjuvazisi kendi geleceğini *çağdaş batı medeniyetleri* arasında, daha doğru bir ifade ile emperyalizm ile mümkün olan en sıkı ilişkiler içinde görüyordu. Bu dönemde, *devletçilik* adına sanayinin devlet eliyle geliştirilip güçlendirilmesi ise özel bir tercihin ürünü değil, *özel sermaye yoksunluğunun* getirdiği bir zorlanmanın sonucu idi. Bunların siyasal plandaki karşılığı ise, feodal düzeni ezmek adına burjuva aydınlanmacılığının kültürel dokuya dair

adımlarını atmakla birlikte, halkın her türlü örgütlenmesine ve hareketlenmesine büyük bir düşmanlık oldu. Genelde burjuva devrimlerinde işçi sınıfı ve ezilenler kendi talep ve özlentileriyle bu süreçlerde yerini alırken, Türk burjuvazisi böyle bir gelişmenin önünü daha filiz halinde iken kesme yolunu tuttu.

Devamını biliyoruz. Emperyalizmin çıkarları uğruna Kore'ye asker gönderilmesi, NATO üyeliği, emperyalizm ile her geçen gün her açıdan daha da güçlenen ilişkiler, gitgide tekeli boyuta ulaşan sermaye yapısı ve nihayet 12 Eylül ile birlikte dizginlerinden boşalan bir gericilik.

Tüm bunlar burjuva sınıf iktidarının gelişim seyrinin doğal sonuçları oldu.

Aslına yazarımızın da bu açıdan çok farklı düşündüğünü söyleyemeyiz. Zira o da kitabında "*Kurtuluş Savaşı, daha iyi koşullarda bağlanma savaşı idi*" derken benzer bir gerçeğe işaret ediyor, başka verilerle birlikte genç Türk burjuvazisinin emperyalist devletler ile kurduğu yakın ilişkiyi vurguluyor. Yazarımızın da üyesi olduğu TKP Merkez Komitesi'nin 90. yıl tezleri de, Türkiye'de burjuva cumhuriyetinin gelişim seyri açısından benzer tespitler yapıyor.

Ancak yazarımız ve geleceği burjuva aydınlanmacılığına o kadar düşkün ki, genç Türk burjuvazisinin elde ettiği kısmi siyasal bağımsızlık ve laikliği sahiplenmek adına, bizzat onun ürünü olan siyasal gericiliği ve onun bugünün koşullarındaki ifadesi olan AKP iktidarını, ondan mekanik bir şekilde ayırıyor, "İkinci Cumhuriyet" olarak tanımlama yoluna gidiyor.

Bu tanımlama kuşkusuz, AKP iktidarından rahatsız, ancak "Birinci Cumhuriyet" in *ilkelerine* bağlı Kemalist gelenek ile birleşebilmek adına yapılmış bir pragmatist *reel politik* hesabın ürünü. Ancak bundan ötesi de var. Zira yazarımız, her ne kadar Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk andan itibaren bir burjuva sınıfsal karakter taşıdığını ve bu çerçevede emperyalist sistem ile bütünleşme yolunu tuttuğunu söylese de, yazarımızın Merkez Komitesi'nde bulunduğu TKP'nin programı ne olduğu ve nasıl olduğu belli olmayan bir "*Türkiye ile emperyalizm arasındaki doku*

uyuşmazlığı”¹ tespiti yapıyor. Hemen ardından ise, “Türkiye Cumhuriyeti’nin emperyalizmin doğrudan egemenliği uğruna ve sermaye sınıfının çıkarları adına tasfiye” edildiğini söylüyor. İyi de, ne bekliyordunuz ki? Yazarımızın da söylediği gibi “devlet teorisi olmadan emperyalizm anlaşılacağına” göre, bir burjuva cumhuriyetinin bu şekilde “tasfiye” olması, daha doğru bir ifade ile emperyalist-kapitalist sistemin toplam çıkarlarının bir ürünü olarak dönüşüme uğraması eşyanın doğası değil mi?

Ya da başka bir şekilde soralım! Tasfiye olan bir burjuva cumhuriyeti olduğuna göre, siz bir komünist olarak o burjuva cumhuriyetinin kuruluş yıldönümünde niye “Kutlanacak bir Cumhuriyet bırakmadılar!”² diye dert yanıyor, Marx’ı da çarpıtıp kendinize ortak ederek sağa sola Cumhuriyetçilik dersi vermeye kalkıyorsunuz? Emperyalizm koşullarında ekonomik bağımsızlıktan kopartılmış bir siyasal bağımsızlık boş bir söz kalıbı olduğuna göre, bundan 90 yıl önce burjuvazinin eliyle görece elde edilmiş bir siyasal bağımsızlığı bu kadar abartmaya hiç gerek yok.

Sonuçta, böyle bir tablo içinde, hiç de yazarımızın iddia ettiği gibi, “emperyalist ülkelerin emekçi sınıfların baskılanmasında burjuva iktidarlara yardım kanalları tıkan”³mayacaktır. (vurgu bizim). Söz konusu olan bir burjuva sınıf iktidarı olduğu sürece, onun emekçi sınıflar karşısında sığınacağı ilk liman her zaman emperyalizmin kendisi olacaktır. Sadece devletler arasındaki ilişkide değil, bir bütün olarak kapitalist dünya sisteminin kendisinde, bir iç çelişki olan sermaye-sermaye çatışması, sermaye-emek çatışması devreye girdiği ilk anda bizzat burjuvazi tarafından ve tartışmasız bir şekilde rafa kaldırılacaktır. Kaldı ki, bugün milyonların sokağa döküldüğü, ancak bu milyonların belli bir kesiminin halen Kemalizm’i vazgeçilmez değer olarak kabul ettiği bir atmosferde, Engels’i Alman Sosyal Demokrasi’si’ni yeterince eleştirmemekle suçlarken yazarımızın söylediği gibi, *“susmak yetmiyor, tersinden bir müdahale gerekiyor. Bir komünist olarak bu açıdan taşıyacağınız en küçük bir zaafın “idealist Kemalistler”imizin “Mustafa Kemal’in niyeti başkaydı. Tüm kötülükler İnönü’nün ve Karabekir’in başının altından çıktı” ütopyasına kan taşıyacağı açık değil mi?*

Elbette, “Biz, dert yanmadık, abartmadık. Sosyalist seçeneğe işaret ettik. Emperyalizme karşı işçi sınıfının iktidarını çözüm yolu olarak gösterdik!” diyeceksiniz.

Nitekim bunları söylüyorsunuz da. Peki, ama nasıl? İşçi sınıfı iktidarı, işçiler şaşkın şaşkın ne olduğunu anlamaya çalışırken ay yıldızlı bayrağa gururla bakan Türk subayları ile kurulmayacağına ya da burjuva parlamentosunun ahırlarında inşa edilmeyeceğine göre, işçi sınıfı iktidarını nasıl kuracaksınız?

Lenin’in bilimsel sosyalizme emperyalizm kadar önemli bir diğer katkısının, *illegal-ihtilalci leninist parti teorisi* olduğunu siz de en az bizim kadar iyi biliyorsunuz! Ama kökünüz Lenin’e ve Bolşevizme değil, Kautsky’e ve Alman Sosyal Demokrasi’si’ne dayanıyor. Aynı onlar gibi, **kendi varlığını burjuva düzenin -“Birinci Cumhuriyet”in- mevcut halinin bir ürünü olarak görüyorsunuz.**

Kautsky’nin “proleter yurtseverlik” kavramını sizden çok daha önce formüle ettiğini, ancak bu kavramın daha sonra nasıl bir dönüşüm yaşadığını daha önce vurgulamıştık. Şimdi ekleyelim; Kautsky’nin ve o kötü ünlü Alman Sosyal Demokrasi’si’nin büyük bir ihanete sürüklenmesine yol açan temel olgulardan biri, leninist parti teorisinden yoksunluğu, kendisini kurulu burjuva düzenin içinde var etme sevdası ve burjuva parlamentosu ahırında çürümesi gerçeği idi.

Tam da bu yüzden ve şimdi, aradan yüz yıl geçtikten sonra, artık emperyalist kapitalist sistemin -taşeronluk sınırında da olsa- aktörlerinden biri haline gelmiş bir Türkiye Cumhuriyeti’nde, yazarımızın Kautsky’nin *taşeron emperyalist* ülkelere özgü bir versiyonu, geleneğinin ise Alman Sosyal Demokrasi’si’nin küçük bir kopyası olduğunu söylemenin tam zamanı!

¹ age, sy. 73

² age, sy. 73

³ age, sy. 34-35

⁴ age, sy. 132-133

⁵ 1923 yılında Chester Projesi denilen bir anlaşma ile TBMM, Ankara’nın doğusundaki bir dizi demiryolunun yapım hakkını ve bu güzergâhtaki yeraltı zenginliklerinin işletme hakkını Chester adında bir Amerikan-Kanada tekeline 99 yıllığına kiralamıştı.

⁶ Lenin, *Emperyalist Ekonomizm*, Sol Yay. s.57

⁷ Lenin, *Ulusal Sorun ve Ulusal Kurtuluş Savaşları*, Sol Yay. s. 352-353

⁸ Lenin, *Ulusların Kaderlerini Tayin Hakkı*, Sol Yay. s. 131-132

⁹ age, s. 79

¹⁰ Lenin, *Devlet ve Devrim*, Sol Yay. sy. 44

¹¹ TKP Programı, s. 5

¹² Kemal Okuyan’ın 29 Ekim mitingi konuşmasından

¹³ age, sy. 109

“Sol hareket üzerine...”

Reformist solun devrimci siyasal mücadelede oynayabileceği olumlu bir rol yok, olamaz, bu onun doğasına aykırıdır. Tam tersine, o devrimci gelişmenin önünde gerçek bir engeldir. O ancak devrimin güçlerini heba edebilir, gerçek misyonu budur. Bu, bugünkü koşullarda onun ilerici bir akım olarak oynayabileceği sınırlı olumlu rolü dışlayan bir şey de değildir. Ama sorun devrimse, devrimci süreci örgütlemek ve devrimin zaferine yürümekse, bu durumda reformizm bunun önünde aşılması gereken bir engelden başka bir şey değildir.

Küçük-burjuva halkçı akımlar ise bir bölümüyle tümünden çökmüş, öteki bir bölümüyle siyasal yaşamın kıyasına düşmüşlerdir. Herşeye rağmen bu ülkede küçük-burjuva devrimciliği damarı olacaktır, bunu saklı tutuyorum. Ama mevcut hareketlerden birileri şahsında, ama bunların tasfiyesinin ardından ortaya çıkabilecek yenileri şahsında... Gelişmesi içinde geleneksel küçük-burjuvaziye sürekli biçimde tasfiye eden kapitalizm, öte yandan onu yeni modern ilişkiler içinde döne döne yeniden de üretir. Ve kapitalizmin gelişme seyri, bunalımlar ve sosyal yıkımlar küçük-burjuvazinin yaşam koşullarını döne döne sarstığı ölçüde de, o kendi içinden gerici akımlar üretebildiği gibi devrimci siyasal akımlar da üretir. Ama Türkiye’nin bir dönemine damgasını vuran o kendine özgü küçük-burjuva devrimciliği artık tükenmiştir. İdeolojik ve moral açıdan çökmüştür...

TKİP IV Kongresi Kapanış Konuşması (Ekim 285. sayı / Aralık 2012)

***

Ara akımların tasfiyesi ile birlikte solda tablo artık çok daha net bir görünüm kazanmıştır. Artık sahnede kendi konum ve kimliklerini açık ve net bir biçimde temsil eden üç temel akım vardır. Küçük-burjuva sosyalizminin reformist kanadı esas olarak TKP, ÖDP, EMEP ve Halkevleri tarafından temsil edilmektedir. Küçük-burjuva sosyalizminin devrimci kanadını kentsel tonda DHKP-C ve kırsal tonda MKP temsil etmektedir. Devrimci proletarya sosyalizminin temsilcisi ise TKİP’dir.

’90’lı ilk yıllardan farklı olarak bugün Türkiye’de birleşik bir ağırlık oluşturan bir devrimci hareket olgusundan sözedecek durumda değiliz artık. Geleneksel halkçı devrimci akımlardaki geniş çaplı çözülme ve tasfiye bu zemini ortadan kaldıralı yıllar oldu. Bu olgu reformist akımlara geniş bir alan açmakta, onların gerçekte devrimin potansiyelini oluşturan güçleri saflarına çekmelerini ve devrimci kimlik yönünden sürekli heba etmelerini kolaylaştırmaktadır.

Bu durumu gözönünde bulunduran TKİP IV. Kongresi, bir yandan reformist akıma karşı sistemli bir ideolojik mücadele ile politik teşhir görevine işaret ederken, öte yandan partinin sınıf hareketi ekseninde devrimci bir güç odağı olarak öne çıkmasının özel önemine dikkat çeker.

TKİP IV Kongre Bildirisi (Ekim 283. sayı / Ekim 2012)

Mandela; düzene karşı direnişten düzenle uzlaşmaya...

Mandela'nın emperyalistler tarafından "kahraman" ilan edilmesi, yaşamının sonunda sisteme yaptığı büyük hizmetin "ödülü"dür aynı zamanda.

ANC'nin (Afrika Ulusal Kongresi) 95 yaşında hayata veda eden eski lideri Nelson Mandela, 20. yüzyılın ikinci yarısında, dünyada öne çıkan liderlerden biriydi. Güney Afrika Cumhuriyeti'nde (GAC) egemen olan eski ırkçı rejimi (Apartheid) yıkmaya hayatını adan Mandela, bir hukukçu olarak başladığı mücadele sürecinde militan eylemci, silahlı direnişçi, zindan direnişçisi kimlikleriyle öne çıkmış, siyasi yaşamının son evresinde ise, GAC'ın devlet başkanı olmuştur.

Apartheid rejimine karşı "barışçıl" yöntemlerle mücadeleye başlayan Mandela, ırkçı devletin uzlaşmaz/saldırgan politikalarına yıllarca maruz kaldıktan sonra, ANC'nin bir kanadıyla silahlı mücadelenin başlatılmasında rol oynayan liderlerden biri olmuştur. Güney Afrika Komünist Partisi (GAKP) ile birlikte silahlı direnişi başlatma kararı alan Mandela ve yoldaşları, ırkçı rejimin sonunu getirecek direniş sürecini de başlatmış oldular.

Silah temini ve silahlı eğitim için ülkeden "yasadışı" yollarla ayrıldığı gerekçesiyle tutuklanan Mandela ve bazı yoldaşları, ömür boyu hapis cezasına çarptırıldılar. Ancak rejimin vahşi saldırganlığı, "aşağı ırk" muamelesi gören siyahilerin direnişinin Apartheid'ı yıkacak düzeye ulaşmasını engellemeye yetmedi.

Yarım asırlık mücadele...

1944 yılında, o zaman barışçıl yöntemlerle mücadele eden ANC'ye katılan Mandela, 1994'te devlet başkanı seçilene kadar, yarım asır boyunca kararlılıkla mücadele etmiştir.

Tutuklandıktan bir süre sonra, 1964 yılının ilk

aylarında, 46 yaşındayken ömür boyu hapis cezasına çarptırılan Mandela, 27 yıl cezaevinde yattı. Gelişen halk hareketi ve uluslararası dayanışmadan dolayı basınç altında kalan Apartheid rejimi, 1990 yılında Mandela'yı serbest bırakmak zorunda kaldı. 27 yılını Cape Town kenti açıklarındaki Robben (Fok) adasında geçiren Mandela, on yılları bulan zindan yaşamı boyunca da, ırkçılığa karşı dik duruşunu sürdürmüştür.

Mandela zindandayken, ANC ve komünist partisi önderliğinde Apartheid rejimine karşı sürdürülen mücadele, ülke sathına yayılarak kitlesel bir boyut kazandı. Devrimci şiddet dahil bütün eylem biçimlerinin kullanıldığı ırkçılık karşıtı mücadele, ezici çoğunluğu siyahilerden oluşan işçi sınıfı tarafından da militan bir şekilde desteklenmiştir. Hem sınıfsal sömürüye hem ırk ayrımcılığına karşı kitlesel, militan bir mücadele yükselten Güney Afrika işçi sınıfı, komünist partisine veya ANC'ye yakın sendikalarda örgütlenerek, ırkçı rejimin çökmesinde belirgin bir rol oynamıştır.

İngiltere başta olmak üzere emperyalistler tarafından korunan Apartheid rejimine karşı ağır bedeller pahasına gelişen mücadele, 1980 yıllarının başında, sesini tüm dünyaya duyurmayı başarmıştı. O yıllardan itibaren Mandela'nın özgürlüğü de gündeme gelmeye başladı. ırkçılığa karşı mücadele ve Mandela'nın özgürlüğüne kavuşması talepleri, 1980'li yılların ortalarında uluslararası çapta da büyük destek bulmaya başladı.

ırkçılık karşıtı mücadelenin güçlenmesi ve Apartheid rejimine karşı uygulanan boykot, sonunda

emperyalistleri ırkçı rejimi savunamaz duruma düşürdü. Hem içerden hem dışardan gelen basınçlar altında sıkışan Apartheid rejimi, emperyalistlerin desteğini çekmesiyle, "havlu attı" ve Mandela'yı serbest bırakıp ANC ile uzlaşmak zorunda kaldı. 1990'da aleni bir hal alan görüşmeler, 1994'te yapılan "ırkçı temele dayalı olmayan" seçimlerde Mandela'nın devlet başkanlığına seçilmesiyle, Apartheid rejimi resmen sona ermiştir.

"Azılı terörist"e Nobel ödülü...

ırkçılığa karşı silahlı direnişin başlatılmasında rol oynayan Mandela, ömür boyu hapis cezasına çarptırıldığında, o dönem Sovyetler Birliği'ne karşı "özgür dünya" olduğunu iddia eden batılı emperyalistler nazarında, "azılı terörist"ten başka bir şey değildi. "Özgür dünya" yaftasını taşıyan batılı emperyalistler, insanlık tarihinin gördüğü en iğrenç rejimlerden biri olan Apartheid'ı, 20. yüzyılın sonlarına kadar savunmakta bir sakınca görmediler.

ırkçı rejimi savunamaz duruma düşüklerinde Mandela'ya "kahraman" muamelesi yapmaya başlayan batılı emperyalistler, ikiyüzlülük ve çifte standartta, şimdiki gibi, o zaman da başı çekiyorlardı. Öyle ki, hızla düne kadar himaye ettikleri Apartheid rejimine karşıymışlar havasına büründüler.

"Güney Afrika'daki ırk ayrımcılığına dayanan rejimin barışçı yollardan ortadan kaldırılması ve yeni bir demokratik Afrika'nın temellerini atmak" yönündeki çalışmaları nedeniyle 1993'te Nobel Barış Ödülü'ne layık görülen Mandela, ödülü, ırkçı rejimin son şefi F.W. de Klerk ile paylaşmak durumunda bırakıldı.

1918'de bir kabile şefinin oğlu olarak hayata başlayan Mandela, yarım asırlık mücadelenin ardından, 76 yaşındayken devlet başkanı olduğunda, direnişten düzen safına da geçmiş oldu. Emperyalistlerin, on yıllar boyunca "azılı terörist" kabul ettikleri Mandela'ya ödüller vermesi, tam da bu aşamada olmuştur. Direnişçiyken "terörist", düzenle uzlaşınca "kahraman" sayıldı Mandela emperyalistler tarafından. Bundan dolayı adeta ödüllere boğuldu.

Geçerken belirtelim ki, Kürt halkına karşı kirli savaş sürdüren Türk devleti de, 1992 yılında, Mandela'ya -daha önce faşist diktatör Kenan Evren'e de verilen-"Atatürk Uluslararası Barış Ödülü" vermeyi "lütfetti". Ancak, onurlu bir tutum alarak, Kürt halkını ezen bir devletten ödül almayı reddeden Mandela, bunun üzerine sermaye medyasının ırkçı saldırılarına maruz kalmıştı.

ANC ve düzenle uzlaşma

Mandela, 1990 yılında serbest bırakıldıktan sonra ANC liderliğine seçildi. ırkçılığa karşı mücadelenin sembol ismi olmasına rağmen, Mandela, Apartheid rejiminin sonunu getiren mücadelenin geliştiği on

yıllar boyunca cezaevindeydi ve –zindandan yaptığı önemli katkılar olsa da- fiili mücadelenin içinde değildi. Ancak serbest kalınca, doğal olarak hareketin lideri kabul edildi.

Apartheid karşıtı direnişte komünistlerin etkin bir rol oynaması ve işçi sınıfının bu mücadelede belirgin bir yer tutmasından dolayı, Güney Afrika’da nesnel olarak devrimin koşulları da vardı. Yani anti-Apartheid/anti-kapitalist bir devrimin nesnel koşulları oluşmuştu. Ancak Sovyetler Birliği’nin dağıldığı bir konjonktürün olumsuz etkileri ve öznel alandaki zaaf, yani işçi sınıfıyla müttefiklerinin devrimci siyasal önderlikten yoksun olması, bu fırsatın kaçırılmasında önemli bir rol oynadı.

Bu noktada, önderlik ettiği ANC ile Mandela’nın da önemi bir rol oynadığını vurgulamak gerekiyor. Evet, Mandela devlet başkanı seçildikten sonra, yoksullukla mücadele, sağlık, eğitim ve barınma sorunlarının çözümü için bir takım çabalar harcadı. Ama bu arada yıpranan kapitalist sistemi de restore etti.

Elbette Apartheid rejiminin yıkılması, hem siyahiler hem insanlık için büyük bir kazanımdı. Ancak ırkçılığa maruz kalanlar aynı zamanda işçiler, emekçiler ve yoksullardı. Yani ırkçılığın belirgin bir sınıfsal boyutu da vardı. Bundan dolayı ırkçılığın kurbanlarının gerçek kurtuluşu ancak anti-Apartheid/anti-kapitalist bir devrimle mümkündü. Lider olarak Mandela, hareket olarak ANC, tam bu noktada devrimin önündeki en büyük engellerden birini teşkil ettiler.

Mandela’nın emperyalistler tarafından “kahraman” ilan edilmesi, yaşamının sonunda sisteme yaptığı bu büyük hizmetin “ödülü”dür aynı zamanda. Ölümünün ardından, Mandela için emperyalist şefler tarafından yayınlanan “yüceltici” mesajları da, “ödüllendirme seremonisi”nin devamı saymak gerek.

Gerçek kurtuluş ANC rejimine karşı mücadele ile sağlanacaktır

4 milyon beyaza karşı 25 milyon siyahinin yaşadığı Güney Afrika’da (Hidularla diğer azınlıkların seçimler üzerindeki etkileri sınırlıdır) ANC 1994’ten beri iktidarda. 20 yıllık ANC iktidarı döneminde bu ülkenin işçileri, emekçileri ve yoksullarının sorunları çözülmek bir yana, daha da derinleşiyor. Zira ANC, iktidarda kalmayı siyahi emekçilerin desteğine borçlu olsa da, Güney Afrika burjuvazisinin çıkarlarının beçliliğini yapıyor.

Apartheid rejiminin dayanağı olan “beyaz burjuvazi” ile uzlaşan ve son 20 yılda iktidarı “nimetlerinden” yararlanarak palazlanan “siyahi burjuvazi” ittifakının temsilcisi olan ANC, artık işçi ve emekçileri katlediyor. Geçen aylarda direnen maden işçilerini otomatik silahlarla tarayan ANC’nin “siyahi” polisleri, Apartheid polisinden de rezil olduklarını ispatladılar. Ki maden işçileri, militan mücadeleleriyle ırkçı rejimin yıkılmasında özel rol oynamışlardı.

Kabul etmek gerekiyor ki, ANC’nin halen siyahi işçi ve emekçiler üzerinde kayda değer bir etkisi var. Buna karşın bu iktidar, bir bütün olarak Güney Afrika burjuvazisinin çıkarlarını temsil ediyor. Dolayısıyla siyahiler başta olmak üzere bu ülkenin işçi sınıfı ve emekçilerinin baskı ve sömürüden kurtulabilmeleri için, ANC ve temsil ettiği burjuvaziye karşı sınıf eksenli bir direniş geliştirmekten başka alternatifleri bulunmuyor. ırkçılığa karşı mücadelede kazanılan zengin deneyimler ise, Güney Afrika işçi sınıfının anti-kapitalist mücadelesi için güçlü bir dayanak oluşturmaktadır.

ABD yönetimi ‘yeni bütçe krizi’ telaşında

ABD’de hükümetin kepenk kapatmasına neden olan krizin ardından sorunun çözüldüğü söylenmesine rağmen, krize neden olan konular üzerinde uzlaşma sağlanamadığı, yeni bir kriz tehlikesinin atlatılmadığı ifade ediliyor.

ABD, Ekim ayı başında hükümetin kepenk kapatmasına ve dış borçlarını ödeyemez duruma düşmesine neden olan yönetim krizi ile sarsılmış, kapitalist/emperyalist sistemin felaketine yol açacak süreç son dakikada sağlanan uzlaşma ile ötelenmişti.

Ancak, felaketin kıyısına kadar gelen ABD rejiminin, mali krizin bir yansıması olan yönetim krizi ile yeniden karşılaşmasının muhtemel bir olasılık olarak durduğu belirtilmişti. Zira krizi tetikleyen hiçbir sorun çözülmemiş, yalnızca krizi yönetecek güçler arası geçici bir uzlaşma sağlanmıştı.

Bu uzlaşma göre federal hükümet 15 Ocak’a kadar kepenklerini açacak, borç tavanı 7 Şubat’a kadar yükseltilecek, 13 Aralık’a kadar da iki partinin Kongre üyelerinden “uzun vadeli milli istikrar” için çalışacak bir ‘bütçe konferans komitesi’ oluşturulacaktı. Ancak bunların krizi çözemeyeceği, yalnızca ABD’nin “emperyalist heybetine” etkili bir şamar indiren yönetim krizine -geçici bir süreliğine de olsa- son verilmesini sağlayacağı görülmüştü.

Kongre’den iyimserlik tabloları

Temsilciler Meclisi ve Senato’daki federal bütçe görüşmelerinin olumlu geçtiğinin, tarafların hükümetin Ocak ayında yeniden kepenk kapatmasını engelleyeceklerinin ve otomatik kesintileri önleyeceklerinin sinyallerini verdiği iddia ediliyor. Kongre üyeleri, bütçe komisyonundaki milletvekillerinin hükümetin faaliyetlerini devam ettirmesini sağlayacak bütçeyi onaylamaya yakın olduklarına dair iyimser sinyaller veriyor. Bazı Temsilciler Meclisi üyelerinin kapalı kapılar ardından uzlaşmaya varabilmek için yoğun bir şekilde çalıştıkları söyleniyor.

Ayrıntıları henüz belli olmamakla birlikte, Kongre çalışanlarından yansıyan bilgilere göre, anlaşma, bütçede ekonomik kesinti getiren ve eski tasarıda kesintiye uğrayan bazı programlara tekrar kaynak ayarlanması hedefiyle ele alınıyor. Bu kapsamda federal hükümet çalışanlarının maaşlarında kesintiye gidilmesini ya da uçak yolcularından alınan güvenlik ücretinin arttırılmasını öngören bir tasarı üzerinde duruluyor.

Yanısıra, Kongre’nin uzun dönem işsizlik sigortasına kaynak bulma zor(unlu)luğu ile yüz yüze olduğu belirtiliyor.

Ekonomistler Kongre üyeleri kadar iyimser değil

Kongre’den yansıyan tüm bu iyimser tablolara rağmen, görüşmelere yakın çevreler, anlaşma konusunda kaydedilen aşamanın beklenen düzeyde

olmadığını ve iki yıldır Kongre’de anlaşmazlığa neden olan temel bütçe harcamaları ile ilgili konularda henüz uzlaşmaya varılmadığını bildiriyor.

Yönetim cephesindeki krizin aşılamamış olmasının yanında, ekonomistlere göre, ABD’de yaşanan finans krizinin ardından devreye sokulan programlara rağmen düzelmeye henüz istenen düzeyde değil.

Wall Street Reform Yasası’nın yazarlarından olan eski Kongre üyesi Barney Frank, Büyük Buhran’dan bu yana yaşanan en büyük ekonomik krizden beş yıl sonra yeni bir banka iflas krizinin yaşanması riskinin azaldığını ve “ekonominin beş yıl öncesine oranla herkes için çok daha iyi durumda” olduğunu iddia etmesine rağmen; ekonomistler, sıkıntılı sürecin atlatılmadığını, krizin patlak vermesine neden olan sorunların çözülemediğini ve varlığını sürdürdüğünü ifade ediyor.

Barney Frank, gerçekte bunu itiraf da etmiş oluyor. İşsizliğin hala yüksek olduğu, küçük burjuvazinin ve orta burjuvazinin bazı katmanlarının hala “kendini toparlayamadığı” ABD’nin, ‘gelişmiş ülkeler arasında gelir dağılımı eşitsizliğinin en büyük olduğu ülke’ özelliğine sahip olduğunu bilen Barney Frank, “Amerika’da gelir dağılımındaki eşitsizlik ve gelirin üst sınıfların tekelinde olması sorununu finansal kriz yaratmadı, krizden önce de bu sorun zaten vardı” diyerek bir biçimde sorunun kaynağını ortaya koyuyor. Gelir dağılımındaki eşitsizliğin giderek artması, sınıflar arası çelişkinin keskinleşmesi demek oluyor, ki bu da kapitalizmin onulmaz/yapısal krizine işaret ediyor.

Öte yandan, “Finans yasası kötü şeyler olmasını engellemek amaçlıydı, hedefi iyi şeyler olmasını sağlamak değildi” sözleriyle, ABD’nin ekonomik kriz sorununun çözülemediğini, kriz anlarında devreye sokulan yasalarla yalnızca felaketin ötelendiğini de itiraf etmiş oluyor.

Çöküş kaçınılmaz

ABD yönetimi, yaşanan mali ve siyasi krizleri yönetme becerisini hala koruyor. Ancak, sistemin kısa bir süre önce felaketle karşı karşıya kalmış olması, ABD yönetiminin bu yeteneğinin sınırlandığını ortaya koyuyor.

Rezerv para olarak kullanılan dolardan kaçışın başlaması ile önemli dayanaklarından birini yitirecek olan ABD emperyalizminin, şimdilik kendini kurtaran yönetim yeteneğini de kaybetmesinin ve mali, politik, diplomatik ve askeri alanlarda ağır darbeler almasının kaçınılmaz olduğu gerçeği orta yerde duruyor. Zira kapitalizmin yapısal sorunlarıyla başı belaya giren ABD, krizin derinleşmesinin ve önemli dayanaklarından biri olan doların rezerv para vasfını yitirmesinin önüne geçecek bir çözüm bulabilmiş değil henüz. Bulması pek de mümkün görünmüyor.

Bölgede yeni durum ve İran

Ortadoğu'da dengelerin değişmesi, on yıllardan beri sırtını ABD emperyalizmine dayayan rejimlerin ciddi bir şekilde sarsılmalarına neden oldu. Henüz netleşmese de, belirginleşmeye başlayan yeni jeopolitik durumda, ABD'nin bölge üzerindeki etkisinin zayıflamaya devam etmesi kaçınılmaz görünüyor. Siyonist İsrail ve körfez şeyhlerinin sarsılmasına yol açan şey, bu duruma hazırlıksız yakalanmalarıdır. Geçerken belirtelim ki, Ankara'daki dinci-Amerikancı iktidar da, dış politikasının iflası anlamına gelen, bölgedeki değişimden son derece rahatsızdır.

2008'de patlak veren kapitalizmin küresel krizinin ekonomide yarattığı yıkımı aşmakta başarısız olan Obama yönetimi, Rusya'dan gelen basıncın da etkisiyle, İsrail ve körfez şeyhlerini rahatsız eden adımlar atmak zorunda kaldı. İlk Suriye ve İran'la ilgili gelişmeleri kabullenmek istemeyen Siyonistler ve şeyhler, görüldüğü kadarıyla yeni duruma uyum sağlama çabası içindeler.

İran konumunu güçlendiriyor

Nükleer programıyla ilgili 5+1 (BM Güvenlik Konseyi daimi üyeleri Rusya, İngiltere, Çin, Fransa ve ABD ile Almanya) devletleriyle anlaşma imzalayan İran yönetimi, bir soluklanma dönemine girdi. Ekonomik ve askeri açıdan rejimi tahkim etmeye muvaffak olan İran yönetimi, diplomatik alanda da Ortadoğu ve Kafkaslardaki etkisini arttırıyor. Oysa yakın zamana kadar İran, Baas yönetimi yıkıldıktan sonra "sıradaki hedef" sayılıyordu.

Olası bir ABD-İsrail saldırısını savuşturan İran yönetimi, geçmişe göre, kendinden daha emin görünüyor. Bu arada İran'ın bu yeni durumla bağlantılı olarak Suriye, Hizbullah ve Filistin'den uzaklaşacağı yönünde yapılan spekülasyonların temelden yoksun olduğu da, kısa sürede anlaşıldı. Zira İranlı yetkililer, Suriye yönetimine destek vermeye devam edeceklerini, bu ülke ile ilişkilerinde bir değişikliğin söz konusu olmadığını ifade ediyorlar. Nitekim Suriye'deki çatışmaların bitirilmesi amacıyla önümüzdeki Ocak ayında toplanması beklenen Cenevre-2 konferansına, "yapıcı bir taraf" olarak İran'ın da katılması bekleniyor.

İran-Rusya ilişkileri pekiştiriliyor

İran'ın 5+1 ülkeleriyle yaptığı anlaşmanın yankıları devam ederken, Tahran ziyaretine başlayan Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov, ülkesinin nükleer programla ilgili anlaşmanın hedefine ulaşması için çaba sarf edeceği mesajını verdi. Verili koşullarda bölgedeki sorunların uluslararası anlaşmalara uygun ve diplomatik yollarla çözülmesi için çaba harcayan Rusya, ABD ile müttefiklerinin, Ortadoğu'da alışlagelen dayatmacı politikalarını etkisizleştiriyor. Suriye'ye karşı saldırının engellenmesinde önemli bir rol oynayan Rusya'nın, gelinen yerde İran için de önemli bir dayanak oluşturmaya başlaması, buna işaret ediyor.

Tahran'da İranlı meslektaş Muhammed Cevad Zarif'le düzenlediği ortak basın toplantısında konuşan Lavrov, İran'ın nükleer programıyla ilgili 24 Kasım'da

imzalanan anlaşmaya, tarafların uyması gerektiğini belirtti. 6 ay sonra imzalanması planlanan nihai anlaşmanın ABD'nin petrol ambargosunu kaldırmasına ve Batı ülkelerinin İran'a ait dondurulan 4,2 milyar doları serbest bırakmasına yol açacağını belirten Lavrov, İran'ın, barışçıl nükleer programını geliştirme hakkına sahip olduğunu da söyledi.

Rusya'yı, İran'ın yakın ve özel bir dostu olarak tanımlayan Cevad Zarif ise, iki ülke arasındaki işbirliğinin ekonomik, siyasi, askeri, diplomatik ve nükleer alanları kapsayacak şekilde genişlediğini belirtti. Rusya'nın, S-300 hava savunma füze sistemini İran'a sağlamaktan vazgeçmesine de değinen Cevad Zarif, İran'ın ilgili anlaşmanın yerine getirilmesini istediğini de ifade etti.

İran-Rusya ilişkileri yeni olmamakla birlikte, iki ülke arasındaki işbirliğinin yeni boyut kazanmaya başladığını söylemek mümkün. Zira daha önce ABD ile müttefiklerinin basıncına maruz kalan Rusya, İran'la işbirliğini belli sınırlarda tutmak zorunda kalıyordu. Görünen o ki, Rusya, ABD ile batılı müttefiklerinin İran'la ilişkilerine karışmalarına, artık prim vermeyecek.

Siyonistlerin görüşme talebine ret

Yıllardan beri İran'a saldırması için ABD'ye yalvaran siyonist İsrail rejimi, İran'la 5+1 devletleri arasında varılan anlaşmayı, "tarihi bir hata" olarak niteledi. Yalnız kalsalar da, gerekirse İran'a saldıracaklarına dair vaazlar veren siyonist şefler, anlaşmaya imza atmasın diye, Obama yönetimi üzerinde baskı uygulamaya da çalıştılar. Hatta 5+1-İran anlaşmasını baltalamak için ABD'deki İsrail destekçileriyle Yahudi lobisini de harekete geçiren siyonistler, el elde, baş başta kaldılar. Obama yönetimi İsrail'e güvenceler verse de, İran'la anlaşmaya onay verdi.

Sersemletici bir sarsıntı geçirdikten sonra yavaş yavaş sakinleşen siyonist şefler, şimdi de İran'la görüşmeye hazır olduklarını ilan etmeye başladılar. İsrail Cumhurbaşkanı Şimon Peres, geçtiğimiz Pazar günü, İran Cumhurbaşkanı Hasan Ruhani ile görüşmeye hazır olduğunu açıklayarak pek çok kişiyi şaşırttı. Niyetleri ne olursa olsun, siyonist şeflerin İran'la görüşmeye hazır olduklarını ilan etmeleri, yeni bir duruma işaret ediyor. Belli ki, bölgede oluşmaya başlayan yeni durumu istemeyerek de olsa, siyonist rejim de idrak etmeye başladı.

Ancak siyonist şefin çağrısı, Tahran'dan sert bir tepkiyle karşılandı.

İsrail Cumhurbaşkanı Peres'in İranlı mevkidaşı Hasan Ruhani ile görüşme teklifini değerlendiren İran Dışişleri Bakanlığı, bunu İsrail'in, İran ve 5+1 Grubu arasında varılan anlaşmayı eleştirdikten sonra, içine düştüğü uluslararası izolasyondan çıkma çabası olarak niteledi.

İran'ın İsrail'e karşı tutumunu değiştirmek niyetinde olmadığını ifade eden Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Merziye Efhem, "İran, İsrail'i tanımıyor. Bu işgalci rejime karşı tutumumuz tamamen net" dedi. Görüldüğü kadarıyla Tahran'dan ret cevabı alan siyonist şeflerin açmazı, giderek derinleşiyor.

Körfez şeyhlerinden tutum değişimi sinyali

İran-5+1 ülkeleri anlaşmasından en az İsrail kadar rahatsız olan körfez şeyhleri de şaşkınlık dönemini atlattırmaya başlamış görünüyorlar. Özellikle Suudi Arabistan ve onun güdümündeki şeyhler, anlaşmayı engellemek için yoğun çaba harcadılar. Elleri bol miktarda petro-dolar olsa da, emperyalistleri etkileme gücünden yoksun olan şeyhler, birden anlaşmayı selamladıklarını ilan ediverdiler.

Bu hafta toplanan Körfez İşbirliği Teşkilatı (KİT) temsilcileri, yayınladıkları ortak bildiriye, anlaşmayı desteklediklerini açıkladılar. Ancak bu açıklamaya, İran'la 5+1 temsilcileri arasında yapılacak görüşmelere katılma talebi de eklendi. Körfez şeyhleriyle işbirliği geliştirmek istediğini sık sık dile getiren İranlı liderler ise, buna karşın KİT temsilcilerinin nükleer programla ilgili görüşmelerde yer almalarının gündemde olmadığını belirttiler.

Emperyalist merkezlerdeki şirketlere yatırdıkları petro-dolar servetine güvenen şeyhler, ABD'ye yaslanarak, Ortadoğu'da hacimlerini aşan bir rol oynamak istiyorlar. Ancak, binlerce cihatçı katili tetikçi olarak kullanmalarına rağmen, Suriye yönetimini yıkmaya muvaffak olamadılar. "Suriye'den sonra İran'ın defterini dürme" hayalleri kuran şeyhler, -Umman Sultanlığı'ndakiler hariç-, halen bir bozgun hali içinde görünüyorlar.

Bölgenin dengeleri henüz tam oturmuş değil. Farklı olasılıklar halen mümkün; ancak yine de belirgin olan şeylerden biri, İran'ın bölgedeki etkisinin güçlendiği, rakiplerinin ise, tersine zayıflamaya başladığıdır.

Savaşlarda kadına yönelik şiddet tırmanıyor

Kadının ezilmişliği ve ikinci sınıf cins olarak görülmesi kapitalist sistem tarafından sürekli olarak beslenmektedir. Bunun en etkili araçlarından birisi ise başta taciz, tecavüz olmak üzere kadına yönelik şiddet olarak karşımıza çıkmaktadır. Kadına yönelik şiddet olayları karşısında hiçbir kalıcı önlem alınmamakta, yeri geldiğinde devlet eliyle desteklenmekte ve uygulanmaktadır.

Kuşkusuz ki kadına yönelik şiddetin en ağır savaşlarda yaşanmaktadır. Emperyalistlerin kendi çıkarları uğruna gerçekleştirdikleri savaşlarda hep çocuklarla birlikte kadınlar savaşın en ağır faturasını ödemektedir. Bunun en güncel örnekleri ise Suriye'de görülmektedir.

Son örnek: Suriye

Suriye'de yaşanan gerici boğazlaşmaların bedelini kuşkusuz ki Suriyeli işçi ve emekçiler ödemektedir. Suriye İnsan Hakları Örgütü Mirsad, Suriye'de 33 aydır devam eden savaşta ölü sayısının 125 bin 835'e yükseldiğini açıkladı. Yaşamını yitirenlerden 44 bin 381'inin sivil olduğu ifade edilen raporda, ölenlerin 6627'sinin çocuk, 4454'ünün ise kadın olduğu belirtildi.

İstatistiklerde kadına yönelik şiddet suçlarına değinilmeyenken, geçtiğimiz günlerde Suriye Kadın Hareketi üyesi Bianka Madia'nın Rusya'nın Sesi'ne verdiği röportaj çarpıcı verileri gözler önüne serdi. Madia, Suriye Ulusal Uzlaşma Komisyonu'nun hazırlamış olduğu rapordaki bilgilere göre, Şam civarında bulunan küçük yerleşim yerlerinde 37 bin tecavüz vakasının yaşandığını ve bu rakamın Suriye'deki çetelerin elinden kurtarılmış olan küçük şehir ve köylerde işlenen tecavüz suçlarını yansıttığını ifade etti. Madia verdiği röportajda Suriye'de yaşananları şöyle açıklıyor:

"Kısa bir zaman önce, Humus civarında kaydedilmiş ve internette de yayınlanmış bir video ele geçirildi. Bu videoda teröristler, kaçırdıkları genç kızları ve kadınları çirliçirli soyduktan sonra üstü açık bir kamyonetle şehrin tüm sokaklarında dolaştırıyor. Daha sonra araç yolda duruyor ve ardından bu kadınlara tecavüz ediliyor. Tüm bu yaşananları izleyen tecavüzcü militanların eşleri ise kıkırdıyor, tecavüze uğrayan kadınları yuh alıyor ve onları yeni "cariye" statüleri sebebiyle kutluyor. Bulunan başka bir videoda ise yüzleri kapalı olan kadınlar, tecavüze uğramış olan kadınların önce göğüslerini kesip, daha sonra bu kadınların cansız bedenlerini çöpe atmakta. Bunlara

benzer pek çok vaka yaşanmakta. Söz konusu olaylar genelde Humus'ta ve Şam'ın civarında bulunan küçük yerleşim yerlerinde meydana geliyor. Çöplüklerde vücutlarının belirli yerleri kesilmiş, koparılmış pek çok kadın cesedi bulunmakta."

Afganistan, Irak, Saray Bosna ve diğerleri....

Kuşkusuz ki Suriye'de yaşananlar tekil bir örnek değildir. İşte kirli savaşların kadınlar üzerinde yarattığı yıkıcı etki üzerine birkaç örnek:

ABD'nin 2001'de işgal ettiği Afganistan'da kadın ticareti yaygınlaşmıştır. Savaş yüzünden evinden barkından olan ya da tecavüze uğrayan kadınlar fuhuşa sürüklenmiştir. Hindistan'daki seks ticaretinin ana kaynağını Afgan kadınları oluşturmaktadır.

Irak'ta resmi kayıtlara göre 5.300 kadın esir düştü, bunlardan 3.330'u tecavüze uğradı. Tecavüze uğrayan kadınlardan 1.200 tanesi hamile kaldı. Toplu tecavüz sonucu 180 kadın da hayatını kaybetti. İşkenceyle öldürülen kadın sayısı 120 olarak tespit edilirken 4.000 kadının kayıp olduğu kayıtlara geçti. Bunların sadece resmi olarak yayınlanan rakamlar olduğu düşünüldüğünde sayının açıklanandan çok daha fazla olduğunu tahmin etmek zor değil.

Saray Bosna'da 1992-95 yılları arasında yaşanan katliamda 60 bin kadına tecavüz edildi. Yaşları 12 ila 70 arasındaki kadınlar, okullara, spor salonlarına, evlere kapatılıp sistematik bir şekilde şiddet gördü, satıldı, öldürüldü. BM raporuna göre, Sırp Millî Marşları olarak seçtikleri "Drina Marşı" nı çaldıkları an, tecavüz zamanı geldi demekmiş.

Yani başımızda Kürdistan'da yaşanan kirli savaş ile ilgili kesin bilgilere ulaşılamıyor. Fakat Kürdistan'da yaşanan kadın intiharları ve artan fuhuş savaşın kadın üzerinde yarattığı tahribatı açıklamaya yetiyor.

Son olarak Suriye'de ve onun öncesinde pek çok örnekte yaşananlar gerici boğazlaşmaların, emperyalist savaş politikalarının kadınlar üzerinde yarattığı yıkımı açık bir şekilde gözler önüne sermektedir. Kuşkusuz ki bundan en çok etkilenenler emekçi kadınlar olmaktadır. İnsanlığa açlık, sömürü ve sefaletten başka bir şey vermeyen kapitalist sistemde iki kez ezilen emekçi kadınlar, kapitalist sistemin en barbar halinin görüldüğü savaşlarda da en ağır faturaları ödemeye mahkum edilmektedir. Kuşkusuz ki Suriye'de ve kirli savaşların yaşandığı tüm coğrafyalarda ortaya çıkan pislikleri ancak devrim temizleyecek, kadınlara yaşatılanların hesabı sorulacaktır.

Tecavüzcü polise yine ceza yok!

Çorum'da Başkomiser Metin M. yardım isteyen liseli bir öğrenciyi kandırarak tecavüz etti. S.D. tecavüzü İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne giderek anlattı. Yaklaşık iki yıl süren tecavüz davasında 5 Aralık'ta karar duruşması görüldü. Başkomiser Metin M. kısa süre tutuklu kaldıktan sonra, düzen yargısının bilinen kararlarından biriyle tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakılmıştı. Tecavüz davalarında aklama için kullanılan 'ruh sağlığı' raporu bu davada tecavüze işaret ediyordu.

Mahkemede S.D.'nin annesi de dinlendi. Anne Sevda D. şunları ifade etti: *"Devletten maaş alarak namussuzluk yapanları ve onları savunanları kınıyorum. Toplumı kirletenler en ağır cezayı almalı ki toplum kirlenmesin. Çocuğumu kandırdı ve kirletti. Göreve dönemedi. Çünkü yüz kızartıcı suç işlediği sabittir. Ne olur benim ailemi darmadağın eden adama en ağır cezayı verin. Hayatımız karardı. Saniğın en ağır şekilde cezalandırılmasını istiyorum."*

Fakat mahkeme heyeti, tecavüzcü polise sadece "cinsel ilişki" nedeniyle ceza verdi. Buna göre Metin M., tecavüz suçundan değil, 18 yaşındaki küçük çocukla cinsel ilişkiye girmek suçundan iki yıl ceza aldı. Delillerle açıkça ortada olan polis tecavüzü, mahkeme heyeti tarafından böylece aklanmış oldu.

Bağcılar'da 5 Aralık cinayeti!

Bağcılar'da 11 çocuk annesi Nimet Çağan kocası Şerif Çağan tarafından 5 Aralık günü vahşi bir biçimde çocuklarının önünde bıçaklanarak katledildi.

Cenaze Adli Tıp Kurumu'na kaldırılırken, katil kısa bir süre sonra gözaltına alındı.

Nimet Çağan'ın daha önce de kocası tarafından ağır şiddete maruz kaldığı öğrenildi. Katil kocanın daha önce altı ay uzaklaştırma cezası aldığı, ancak çiftin aile büyüklerinin araya girmesiyle tekrar barıştığı iddia ediliyor.

Nimet Çağan'ın daha önce de şiddete uğradığı ve koruma talep ettiği bildirildi.

Esenyurt'ta kadın cinayeti

Cinayet 8 Aralık günü sabah saatlerinde, Esenkent Mahallesi Yakup Cemil Sokak'taki Açelya Apartmanı'nda gerçekleşti. Kazım Andaç, eşi Revzen Andaç'a baltayla saldırdı. Saldırı üzerine olaya müdahale etmeye çalışan iki çocuk da balta darbeleriyle yaralandılar. Komşuların haber vermesi üzerine eve gelen sağlık ekipleri, başından balta darbesiyle yaralanan Revzen Andaç'a ve çocuklara müdahale etti. Revzen Andaç müdahalelere rağmen kurtarılamadı.

Kadın cinayetleri hız kesmiyor

Binlerce yıllık gerici değer yargıları ve özel mülkiyete dayalı erkek egemenliği kapitalist düzende güvence altına alınarak sürdürülmektedir.

Türkiye’de kadına yönelik şiddet; hemen her gün yenisi eklenen kadın cinayetleri ile yeni bir boyut kazandı. Günümüzde kadınların evde, sokakta, karakolda karşı karşıya kaldıkları işkence, taciz, dayak ve tecavüz olayları çoğalıyor. Bu tablo sıklıkla işlenen kadın cinayetleri ile daha da derinleşiyor. Büyük metropollerden kırsal bölgelere kadar istinasız bir şekilde ülkenin dört bir yanında kadınlar vahşice katlediliyor. Bu büyüyen kadın katliamı bilançosuna 5 Aralık’ta Bağcılar’da ve 8 Aralık’ta Esenyurt’ta işlenen kadın cinayetleri eklendi.

İsimleri de yaşam öyküleri de farklı olan bu kadınlara sermaye düzeninin biçtiği kader ise hep aynı olmuştur. Bağcılar’da katledilen 11 çocuk annesi Nimet Çağan eşi tarafından sürekli olarak şiddet gören kadınlardan biridir. Katil koca, öncesinde 6 ay uzaklaştırma cezası almış. Aile ve çevrenin baskısı yüzünden kocası ile zorla barıştırılan Nimet Çağan kocasının dayak ve işkencesi bitmek bilmeyince karakola gidip yine şikâyetçi olmuş. Ancak kendisine kulak veren olmamış. Benzeri bir kadın cinayetinin yaşandığı Esenyurt’ta ise katil koca eşi Revzan Andaç’a ve çocuklarına balta ile saldırmıştır.

5 Aralık Dünya Kadın Hakları Günü’nde ve birkaç gün sonrasında işlenen bu cinayetler kapitalizmin ikiyüzlülüğünün göstergesidir. Dünya Kadın Hakları Günü Türkiye’de kadınlara ‘seçme ve seçilme hakkı’ tanıyan yasanın kabul edildiği 5 Aralık 1934 tarihine dayanır. Bu yasa toplumsal yaşamda kadınların erkeklerle eşit sosyal, kültürel, siyasal, ekonomik ve yasal haklara sahip olması anlamına gelmektedir. Ancak kapitalist sömürü düzenin kadınlara yaşam hakkı dahi tanımadığı günümüzde bu haklarında içi boşaltılmakta, burjuva kadınların yararlanabildiği ayrıcalıklar haline getirilerek bir bir yok edilmektedir. Kapitalist devletin ikiyüzlülüğü ise tam burada kendini göstermektedir. Zira sermaye düzeninin sözcüleri kadın haklarına yönelik nutuklar çekerken hemen her gün kadınlar katledilmektedir. Öte yandan kadın hak ve özgürlüklerine yönelik sermaye iktidarı tarafından adeta sistematik bir savaş yürütülmektedir.

Bu dehşet tablosu karşısında sermaye iktidarı bir taraftan emekçi kadınların yardım çığıklarını duymazlıktan geliyor. Diğer taraftan baltayı, bıçağı, silahı eline alan koca, eski eş, sevgili, abi vs tarafından katledilen kadınların katillerini göstermelik yargılamalarla akılıyor. Bilindiği gibi tecavüz ve taciz davalarında istinasız bir şekilde hafifletici nedenlerle saldırganlar ceza indirimi alıp, adeta mükâfatlandırılıyor. Burjuva mahkemelerin tecavüzcüleri koruma altına alan bu tutumunu kadın cinayeti davalarında da görüyoruz. Düzen yargısı tecavüzcüleri, tacizcileri nasıl koruyorsa kadınların katillerini, dayakçı kocaları da aynı şekilde himayesi altına alıyor. Katiller işledikleri cinayetleri ‘karım beni aldattı’ ya da ‘tuzluğu uzatmasını istedim, uzatmayınca sinirlendim’ gibi düzmece beyanlarla gerekçelendirip kolaylıkla ceza indirimi alıyorlar.

Üstüne üstlük tutuklanan saldırganlar ‘iyi hal’ uygulaması sayesinde denetimli serbestlikle dışarıya salınıveriyor. Yani bu saldırganlar kapıdan girip bacadan çıkıyorlar. Kadına yönelik şiddet olaylarının artmasından kaynaklı Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı’nın aldığı göstermelik önlemlerin de, yapılan güdük düzenlemelerin de pratikte bir karşılığı yok. Bunun en somut göstergesi son bir yılda katledilen kadınların büyük bölümünün devletten koruma talebinde bulunmuş olmasıdır. Ancak devletten yardım isteyen kadınlar ciddiye alınmamakta, katillerinin yanına geri yollanmakta, kadın sığınma evleri hem gerekli ekonomik-sosyal alt yapı yetersizliğinden hem de yaklaşım sorunundan kaynaklı ihtiyaca yanıt vermemektedir. Bu nedenle kadınlar çaresiz bırakılmakta ve bu kayıtsızlık yüzünden göz göre göre cinayete kurban gitmektedirler.

Toplumsal bir sorun olan şiddet konusunda sermaye devleti ikiyüzlüce davranıyor. Sermaye devleti bir takım yasal düzenlemeler ile kadına yönelik şiddete ilişkin cezaları ağırlaştırarak düzenlemeler yapmış gibi görünürken uygulamada kadınlar değil tam aksine şiddeti uygulayan erkekler himaye altına alınmaktadır. Öte yandan sermaye iktidarı kadının çifte sömürsünü derinleştiren politikalar ile şiddetin kurumsallaşmasına hizmet etmektedir. Çıkardıkları istihdam paketleriyle, kadınları esnek üretim biçimleri üzerinden ev eksenli çalışma zincirinin parçası haline getiriyor. Sosyal haklardan yoksun, düşük ücretle çalıştırarak kadın emeğinin sömürsünü artırıyor. Yani kadın haklarına yönelik baskı kadın emeğinin köleleştirilmesi ile paralel bir şekilde yürütülmektedir.

Türkiye’de cinsel-sınıfsal baskıya eşlik eden dinci-gerici uygulamalar ile kadınlar kapitalist sömürü düzenine tutsak edilmektedir. Binlerce yıllık gerici değer yargıları ve özel mülkiyete dayalı erkek egemenliği kapitalist düzende güvence altına alınarak sürdürülmektedir. Bu vahşet bilançosunun sorumlusu gerici burjuva sınıf düzeninin kadınların ikincil konumunu derinleştiren politikalarıdır. Kadınlara vahşice şiddet uygulayan katiller ise, sermaye iktidarının kadına yönelik ayrımcı politikasını uygulayan birer tetikçisi konumundadırlar.

Dinci parti döneminde saldırılar hız kazandı

Yalnızca 2013 yılında dinci partinin kadın hak ve özgürlüklerine yönelik önemli müdahaleleri oldu. Toplumsal yaşamda kadın ve erkek arasında hüküm süren eşitsizlik, kadınların işte ve evde yaşadığı ayrımcılık AKP iktidarının bu icraatları ile daha da artmıştır.

Dinci-gerici ideoloji kadına yönelik Ortaçağ’dan kalma ataerkil gerici bakışı tüm toplumsal yaşama enjekte etme konusunda önemli bir başarı göstermiştir. Buna direnç gösteren işçi ve emekçiler,

ilerici-devrimci güçler ise karalama kampanyaları ile gericiğin hedefi haline getirilmektedirler.

AKP iktidarının gündeme getirdiği; boşanma hakkına ve kürtaj hakkına yönelik engellemeler, sezaryenle doğum tartışmaları, kadınların kaç çocuk doğuracağına karışılması vb. müdahaleler kadınların kazanılmış haklarını sınırlandırmaya yönelik girişimlerdir. “Her kürtaj bir Roboski’dir” ya da “kızlı-erkekli evler” söylemleri de buna hizmet etmektedir. Kadınların bedeni ve yaşamı üzerinden söz sahibi olmasına engel olmak, burjuva iktidar eliyle örgütlenen fiziki bir saldırdır. Bu saldırılar kadın hak ve özgürlüklerinin önemli ölçüde gerilemesine neden olmuştur. Toplumsal yaşamın her alanına dinsel muhafazakâr bir çizgide yön verme çabasının kadına yönelik şiddet olaylarının artışıyla dolaysız bir etkisi vardır. Sermaye iktidarı cinsiyetçi politikalar ile kadınları dört duvar arasına hapsetmektedir. Kadına kapitalizmin çizdiği toplumsal rol, AKP iktidarının tüm sözcüleri tarafından sürekli olarak topluma dikte edilmekte ve İslam hukuku tüm toplumsal yaşama dayatılmaktadır. Toplumsal baskı yüzünden kadınların boşanmasına fiilen engel olunurken, boşanmanın önüne konmaya çalışılan engeller kadının esaretini güçlendirmeye hizmet etmektedir. Neo-liberal dönüşümün önemli adımlarından olan 4+4+4 eğitim sistemi ve dinci-gerici zihniyet, kız çocuklarının eğitim hakkından yasal olarak mahrum bırakılmasının ve dolaysız olarak çocuk gelinliğinin artmasının önünü açmıştır. Kız çocuklarına dayatılan bu geleceksizliği kadınları kuluçka makinesi olarak gören gerici zihniyet tamamlamaktadır.

Çözüm devrimde

Emekçi kadınlar, çalışma yaşamında ve sosyal hayatta cumhuriyet tarihinin en büyük hak gaspları ile yüz yüze bulunuyor. Kadınlar ölüme terk ediliyor ve kapitalist barbarlık düzeni arsızca ‘Dünya Kadın Hakları Günü’ kutlamaları yapıyor. Kadınların üzerindeki cinsel, fiziksel ve psikolojik baskı, sınıfsal sömürü cumhuriyet tarihi boyunca hiçbir zaman kesintiye uğramadı. Şimdi ise emperyalist-kapitalist sistemin ihtiyaçları temelinde kağıt üzerindeki haklar da yok edilmeye çalışılıyor.

Kadınlar devrimci sınıf mücadelesinin ürünü olarak sökülüp kopardıkları hak ve özgürlükleri korumak için, kadına yönelik şiddetin tek sorumlusu olan düzene karşı mücadeleyi büyütmelidir. Şiddete, ayrımcılığa, sömürüye, kadın cinayetlerine karşı mücadele devrimci sınıf mücadelesinin önemli bir gündemi haline getirilmeli, kadın-erkek tüm işçi emekçiler omuz omuza kapitalist sömürüye karşı örgütlenme seferberliği içine girmeli, kadın haklarının ve özgürlüklerinin güvence altına alınacağı sosyalizm kavgası büyütülmelidir. Kadın cinayetlerinin sorumlusu olan sermaye devletinden hesap sormak ancak bu şekilde mümkündür.

Direneceğiz! Örgütleneceğiz!

Gençliğe yönelik baskılar, gerici uygulamalar sistematik olarak yoğunlaştırılıyor. Gençliğin dinamizmi sindirilmek, gençliğin direnişçi ruhu bitirilmek isteniyor. Bu baskı ve sindirme politikalarının ilk hedefinde öncü siyasal özneler yer alıyor. Bu vesileyle hem öncünün gençlik kitleleriyle bağıni kesmek hem de tüm gençliğe korku salmak istiyorlar. Biliyorlar ki öncüyü teslim almadan kitleyi teslim alamazlar. Bunun için her türlü kirli yöntemi, yalanı, provokasyonu, aileyi, soruşturmaları, cezaları, faşist saldırıları, gerici uygulamaları kullanmaktan geri durmuyorlar. Çünkü onlar için sonuca giden her yol mübah.

Politika tek, baskılar çeşit çeşit

Gençlik hareketinin yükseldiği her dönem baskı politikaları da hız kazanmıştır. Geçtiğimiz sene Haziran Direnişi'nin öncesinden başlayan uygulamalar, Haziran Direnişi ile birlikte düzenin korkularının da artmasıyla beraber daha da yoğunlaştı. Okulların 'güvenliği'ni polislerin sağlayacak olması düzen açısından gençliği sindirmek için önemli bir adımdı. Ancak Haziran Direnişi ile birlikte yükselen mücadele, bu uygulamayı şimdilik rafa kaldırmalarına neden oldu. Ancak her an raftan inebileceği de, daha birçok uygulamayla beraber polislerin okula girişinin çok daha planlı olacağı da açık.

Dönem başlarken kayıt dönemi siyasetlerin açtığı masalara saldırılması, forumlara katılanlara soruşturmaların açılması, afiş yasağı, siyaset yasağı, bölümler arası geçiş yasağı, turnikeler gibi uygulamalar artık sistematikleşmiş ve yaygınlaşmış uygulamalar.

Bütün bu uygulamalar örgütlü öznelere yönelikmiş gibi gözükse de onun şahsında tüm bir gençlik baskı altına alınmak isteniyor. Öncünün gençlik kitleleriyle buluşmasını engellemek marjinalleşmesini sağlamak istiyorlar.

Tayyip'in diline doladığı, gençlik korkusu

Tayyip Erdoğan'ın gençliği dilinden düşürmemesi, nereye giderse gitsin gençliği diline dolması, üniversitelere yönelik bir çift kelimeli gençlik korkusunun, gençliğin taşıdığı potansiyeli aklından çıkartamadığının bir göstergesi.

Gençlik ve Spor Bakanı Suat Kılıç'ın Dumlupınar Üniverstesi'ne uğradığında girdiği yurttaki kendini destekleyecek (yardakçılık yapacak) gençleri ayarlamaları, "kızılı-erkekli neden kalamıyoruz?" diye sorulduğunda "Kim sordu o soruyu?" diyerek öğrencilerin üzerine yürümesi, "Başbakanımızın talimatı" demekten öteye bir gerekçe sunamaması pervasızlıklarını gösteriyor.

Tayyip Erdoğan'ın 6-7 yılda okulu bitiremeyeceğini atacağı söylemi ve YÖK'ün emir telakki edip çalışmalara başlaması da gençliği dersten başka bir şey düşünmeyen robotlara çevirme, bireysel kurtuluş yerine toplumsal kurtuluşu seçmiş, devrim mücadelesine emek harcayan, hayatını ortaya koyan gençliği kitlelerden, üniversitelerden yalıtma taktiğidir.

aynı zamanda.

Okuldan atılmayı kaldırarak hem yeni müşteriler edinmek hem de gelecek kaygısı olup mücadeleye atılma potansiyeli olan gençliğe sahte gelecek umudu yaratma çabasıydılar. Ancak geleceksizlik tüm bir gençliği mücadeleye çekerken onlar da bu manevralarla gençliği bölmeye çalışıyorlar.

Üniversiteler onların bizlere dayattığı eğitimi alıp, sermayeyi daha da zengin edecek kalifiye işçiler yetiştirme yeri değildir. Özgür düşüncenin hakim olması gereken, düşünen sorgulayan bireyler yetiştirmesi gereken, toplumsal bir gücü ifade eden kurumlardır. Onların korkusu tam da budur.

Çabaları nafi! Baskılar gençliği yıldırılmaz!

İster İstanbul Üniversitesi'ne girerken yaka paça gözaltına alsınlar, ister ODTÜ'de olduğu gibi üzerimize gaz bombaları, plastik mermiler atsınlar, TOMA'lar süsünler... Marmara'da, Ege'de, KTÜ'de, Selçuk'ta olduğu gibi satırlarla saldırınlar, bıçaklamaya kalksınlar, evlerimizi bassınlar, hemen hemen bütün üniversitelerde binlerce soruşturmalar açsınlar, yüzlerimizi tutuklasınlar. Nafi!

Gençliğin coşkusunu, dinamizmini dizginleyemezsiniz, önüne set çekemezsiniz. Koymaya çalıştığınız tüm engellerin altında kalacaksınız.

Hiçbir baskı bizi yıldırılmaz. Bu açık. Ancak bu saldırıları geri püskürtecek olan güç gençliğin harekete geçirilmesiyle, örgütlenmesiyle ortaya çıkacaktır. Bugün bu saldırılarla öncelikle karşılaşanlar örgütlü güçler olabilir. Ancak bu saldırıları göğüslemek bütün bir gençliği taraflaştırmayı gerektiriyor. Çatışmayı düzenle örgütlü güçler arasında ele alan bakış hiçbir sonuca varamaz. Bugün gerçekleşen bütün saldırılara geçit vermemek kitlelerin harekete geçirilmesiyle olanaklıdır.

Soruşturmalar açıldığında, cezalar alındığında, tutuklamalar olduğunda, faşist saldırılar gerçekleştiğinde gençliği taraflaştıramazsak, "gençlik

korkar, gündemlerine sokmayalım" dersek -ki birçok siyaset bunu yapıyor- gençliğin korkularını büyütmüş oluruz. Hiçbir anlamlı yanıt da üretememiş oluruz. Bugün gençliği mücadeleden kopartmak, sermayenin eğitim alanındaki dönüşümleri yapabilmek, üniversiteleri birer işletmeye, bizleri birer müşteriye dönüştürmek için saldırıyorlar. Bunu bilince çıkartmak, gençliğin bilince çıkartmasını sağlamak gerekiyor. Açılan her soruşturma her birimize açılmıştır dendirtebilmek gerekiyor. Vietnam kasabı Commer'in arabası ODTÜ'de yakıldıktan sonra tutuklanan 7 ODTÜ'lüyü sahiplenen 4.000'e yakın öğrenci "biz de yaktık" diyerek dilekçe yazıyorlar. Bu sahiplenmenin karşısında herkes serbest bırakılıyor. Devletin baskı politikalarını boşa düşürmenin nasıl gerçekleşeceğini somut bir örneği bu olay.

"Baskı ve gericiğe diren, örgütlen!" çağrısını büyütelim!

Bugün genç komünistler olarak "baskı ve gericiğe diren, örgütlen!" şiarıyla bir çalışma yürütüyoruz. Düzenin tüm saldırılarını boşa çıkartmak için gençliği direnişe, örgütlenmeye çağırıyoruz. Başka bir yolumuz olmadığını biliyoruz.

Beyanname çalışması ile gençliği; baskı ve gericiğe karşı mücadele edeceğini, üniversitelerde polisi istemediğini, bizleri sindirmeye yönelik her türlü uygulamayı kabul etmediğini beyan etmeye çağırıyoruz. Bu beyanat elbette ki sadece lafta veya kağıtta kalırsa bir anlamı olmayacaktır. Bu beyana sahip çıkmanın nasıl olduğunu Haziran Direnişi'nde barikatlarda gördük, gösterdik. Bundan sonra da göstermeye devam edeceğiz. O gün eksik bıraktıklarımızı bugün tamamlayacağız. AKP karşıtlığına daralan reformist ufku aşacağız. Mücadelemizi güvenceye alacak örgütlülüklerimizi yaratacağız. Başka yolu yok.

Direneceğiz, örgütleneceğiz.

İÜ'de gençlik, polislin keyfini kaçırıyor

Üniversitelere girişleri yasal düzenleme ile serbestleştirilen polisler, uygulamanın keyfini çıkarıyor. Polis, İstanbul Üniversitesi'nde üç gün arkaya arkaya gözaltı saldırıları gerçekleştirerek baskılarını sürdürdü.

Polis, sabah okula giriş saatinde İstanbul Üniversitesi Edebiyat ve Fen fakültesinin kapısında bekleyerek devrimci, ilerici, Kürt öğrencileri onlarca sivil polisle kaçırıcısına gözaltına aldı. Gözaltına alınan öğrenciler, sağlık muayeneleri ve savcılık sorgularının ardından serbest bırakıldılar. Gözaltı sebepleri, Hasan Ferit Gedik'in dedesinin okula geldiği gün kapıda ÖGB ile yaşanan arbede olarak ifade edildi.

Polis saldırıları öğrencilere teşhir edildi

İstanbul Üniversitesi'nde bulunan devrimci, ilerici ve Kürt öğrenciler gözaltı saldırılarına dair okulda teşhir faaliyeti yürüterek, üniversitede polis istemediklerini haykırdılar. **5 Aralık'ta** "Katil polis üniversiteye giremez!", "Gözaltılar, tutuklamalar, baskılar bizi yıldırılmaz!" yazılı dövizler taşıyarak üniversite içinde konuşmalarla polislerin kampus içerisinde karakol gibi kullandığı odanın önüne gelerek burada da konuşmalarla teşhire devam ettiler. Hazırladıkları dövizleri ve "Katiller burada!" yazan döviz başta odanın kapısına olmak üzere duvarlara astılar. Ayrıca odanın kapısına "Katil polis hesap verecek!" yazılması da yapıldı. Eylem sloganlarla sona erdikten hemen sonra üniversite yönetimi yazılımaları kapatmak amaçlı kapıyı boyattı.

6 Aralık'ta da sabah erken saatte yeni gözaltılar için İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi kapısında bekleyen onlarca sivil polis ve ÖGB, Ekim Gençliği okulları tarafından öğrencilere teşhir edildi. Kampüs giriş kapısında bekleyen Ekim Gençliği okulları, üniversiteye giriş yapan öğrencilere sivil polisleri gösterdi ve üç gündür öğrencilerin kaçırılarak gözaltına alındığını, üniversite yönetiminin ve ÖGB'nin de bu duruma ortak olduğunu anlattılar. Bunun üzerine sivil

polisler kapıdan ayrılmak zorunda kaldılar. Ayrıca sivil polislerin karakol gibi kullandığı odayı da teşhir eden Ekim Gençliği okulları, boyanan oda kapısına polislin katliamcı yüzünü bir kere daha yazdılar. Öğleden sonra Aydın Erdem anması için üniversiteden toplu çıkış yapan öğrenciler de sivil polislerin bulunduğu odanın önüne gidip gözaltıları protesto ettiler.

Baskı ve gözaltılara karşı eylem

İstanbul Üniversitesi öğrencileri, gözaltı saldırılarına karşı **9 Aralık'ta** eylem yaptılar. Hergele Meydanı'nda "Katil polis hesap verecek!", "Gözaltılar, tutuklamalar, baskılar bizi yıldırılmaz!", "Kurtuluş yok tek başına ya hep beraber ya hiç birimiz!" ve "Bu daha başlangıç mücadeleye devam!" sloganlarıyla eyleme başlayan öğrenciler, Edebiyat Fakültesi önüne kadar yürüyüş gerçekleştirdi.

Kapı önünde, devlet terörü ve polis baskısını teşhir eden konuşmanın ardından basın metni okundu. 26 Kasım günü Hasan Ferit Gedik'in dedesi Mustafa Meray'ın okula gelmesi üzerine müdahale edildiğinin, hem Meray'ın hem öğrencilerin polis ve ÖGB saldırısına uğradığının ifade edildiği basın metni şu sözlerle devam etti: "Günlerdir, devrimci demokrat kimliğiyle tanınan öğrenciler okul önlerinden 'şikayet var' bahanesiyle zor kullanılarak kaçırılıyor. 4 Aralık günü sabah saatlerinde okula girerken Özcan Çolak, 5 Aralık günü sabah saatlerinde Erkan Tarakan ve 6 Aralık günü Tuğçenur Özbay okul önünden kaçırıldı. Devletin işkenceci polisi bizleri kaçırma yoluyla ve gözaltılarla yıldıracağını sanıyor. Yanılıyorlar!" Basın metninin ardından öğrenciler slogan atarak okula girdi ve Hergele Meydanı'nda halay çaktı.

Polisin okullarda gençlik üzerinde oluşturmaya çalıştığı baskı, yine gençliğin yürüttüğü çalışmalar ve eylemleriyle karşılanıyor. Gençlik, geleceğine mücadele ile sahip çıkıyor.

Ekim Gençliği / İstanbul

Ankara DLB'den Erdal Eren anması

Ankara Devrimci Liseliler Birliği (DLB), 7 Aralık'ta gerçekleştirdiği etkinlik ile Erdal Eren'i andı.

Etkinlik Erdal Eren'e yazılan bir mektubun okunmasının ardından tüm devrim şehitleri için saygı duruşu ile başladı. Saygı duruşunun ardından "Erdal Eren'i anlamak Türkiye'yi anlamaktır" diyerek başlayan ve devrimci gençlik mücadelesinden kesitlerle devam eden, Erdal Eren'in idam ediliş sürecini özetleyen bir sinevizyon gösterimi gerçekleştirildi.

İlgiyle izlenen sinevizyon gösteriminin ardından DLB'lilerin hazırladığı, müzik dinletisine geçildi. Erdal Eren'e yazılan "Büyü" parçasının da bulunduğu kısa müzik dinletisi ilgiyle dinlendi.

Müzik dinletisinin hemen sonrasında DLB adına bir konuşma gerçekleştirildi. Konuşmada, Erdal Eren'i anmanın onun bıraktığı bayrağı bugün mücadele alanlarında dalgalandırmaktan geçtiği, düzen içi çözüm arayışlarının Erdal'ın devrimci mirasına ihanet etmek anlamına geldiği, Erdal'ın devrime ve sosyalizme ait olduğu vurgulandı. Konuşma tüm liselileri Devrimci Liseliler Birliği saflarında örgütlenmeye çağırarak sonlandırıldı.

Bir DLB'linin kısa şiir dinletisiyle devam eden etkinlikte serbest kürsü kuruldu. Serbest kürsüde söz alan liseliler, Erdal Eren'in partisine ve devrime olan bağlılığı, ölüme tereddütsüzce gittiği, son anına kadar devrim ve sosyalizm demekten vazgeçmediği, Erdal'ın devrimci mirasına ancak Erdal gibi devrim için mücadele ederek sahip çıkılabileceği ifade edildi.

Serbest kürsünün ardından Mamak İşçi Kültür Evi Müzik Topluluğu bir müzik dinletisi gerçekleştirdi. Müzik dinletisi sırasında marşlar ve türküler hep birlikte söylendi.

Müzik dinletisinin ardından DLB'nin yapacağı mezar başı anmasına tüm liseliler davet edilerek etkinlik sonlandırıldı.

Liselilerin Sesi / Ankara

YÖK talimatı aldı, kolları sıvadı

Dinci partinin şefi Tayyip Erdoğan, Edirne'deki bir toplu açılış töreninde yaptığı konuşmada üniversitelerde atılmanın geri geleceğini, öğrencilerin 6-7 yılda üniversiteyi bitirmeleri gerektiğini söyledi. Dinci şef konuşmasında devrimci ve ilerici gençliğe de saldırdı.

Erdoğan'ın sözlerini talimat kabul eden Yükseköğretim Kurulu (YÖK), üniversitelerde atılmanın yeniden hayata geçirilmesi için çalışmalarına başladı.

YÖK'ün çalışmasına göre öğrencinin sınırsız hakkı olmayacak. Hazırlık sınıfının ardından 4 yıllık bölümleri 6 yılda, 5 yıllık bölümleri 7 yılda; 6 yıllık bölümleri de 8 veya 9 yılda bitirmek zorunda olacak.

'Uygulanmadığı' için kaldırılıyor

2010 yılında çıkan öğrenci affının ardından yapılan düzenleme ile üniversiteden atılma kaldırılmıştı. YÖK, bu düzenlemeden "uygulanmadığı" ve "eğitimde sorunlara yol açtığı" gerekçesiyle vazgeçtiğini açıkladı. Üniversite okuma süresinin sınırlanması için çalışma başlattı.

YÖK'ün iddialarına göre, rektörler "Kayıt yaptıran öğrencilerin bir kısmı o yıl gelmiyor" diyerek, YÖK'e mevcut sistem hakkında şikayette bulundu. Üniversitelerde okuyan 4 milyon 400 bin öğrenciden yaklaşık 800 bininin bu durumda olduğu ve kayıtlı olduğu halde okula gitmedikleri ifade edildi.

Rektörlerin de devrimci ve ilerici öğrencileri karalamaya çalıştığı anlaşıldı. Zira YÖK'ün ifadelerine göre, rektörler "terör örgütleriyle ilişkisi olan insanlar öğrenci kimliği ile kampüslerde dolaşıp, derse girmeden öğrenci yönlendiriyor. Bu kişiler okuldan atılmıyor" diyerek şikayette bulundular.

Hazırlık +6 yıl

Artık öğrencinin sınırsız hakkı olmayacak. YÖK'ün yeni düzenlemesine göre, hazırlık sınıfının ardından 4 yıllık bölümleri 6 yılda, 5 yıllık bölümleri 7 yılda; 6 yıllık bölümleri de 8 veya 9 yılda bitirmek zorunda olacak.

Gençlik hareketi ve örgütlenme ihtiyacı

Bugün gençlik kitlelerini sokaklara döken sorunlar yerli yerinde durmaktadır. Güncel devrimci sorumluluk, gençlik kitlelerini bu sorunlar etrafında örgütlemek ve yeni patlamalara hazırlamaktır.

Gençlik hareketinde 6 Kasım'ın ardından bir durgunluk yaşanıyor. Sol hareket, dönemin açılışından 6 Kasım'a kadar bir "Eylül patlaması" ile çıkış aradı fakat bunu yakalayamadı. Düzenin gençliğe yönelik saldırıları yükseköğretime 6-7 yıl sınır getirilmesi, soruşturmalar, kızılı-erkekli evler tartışması, siyaset yasaklarını arttırma, eğitim sistemini piyasaya ve rekabete daha fazla entegre etme çabalarıyla sürüyor. Ve bu baskılara, gericiliğe karşı nasıl mücadele edeceğiz, gençliğin öfkesini nasıl örgütleyeceğiz soruları, şu anki durgunluk düşünüldüğünde hala varlığını koruyor. Bunun kendisi gençlik örgütleri açısından kendi politikalarına uygun birtakım süreçler işletmiyor anlamına gelmiyor. Fakat Haziran Direnişi sonrasında oluşan ve geniş gençlik kitlelerini kapsayacak örgütlenme çabaları, buna uygun geliştigi iddia edilen forumlar şu dönemde hepten geri çekilmiş bulunuyor.

Forumlar nasıl işlevsizleşmiştir?

"Forum"lar soyut anlamda, kitlelerin enerjisini açığa çıkaracak daha geniş örgütsel zeminler olabilirdi. Fakat somutta forumlar bu işleve uygun şekilde işlemedi. Zira forumlar bir çok yerelde reformizmin etki ve denetimi altında şekillendi. AKP karşıtlığının ötesini görememek; düzen içi ilişkileri algılayamamak, bunları yeterince güçlü teşhir edememek ve bunlara karşı güçlü bir politik mücadele geliştirememek, sürecin gerileyişini hızlandıran etkenlerden birisi oldu.

Gelinen yerde ise AKP karşıtlığı (özellikle yaklaşan seçimler üzerinden), düzen içi başka kanallara yönelmek, gençlik güçlerini düzen içi çözüm arayışlarına mahkum etmek üzerinden kendisini ortaya koymuş bulunuyor. Forumların işlevsizleşmesinin temel sebebi, bu politik bakışın platformu olması ve birleşikliğin bu bakışla sınırlanmış olmasıdır. Bunu aşmak için bu politik bakışın kırılması, birleşikliğin farklı bir politik düzeyde yeniden oluşturulması gerekmektedir. Tüm bunlar devrimci bir politik gençlik örgütü ihtiyacını ortaya koymaktadır.

Politik gençlik örgütü deneyimleri

1965 Aralık ayında çeşitli öğrenci kulüplerini birleştirerek oluşan Fikir Kulüpleri Federasyonu da o dönemde TİP'in parlamenterist-reformist çizgisiyle gençlik kitlelerinin mücadelesini sınırlamaktaydı. (Bugün benzer bir çizgide TKP eliyle yeniden kurulmuştur.) Kapitalist gelişmenin yarattığı sorunların Türkiye'de yakıcı hale gelmesi ve tüm dünyada büyüyen devrimci atmosfer, kitle hareketi üzerindeki reformizmin etkisinin giderek kırılmasına yol açmıştır. Gençlik hareketi içerisindeki mücadele dinamiklerine dayanarak reformizmden devrimci bir kopuş gerçekleştiren DEV-GENÇ, Türkiye devrimci hareketine yeni bir ivme kazandırarak İbrahimler'i, Denizler'i,

Mahirler'i ortaya çıkarmıştı. Bu örgüt, politik bakışında birçok sorun ve sınır barındırır da devrimci çıkışıyla kitlelerin mücadelesini yeni bir evreye taşımıştı. Bugün gençlik kitleleri de önüne çıkan reformizm engelini aşma sorunuyla karşı karşıyadır. *"Sorun geniş öğrenci kitesindeki ideolojik karmaşaya uygun araçlarla müdahale edebilmek ve kitlenin toplumsal sorunlara duyarlılığını arttıracak ortak tartışma ve eylem platformları yaratabilmektir."* (Ekim 1. Genel Konferansı, Değerlendirme ve Kararlar)

Direnişi yaratan sorunlar yerli yerinde duruyor

Düzen birçok alanda gençliğin karşısına çıkmaktadır. Kapitalizm sanat, bilim, meslek vb. bir dizi alanda sorunlarını kendi işleyişiyle harmanlayıp karmaşıklaştırarak ve bu sorunları farklı biçimlere sokarak "yeni sorunlar" şeklinde gençliğin karşısına çıkarmaktadır.

Haziran Direnişi yabancılaşmış, bireyselleşmiş, yozlaşmış, apolitik gençlik kitlelerinin yılların birikimi üzerinden sokağa çıktığı ve AKP zorbalığına karşı direndiği büyük bir adımdı. Bugün gençlik kitlelerini sokaklara döken sorunlar yerli yerinde durmaktadır. Güncel devrimci sorumluluk, gençlik kitlelerini bu sorunlar etrafında örgütlemek ve yeni patlamalara hazırlamaktır.

Somut politikaya uygun örgüt zeminleri

"Kitle çalışması (...) sürecinin somut politika ve talepler ekseninde inşa edilmesi, örgütlenmeye hizmet ettiğinde gerçek manada işlevini yerine getirmiş olur. Genel politik şiarların içinin doldurulacağı alan somut talepler ve araçlar ise, bunun maddi kuvvete dönüşeceği alan da yaratılacak somut örgütsel araçlardır. Kitle çalışmasının (...) temelde bağlanacağı yer burasıdır. Alanların özgünlüğü ve günün ihtiyaçları üzerinden farklılıklar taşıyacak somut örgütsel araçlar, geniş kitleleri kapsamaya açık bir içeriğe sahip olmak zorundadır. Bu örgütsel araçlar, kitlelerin inisiyatifinin ve iradesinin açığa çıkacağı, sorunlara ve bu sorunlar üzerinden ortaya çıkan taleplere müdahil olacakları alandır." (Ekim, Sayı 282, Haziran 2012)

Tabanın enerjisiyle oluşturulacak yaratıcı ve çok yönlü örgütsel zeminler topluluklar, platformlar, okuma-tartışma grupları vb. olabilir. Bu zeminler, gençlik kitlelerini devrimci sınıf mücadelesine çekmenin aracı olacak ve böyle olduğu ölçüde gençliğin devrimci/politik kitle örgütünün oluşmasının da önü açılmış olacaktır. Mücadelenin sertleşmesi ve AKP karşıtlığı ekseninin ömrünü doldurması kitlelerde politik niteliği güçlü, devrimci örgütlenme ihtiyacını arttırmaktadır. Devrime hazırlanmanın gençliğin karşısına çıkardığı görev ise bir an önce kitleleri kucaklayabilecek örgütsel zeminlerin oluşturulmasıdır.

Gezi tutsaklarıyla dayanışmayı yükseltelim

Şu anda mücadelenin içinde kitlelerle yan yana yürüyebiliyorsam bu tam da Gezi tutsaklarının yalnız olmadığını haykıran mücadelenin sayesinde.

Bilindik bir hikâyeyi yaşadık Haziran'dan bu yana... Yıllardır alttan alta kabaran öfke sonunda patlak verdi, zulmün olduğu yerde direniş yeşerdi. Kaynayan, kabaran, dinmeyen bir nehir oldu kitleler... Nereye gideceğini bilemeyen, akacak bir yatak arayan bu nehrin önüne ise çok geçmeden bir set örülü verildi. Öyle ya; bu nehir, bu öfke, bu kitle bilimsel sosyalizme buluşmamalı ve dahası bir daha böylesi bir atağa kalkışmamalıydı...

Sosyalistler, devrimciler ise dünden bugüne patlak veren kitle hareketlerinde ve devrimci kalkışmalarda ilk elden boynu vurulanlar oldular hep. İşte Ağustos'ta başlayan bu "cadı avı"nın hedefinde yine sosyalistler, devrimciler vardı. Onlarca ilerici, devrimci tutuklandı, yüzlercesi gözaltına alındı işkencelerden geçirildi... Aradan geçen zaman dilimi içerisinde kimi tutsaklar tahliye edildi ya da tekrar gözden geçirilmek üzere iddianameler geri çevrildi.

İzmir'de gerçekleştirilen tutuklama saldırısında ise çoğunluğu genç 51 sosyalist, devrimci Haziran Direnişi'nin bir nevi intikamı olarak zindanlara atıldı. Kapitalist sistem var oldukça, onun çeşitli kesimleri ne derse desinler, hangi renge bürünmeye çalışırsa çalışsınlar, ister ulusalcı, ister dinci isterse de laik sıfatlarını yakıştırsınlar kendilerine, o, bu pratiği ile, kapitalist sistemin yasalarının her daim işleyeceğini kanıtladı. Şimdilerde ise İzmir'in takdire şayan pratiği diğer illerdeki mahkeme süreçlerine cesaret vermiş olacak ki, başta İstanbul olmak üzere bir dizi ilde tekrar iddianameler gündeme geldi. Dahası bu iddianamelerde hedefte yer alan devrimcilerin yaş ortalaması ise bir hayli düştü. Antalya örneğinde olduğu gibi "suça sürüklenen çocuk" demagogileriyle devrim davasına ve Gezi'ye bir kez daha çirkince saldırıldı.

Türkiye'nin sözde "hukuk sistemi"nde artık klasikleşmiş iddianame örneklerinden biri de İzmir'de Haziran Direnişi için hazırlandı. "Ben dedim oldu!" mantığıyla hazırlanan bu klasikleşmiş iddianamelerde hiçbir hukuksal delil ve kanıt bulunmazken bolca dayanaksız itham ve tespit bulmak mümkündü. Emir büyük yerden gelmişti belli ki. Belli ki suların durulması bekleniyordu ya da birkaç yıl yatırıp "burunları sürtülecekti" Geziciler'in ve onlar şahsında da kitlelerin. Sistem ve onun dinci gerici sözcüleri rüşünü ispatlayacaktı eni sonu. Kapitalist sistemin kendi

yasaları, kendi "adaleti" dahi bu uğurda bir kez daha can çekişti. Baştan sona sınıfsal kaygıların şekillendirdiği siyasal hesaplar üzerinden Gezi davalarının akıbeti belirlendi kapalı kapılar arkasında. Bir tiyatro sahnesini andıran ilk duruşmalardan hemen hemen hiç tahliye verilmedi.

Ancak iki şeyi hesaba katmamışlardı. Hesaba katmadıkları, Gezi tutsaklarının haklı ve meşru bir direnişe omuz vermenin, mücadeleyi büyütmenin haklı gururunu yaşıyor oluşları ve bundan ötürü zalimin zulmüne her yerde her koşulda direnme iradeleriydi. Gezi tutsaklarını yalnız bırakmayan kitleler ise hesaba katılmayan ikinci faktör olarak dimdik dikilmişti önlerinde.

Gezi tutsakları zindanlarda direniş şiarlarını haykırmaya devam ederken, onlar adına forumlar düzenlendi, imza kampanyaları yapıldı. Tutsaklar, zindanlarda devrimci yaşamı tekrar tekrar üretirken kitleler alanları doldurmaya devam ettiler. Mektuplarıyla, kartlarıyla, uçurdukları uçurtmalarıyla, boyadıkları merdivenleriyle Gezi tutsaklarının gücüne güç kattılar. Başta Gezi tutsaklarının aileleri olmak üzere kitleler tutsaklara omuz verdiler. Ne fotoğraflar elden düştü, ne isimler ağızdan ne de "bu daha başlangıç, mücadeleye devam" şiarı semadan... Tutsaklar ise, zindandaki avlularından etrafı dikenli tellerle örülü dikdörtgen bir çerçeveye hapsedilen mavi gökyüzünü kitlelerin gözünden uçsuz bucaksız seyre daldılar...

Her yerde Gezi'nin şiarlarının haykırıldığı, "Gezi tutsakları onurumuzdur" seslerinin yükseldiği anda maskeler de düştü. İkinci duruşmaların ilkinde 3 Aralık'ta 14 tutsağın bedenleri zindanlardan işte bu mücadelenin, dayanışmanın sonucu çekilip alındı. "Almaya geldik dostlar, almaya geldik sizi" ezgileriyle dolduruldu mahkeme salonları ve sonrasında sokaklar...

Evet, ben de 26 Kasım'da görülen duruşmada tahliye olan Gezi tutsaklarından biriyim. Gezi tutsaklarını yalnız bırakmayan kitlelerin sesini dört duvar arasından duyan, bize uzanan elleri aramızda kilometreler dahi olsa tutan, kitlelerin göz bebeklerinde yansıyan tutsaklardan biriyim. Ve Gezi tutsağı olmanın yanı sıra bir hasta tutsak olarak da şunu net bir biçimde ifade edebilirim ki, şu anda mücadelenin içinde kitlelerle yan yana

yürüyebiliyorsam bu tam da Gezi tutsaklarının yalnız olmadığını haykıran mücadelenin sayesinde. Bu mücadeleye soluk veren, adıma forumlar yapıp imzalar toplayan başta Bornova Büyük Park Forumu olmak üzere bir dizi ildeki forum bileşenlerinin, her cumartesi "çocuklarımız onurumuzdur" diyen tüm anne ve babalarımın, tutsak ailelerinin, kilometrelerce öteden Gezi tutsaklarına maddi manevi destek veren BİR-KAR'ın, öncelikle İzmir Dayanışması ve İzmir Kadın Platformu olmak üzere tüm demokratik kitle örgütlerinin, başta örgütlü olduğum BDSP olmak üzere devrimci yapıların, tüm dostların ve yoldaşlarımın, mücadeleyi harlayan kitlelerin eseridir.

Evet, ben tahliye oldum. 3 Aralık'ta da 14 arkadaşımızı daha bu mücadeleye çekip aldık. Ancak İzmir'de 13 Gezi tutsağı hala zindanlarda. Gezi davası hala devam ediyor... Henüz işimiz bitmedi, henüz hesabımız görülmedi. Şimdi mücadeleyi daha da büyütmenin, dayanışmayı daha da sıkı örmenin zamanı. Haziran Direnişi ruhuyla Gezi tutsaklarına omuz vermenin zamanı. "Gezi yargılanamaz" diye daha da gur haykırmanın zamanı.

Ben, kitlelerin hesap soran mücadelelerinin sonucunda tekrar sokaklara çıkabilmiş bir Gezi tutsağı olarak; demokratik kitle örgütlerine, sendikalara, derneklere sesleniyorum. Platformlara, forumlara ve her şeyden önce Gezi'yi yaratan kitlelere sesleniyorum. Unutmayalım ki, Türkiye'nin dört bir yanında zindanlarda Gezi iddianamesinde olduğu gibi boş ve yavan ithamlarla dört duvar arasına hapsedilen binlerce devrimci tutsak var. Gezi tutsakları da bu binlerden sadece 13'ü!

Bilindik bir hikâyeyi yaşadık Haziran'dan bu yana. Ve gördük ki bu hikâye şimdiye dek görmediğimiz, duymadığımız, yanından fark etmeden geçtiğimiz nice hikâyeye kesiyor. Artık bu hikâyeleri de biliyoruz. Artık hiçbir şey eskisi gibi olmayacaksa eğer, zulmün karşısına nasıl ki hep beraber dikiliyorsak, hukuksuzluğun, adaletsizliğin önüne de hep birlikte dikilecek, insana dair, insanlığa dair ne varsa hepsine sahip çıkacağız. Bu çerçevede İzmir'de 9 Ocak'ta DHF, 23 Ocak'ta ise Halk Cepheği tutsaklar da Haziran Direnişi ruhuyla sahiplenilmeli, ardından ise 7 ve 13 Şubat'ta zindanda kalan 13 Gezi tutsağını daha çekip almak için seferber olmalı, mücadeleyi büyütmeliyiz. Ve bilmeliyiz ki, bu mücadelenin gücü İzmir sınırlarını aşacak, şimdilerde bir dizi ilde gündeme gelen iddianameler üzerinden başlatılan yeni bir saldırı dalgasını da bertaraf edecektir.

Zindanın taş duvarını, demir parmaklıklarını parçalayacak olan; sömürüye, zulme son verecek olan bizlerden başkası değildir. İçerde, dışarda hücreleri parçalamak için, adımladığımız bu mücadele yolunu zaferlerle-yenilgilerle, kâh kaplumbağa misali kâh koşarak kat edeceğiz. İşte bu yolda Gezi tutsaklarını özgür sokaklarla buluşturarak bir adım daha atacağız aydınlık yarınlara!

Yapılacak işler, görülecek hesap var daha!

Gezi tutsaklarına özgürlük!

Burcu Koçlu

Büyük zindan direnişinin 13. yıldönümü

19-22 Aralık cezaevleri katliamının üzerinden tam 13 yıl geçti. Devletin devrimci tutsakları teslim alma politikasının bir parçası olan 19 Aralık katliam saldırısı, sergilenen destansı direnişle belleklere kazındı. F Tipi hücrelere geçmeyi reddederek, ölüm orucuna başlayan devrimci tutsaklar sermaye devletinin faşist terörüne maruz kaldılar. Nazi Almanyası'nı aratmayan vahşet yöntemlerine karşı tutsaklar sadece bedenleri ve sloganları ile direndiler. 19 Aralık, sermayenin iktidarını ancak kan akıtararak koruyabileceğini, bunun karşısında işçilerin, emekçilerin, ezilen halkların ve onların öncülerinin konumundaki devrimcilerin boyun eğmezliğini bir kez daha kanıtlamıştır.

Burjuva cumhuriyeti 20. yüzyılın ilk soykırımı üzerinde yeşermeye başlamış, Mustafa Suphi ve yoldaşlarının katledilmesi ile sermaye, saltanatını kan akıtararak koruyacağını açıkça göstermiştir. İrkçı bir anlayışla kurulan cumhuriyet, azınlıkları ve Kürt halkını imha etmeye girişmiştir.

60'lı yıllarda ise emekçiler, öğrenciler mevcut barbarlık rejimine karşı başkaldırmış, dünya üzerinde esen devrimci rüzgarın bir parçası olarak mücadeleye girişmişlerdir. '68 fırtınasını, '71 devrimci çıkışı izlemiş, çıkışın önderliğini yapan genç devrimciler, devlet tarafından katledilmişlerdir. Denizlerin, Mahirlerin, İboların "düzene karşı devrim" bakışı, teslimiyeti reddetmeleri şanlı 19 Aralık Direnişi'ni yaratan geleneğin de başlangıcıdır.

Direniş mekanları: Zindanlar!

Devrimcileri cezaevlerine doldurmak ise düzen için yeterli olamıyordu. Binlerce kişi duvarların içerisinde olsa dahi devrime duyulan inanç korunuyor, düşmanın tüm kısıtlamalarına karşın paylaşım, yoldaşlık ve yaratıcılık devreye giriyor, duvarlara rağmen mücadele sürdürülüyordu. 12 Eylül cuntasında dahi tutsakları teslim alamadı. Diyarbakır Zindanı'ndaki kıvılcım diğer cezaevlerine de sıçradı. Tutsaklar tek tip elbise ile giydirilmek istenen kimliksizleştirme saldırısını yırtarak parçaladılar.

90'lı yıllarda ise devlet teslim alamadığı tutsakları tecrit etmeyi, onları bu şekilde birbirlerinden ve dünyadan yalıtmayı hedefledi. Bu hedefini tutsakların can bedeli direnişi sebebiyle hayata geçiremedi. Ancak işkence ve katliam politikası hiç eksik edilmedi. Diyarbakır, Buca, Uşak ve Ulucanlar'da gerçekleşen katliamlarda onlarca devrimci katledildi. 1996 SAG ve ölüm orucu direnişi ise 12 şehit pahasına hücre saldırısını püskürtmeyi başardı.

96'da geri adım atırılan devlet vakit kaybetmeden emperyalist efendilerinin de tavsiyeleriyle hücre tipi cezaevlerinin yapımına koyuldu. Demokrasi havarisi kesilen Avrupa devletlerinin söz konusu olan devrimciler olunca tecriti onaylamalarına ayrıca dikkat çekmek gerekiyor.

"Hücrelere girmeyeceğiz!"

Cezaevlerine yönelik saldırının altında ise kölelik rejiminin sürdürülmesi yatmaktadır. IMF reçetelerini uygulama ihtiyacı, aynı zamanda işçi ve emekçilerden duyulan derin korku onları devrimcilere saldırmaya itmiştir. Bu sebeple 90'lı yıllarda devrimciler zindanlarda tutsak edilmiş, yetmemiş hücrelere kapatılmak istenmişlerdir. Başbakan Ecevit açıkça dışarıyı teslim almadan önce öncülerin, zindanlardaki devrimcilerin teslim alınması gerektiğini söylemiştir.

19 Aralık'a gelinmeden önce ise F tipi tecrit hapishanelerinin inşası bir çok yerde tamamlanmak üzereydi. F tipi doğrudan insanlığa yönelik bir saldırıydı. Hücrelere kapatılacak devrimcilerin birbirleri ile haberleşmelerinin asgariye indirilmesi, yalıtım ile birlikte tutsakların fiziki ve psikolojik olarak çökertilmesi hedefleniyordu.

Tutsaklar bu kapsamlı saldırı karşısında direnmeyi seçtiler ve "Hücrelere girmeyeceğiz" diyerek ölüm orucuna başladılar.

Devlet ve medya ise F tipini överken ölüm orucu eylemini karalamaya çalışıyordu. Tüm karalamalara karşın hücre saldırısına karşı direniş içerde ve dışarda devam etti. Ölüm orucu direnişine "sahte oruç" diyenler, katliam ile birlikte bu söylemlerine "kanlı iftar" sözünü ekleyecek kadar iğrençleştiler. Günün sol geçinen gazeteleri dahi açıkça F tipini savundu, devletin cezaevleri "fethini" selamladı.

Katliam ve direniş

19 Aralık 2000'de sabaha karşı devlet Kıbrıs işgalinden sonraki en büyük askeri hareketini cezaevlerine yaptı. 20 cezaevine gerçekleştirilen baskına 10 bin asker katıldı. İş makineleri ile duvarları yıkanlar, büyük bir insanlık suçu işlemekten de kaçınmayacaklardı. Operasyonda ağır silahlar, sinir gazları, yangın bombaları kullanıldı. Tutsakların bir çoğu yakılarak ve kurşunlanarak öldürüldü. Askerler attıkları kimyasallar sonucu yanan tutsaklara benzinli battaniyeler atıldılar.

Katliam karşısında devrimci tutsakların ise bedenlerinden ve berrak bilinçlerinden başka bir silahı yoktu. Eldeki silahlarıyla savaşa giriştiler. Kurşunlar altında, ateşin içinde halaya durdular, marşlarını söylediler ve sloganlarını haykırdılar. Bazı cezaevlerinde ise devletin içeriye girebilmesi günlerce sürdü, katliam 22 Aralık gününe kadar devam etti. 28 devrimci tutsak bu saldırılarda şehit düştü. 600'ü aşkın tutsak ise yaralandı ya da sakat kaldı.

'Ölüm oruçlarını bitireceğiz' diyen devlet kanlı operasyonun adını "Hayata Dönüş" koymuştu. Daha sonra ortaya çıktı ki operasyonun ismi "Tufan" imiş.

Dönemin İçişleri Bakanı Saadettin Tantan operasyona bir yıldır hazırlandıklarını, Adalet Bakanı Hikmet Sami Türk ise kendilerinin 200 ölü beklediğini, bu yüzden ölü sayısının az olduğunu söylüyordu. Devlet ile tutsaklar arasında diyalogu sağlayan aydınlar ise devletin kendilerini kandırdığını, gerçek amacın katliam olduğunu belirteceklerdi. Devletin saldırısı ölüm oruçlarını bitiremediği gibi daha da büyüttü. Ölüm orucuna giren tutsakların sayısında büyük artış yaşandı.

Dönemin reformist hareketleri direnişe kayda değer bir destek vermediler. Özellikle SİP-TKP katliamla birlikte bir dönemin sona erdiğini, artık kendi 'devrimci' çizgilerinin yeşereceğini söylüyordu. EMEP ve ÖDP gibi reformist partiler ise katliama doğru direnişe yönelik desteklerini en aza indirdiler yahut çektiler. Kürt hareketiyse Abdullah Öcalan'ın yakalanması ile başlayan teslimiyet sürecinin sonucu olarak F tipi ve katliam karşısında sessiz kaldı.

Katliamın sonrasında F tipi cezaevlerinde devrimci tutsaklar ağır tecrit koşullarına, işkencelere maruz kaldılar. Buna rağmen ölüm orucu direnişi sürdürüldü. Devlet direniş karşısında saldırmak dışında adım atmadı. Günümüze kadarki süreç içerisinde katliamlar ile birlikte ölüm orucu direnişinde 122 devrimci şehit düştü. AKP döneminde de aynı şekilde devam eden tecrit saldırısı karşısında devrimciler cezaevlerinde direnişlerini başka araç ve yöntemlerle sürdürüyorlar. Katliamlar karşısında burjuva adalet ise katliamın üzerini örtmeye çalışıyor, katiller cezasız kaldığı gibi ödüllendiriliyor.

Şanlı direnişte şehit düşen devrimcilerin önünde bir kez daha sonsuz saygı ile eğiliyoruz. 19-22 Aralık'ı unutmak devrime ihanet olduğu gibi, katliamı ve direnişi gerçekten anlayabilmek ise ihtilalci devrimci kimliği güçlendirmekten geçiyor.

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı: 2013/48 * 13 Aralık 2013

Fiyatı: 1 TL

Sahibi ve Y. İŞl. Md.: Tayfun Altıntaş
EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti.
Yayın türü: Süreli Yaygın

Yönetim Adresi:

Eksen Yayıncılık Millet Cd. Selçuk
Sultan Cami Sk. No 2 / 9 Fatih / İstanbul
Tlf. No: (0212) 621 74 52 - 0536 285 73 25
e-mail: info@kizilbayrak.net
twitter: [@kizilbayraknet](https://twitter.com/kizilbayraknet)
<http://www.kizilbayrak.net>

Baskı: ESMAT Matbaacılık
M. Nezih Özmen Mah. Yüksel Sk. No: 19
Güngören / İstanbul

“Bedel ödeteceğimiz günler çok uzakta değil”

Devrimci meşruiyet, devrime beynen ve kalben inanmış, kişiliğine yedirmiş devrimcilerde olur. Devrimci meşruiyetle hareket etmeyen kişilerin ise, devrim maratonunda nefesi tikanır ve düşerler. 19 Aralık'ı bugün, katliamdan önce direnişle anmamızı sağlayanlar ise, kesinlikle devrimci meşruiyetle direnenlerdi.

20 Ekim 2000'de Ölüm Orucu Direnişi'ne başlarken, amacımız hücreleri yıkmaktı. Çünkü tecrit edilmiş bir yaşam, insani olmadığı kadar, devrime de büyük bir saldırıydı. Bu yüzden hücreleri yıkmak, hem insani hem de siyasal olarak, komünist ve devrimcilerin görevidi. Hatta tecrit yaşamamak devrimciliğin olmazsa olmaz koşulu. 19 Aralık'tan bugüne F tipi hücreler uygulamada. Komünistler ve devrimciler mekansal olarak hücrelerde. Ama kesinlikle tecrit yaşamıyorlar. Tek başına hücrede kalan bir devrimci bile, tecrit yaşamıyor. Evet, bir devrimci mekansal açıdan tek kalabilir, ama yüreği yoldaşlarıyla birlikte çarpar. Yaşamı kaldığı mekanın yüzölçümüyle sınırlı değil, yalnızca yaşadığı coğrafyayla değil, dünyanın tamamıyla ilişkilidir.

Ölüm Orucu eylemi, ölmeyi istemekle aynılaştırılıyor. Daha doğrusu çarpıtılıyor. Hiçbirimiz, ölümsüzleşenler de dahil hiçbirimiz ölmeyi istemiyorduk. Ama kazanmak için ölümü göze almıştık. '82 Ölüm Orucu Direnişi'nde ölümsüzleşen M. Hayri Durmuş'un dediği gibi, hepimiz “yaşamı, uğruna ölecek kadar çok” seviyorduk. Uğruna ölecek kadar çok sevdiğimiz yaşam ise, onurlu ve devrimci değerlerimizle birlikte var ettiğimiz yaşamdı. Böyle bir yaşam, uğruna ölünebilecek meşrulukta idi.

19 Aralık 2000'de saat 05.00'te, 20 zindana birden saldırırlarken, ölümü tereddütsüzce göze alanlarla karşılaşacağını biliyordu faşist sermaye devleti. En son Ulucanlar zindanında olduğu gibi, devrimci meşruiyetle örülmüş bir kaleye çarpacaklarını biliyorlardı ama, kabullenemiyorlardı. Ümraniye, Çanakkale ve Bayrampaşa zindanlarında 2-3 gün süren bir direnişle karşıladık saldırganları. 19

Aralık'ta, yoldaşları ve devrim için tereddüt etmeden feda eyleminde bulunan Hasan Güngörmez'i gördüm... Yoğun gaz altında, insanın refleks olarak ağzına kapatacağı bezi Ölüm Orucu direnişçisinin ağzına kapatan Eyüp Baş'ı gördüm... Ölüm Orucu direnişçilerini korumak için bedenini çatıdan yağın kiremitlere siper ederken “kusura bakmayın sizi yeterince koruyamadık” diyen siper yoldaşlarını gördüm... Yalnız ben değil, dost-düşman herkes gördü bunları.

19 Aralık'ta biz tutsaklar olarak içerde yaşanacak saldırıya hazırlıkta idik. Ne var ki dışarıya hazırlıklı değildik. 19 Aralık öncesinde binler, sabah, öğlen, akşam eylemler yaparken, 19 Aralık sonrasında Cengiz Soydaş 21 Mart'ta şehit düşene kadar dışarıda yok denecek kadar az eylem oldu. Yani o dönem için karamsar bir tablo çizilebilirdi. Karamsar tablo içinde yer yer Tekel direnişi gibi ışık hüzmeleri oldu ama, devrimin kıvılcımı asıl olarak Haziran Direnişi'nde çakıldı. Zindanlarda hücreleri parçalamıştık, Haziran'da dışarıda hücreler parçalandı. Dışardaki hücrelerin çimentosu korkuydu. Korku aşıldı, hücreler yıkıldı...

Haziran Direnişi'ne devrimciler öncülük etmediyse, bütün bu gelişmeler nasıl yaşandı? 19 Aralık da dahil 70'lerden bu yana yaratılan devrimci direniş geleneğinin işçi emekçiler başta olmak üzere toplumdaki izdüşümüydü yaşananlar. Haziran Direnişi öncesinde bu izdüşüm çıplak gözle görüleliyordu. Direnişte ise reformist değil ama kör gözlerin dahi görebileceği belirginlikteydi. 19 Aralık'ta devrimci meşruiyetle kazandık. Çok ağır bir bedel ödedik, ama, Haziran gösterdi ki, bedel ödeteceğimiz günler çok uzakta değil.

Faşist sermaye devletinin, keyfiyete varan saldırılarıyla, yeniden inşa etmeye çalıştığı korku duvarlarını, hücrelerini, yasalara hapsolarak değil, devrimci meşruiyetimizle yıkacağız.

Biz kazanacağız! Devrim kazanacak!